

LOIS LOWRY
DARUL
LUI
JONAS

youngart

Lois Lowry este o scriitoare americană, născută la 20 martie 1937, în Hawaii. A urmat cursurile Brown University și University of Southern Maine. A început să scrie în anii '70, îndeplinindu-și astfel un vis din copilărie. Este autoarea a peste 30 de cărți pentru copii și adolescenți, declarând că își măsoară succesul ca scriitoare prin capacitatea „de a-i ajuta pe adolescenți să-și răspundă la întrebările legate de viață, identitate și relații interpersonale”. Cunoscută pentru subiectele controversate abordate, Lowry este deținătoarea mai multor premii literare, dintre care amintim Newbery Medal, pentru *Darul lui Jonas* (*The Giver*) și *Number the Stars*. Cărțile sale au stârnit cele mai diverse reacții, de la introducerea lor în programa obligatorie, până la interzicerea în școli. Deși diferite ca stil și subiecte abordate, toate cărțile ei revin la tema relațiilor umane. În prezent, Lois Lowry locuiește în Cambridge, Massachusetts, unde continuă să scrie.

Paul Cox este un artist și ilustrator britanic, născut la Londra, în anul 1957. A studiat la Camberwell School of Art și Royal College of Art. După absolvire, a lucrat ca ilustrator freelancer, implicându-se în numeroase proiecte. A realizat ilustrații pentru volume de P. G. Wodehouse, J. K. Jerome, Kenneth Grahame etc. și a colaborat cu publicații precum *Daily Telegraph*, *The Sunday Times Magazine*, *Punch*, *The Times*, *Esquire* etc. Lucrările sale sunt expuse frecvent la galerii cunoscute din Londra.

LOIS LOWRY

Darul lui Jonas

Ilustrații
de Paul Cox

Traducere din engleză
de Radu Paraschivescu

Redactor: Lavinia Braniște, Iulia Pomagă

Tehnoredactor: Cornel Drăghia

Coperta: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LOWRY, LOIS

Darul lui Jonas / Lois Lowry; trad. de Radu Paraschivescu;
il. de Paul Cox. – București : Editura Arthur, 2013

ISBN 978-606-8044-46-0

I. Paraschivescu, Radu (trad.)

II. Cox, Paul (il.)

821.111(73)-31=135.1

Lois Lowry

The Giver

Text copyright © 1993 by Lois Lowry

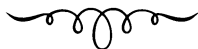
Illustrations copyright © Paul Cox

Romanian edition published by arrangement with Houghton Mifflin
Harcourt Publishing Company through Agentia Literara Livia Stoia

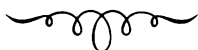
© **young art**, 2013, pentru prezenta ediție

young art este un imprint al Grupului Editorial Art

PENTRU TOȚI COPIII
CĂRORA LE ÎNCREDINȚĂM VIITORUL

INTRODUCERE

Când am început, cu aproape douăzeci de ani în urmă, să scriu ceea ce avea să fie în cele din urmă *Darul lui Jonas*, am crezut că scriu o carte de aventuri. Mă gândisem îndelung la conceptul de memorie și la felul cum ar arăta viețile noastre dacă ar exista o tehnologie care să le permită amintirilor să fie selective, în așa fel încât să ne putem descotorosi de cele care ne provoacă neplăceri. Era speculația de tip „ce-ar fi dacă...” din care se nasc adeseori cărțile de ficțiune.

La foarte puțin timp după publicarea cărții, am început să-mi dau seama de impactul pe care însăși premisa ei îl avea asupra unor oameni de vârste diferite, din domenii diferite. Aceștia au început să-mi scrie – sau să scrie despre mine – aproape imediat. Și o fac în continuare, după atâta amar de ani.

Un bărbat care părăsise cultul religios în care fusese crescut mi-a spus că psihiatrul lui îi dăduse să citească *Darul lui Jonas*.

O femeie m-a informat că lui Iisus i-ar fi rușine de mine dac-ar afla că scrisesem o asemenea carte.

Un preot anglican le-a dăruit exemplare enoriașilor cu ocazia Crăciunului.

Pe o pagină de web a fost numită Anticristul.

Iar cartea a devenit cadoul *de rigueur* pentru sute de băieți înaintea ceremoniei de Bar Mitzvah.

Mi-au fost luate multe interviuri de către ziariști care-mi semnalau numărul tot mai mare de provocări cărora trebuia să le facă față *Darul lui Jonas* și n-am prea știut ce să spun. Îmi venea greu să-mi dau seama ce anume din carte stârnea o asemenea pasiune în rândul cititorilor.

Ca o ironie a sorții, cea care m-a lămurit până la urmă a fost o adolescentă, care mi-a scris recunoscătoare, mulțumindu-mi că scrisesem o carte despre adulții care au secrete față de tineri și că-i asiguraseam pe cititorii tineri că pot să plece din lumea aceea și să intre într-o alta, în care pot fi onești și liberi.

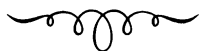
În ultimii ani, a existat un număr uimitor de romane distopice publicate pentru tineri. Majoritatea te pun pe gânduri și aproape toate sunt mult mai complexe decât a fost sau a încercat vreodată să fie *Darul lui Jonas*. Și-atunci de ce, în condițiile în care există atâtea opțiuni, cartea aceasta publicată demult continuă să-și farmece, să-și scandalizeze și să-și atragă cititorii?

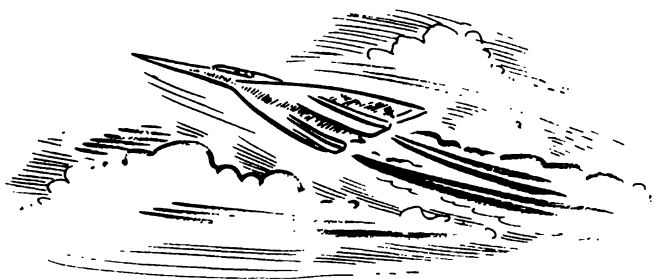
Motivul e că vorbește despre puterea pe care poate s-o aibă până și un copil de doisprezece ani: puterea de-a da în vileag ipocrizia oamenilor, de-a face țândări secretomania, de-a arunca o lumină asupra adevărului și de-a simți libertatea care i se-ntinde în jur.

Lois Lowry, 2011

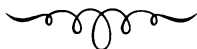

DARUL LUI JONAS

CAPITOLUL 1

Decembrie bătea la ușă, iar Jonas începea să fie înfricoșat. Nu, nu era cuvântul potrivit, își zise el. „Înfricoșat“ se referea la sentimentul acela profund și dezgustător că stătea să se-ntâmpile ceva cumplit. Înfricoșat se simțise cu un an în urmă, când o aeronavă neidentificată zburase de două ori pe deasupra comunității. O văzuse de fiecare dată. Mijindu-și ochii spre cer, văzuse cum avionul zvelt, aproape fără contur din cauza vitezei mari, trecuse pe deasupra, iar după o secundă auzise vuietul care-l însoțea. Pe urmă încă o dată, o clipă mai târziu, din direcția opusă, același avion.

La început, fusese doar fascinat. Nu văzuse niciodată o aeronavă de la o distanță atât de mică, fiindcă regulamentul le interzicea Piloților să zboare pe deasupra comunității. Uneori, când avioanele de marfă aduceau provizii pe pista de aterizare de dincolo de râu, copiii mergeau cu bicicletele până la mal și asistau curioși la descărcare și apoi la decolarea care se făcea spre vest, întotdeauna departe de comunitate.

Însă aeronava de anul trecut fusese altfel. Nu un avion de marfă masiv și pântecos, ci un aparat cu botul subțire și cu o carlingă pentru un singur pilot. Uitându-se neli-niștit în jur, Jonas văzuse că și alții – adulți și copii deopotrivă – se opriseră din ce făceau și așteptau derutați o explicație pentru înfricoșătorul episod.

Pe urmă, tuturor cetățenilor li se ordonase să intre în cea mai apropiată clădire și să rămână acolo. IMEDIAT, hârâise vocea răgușită în boxe. LĂSAȚI-VĂ BICICLETELE ACOLO UNDE SUNT.

Ascultător, Jonas își lăsase imediat bicicleta într-o rână pe cărarea din spatele locuinței familiei lui. Fugise înăuntru și rămăsese acolo de unul singur. Ambii părinți erau la muncă, iar sora lui mai mică, Lily, se afla la Centrul de Îngrijire a Copiilor, unde-și petrecea orele de după școală.

Uitându-se pe fereastra din față, Jonas nu văzuse picior de om: nici urmă de Măturătorii de Stradă, Lucrătorii de la Spații Verzi sau Furnizorii Alimentari care populau de obicei comunitatea la ora aceea din zi. Văzuse doar bicicletele abandonate ici și colo, într-o rână; roata îndreptată în sus a uneia dintre ele continua să se-nvârtă încet.

Atunci fusese înfricoșat. Felul cum propria comunitate aștepta în tăcere îi răscolise stomacul. Începuse să tremure.

Dar nu se întâmplase nimic. După câteva minute, boxele se treziseră din nou la viață, iar vocea – de data asta liniștitoare și mai puțin grăbită – explicase că un Pilot-în-Instruc-taj își citise greșit indicațiile de navigare și virase unde nu trebuia. Pilotul încercase cu disperare să se întoarcă îna-nte să i se observe eroarea.

INUTIL DE SPUS, VA FI PUS PE LIBER, zisese vocea, după care se lăsase tăcerea. Mesajul final avea un ton ironic, ca și cum Vorbitorului i s-ar fi părut un lucru distractiv; chiar și Jonas zâmbise ușor, deși știa cât de dură fusese decla-

rația. Punerea pe liber a unui contribuabil era o hotărâre fără întoarcere, o pedeapsă cumplită, o copleșitoare expresie a eșecului.

Chiar și copiii erau muștrați dacă foloseau expresia din vârful buzelor, la joacă, bătându-și joc de un coleg care nu prinsese o minge sau se poticnise în timpul unei curse. Jonas o făcuse o dată, țipase la prietenul lui cel mai bun: „Gata, Asher! Ești pus pe liber!“, când echipa lui pierduse un meci din cauza greșelii stângace a lui Asher. Fusesse luat deoparte de antrenor pentru o discuție scurtă și serioasă, își plecase capul de vinovăție și jenă, și-i ceruse iertare lui Asher după meci.

Acum, gândindu-se la sentimentul de frică în timp ce mergea cu bicicleta pe cărarea paralelă cu râul, își aminti momentul de teroare palpabilă, care-i răscolise stomacul, din ziua când avionul zburase pe deasupra lui. Ei bine, acum, când decembrie bătea la ușă, nu simțea același lucru. Căută cuvântul potrivit pentru sentimentul pe care-l încerca.

Jonas era foarte atent la exprimare. Nu ca prietenul lui, Asher, care vorbea prea repede și amesteca lucrurile, stâlcind cuvintele și expresiile până când deveneau aproape de nerecunoscut și, adeseori, foarte caraghioase.

Zâmbi amintindu-și de dimineața când Asher dăduse buzna în clasă, târziu ca de obicei, sosind cu răsuflarea tăiată chiar când se intona imnul de dimineață. După ce elevii se așezaseră la încheierea cântecului patriotic, Asher rămăsese în picioare ca să prezinte scuze în public, cum se cerea.

— Îmi cer iertare pentru că mi-am deranjat comunitatea școlară.

Asher recitase rapid formula standard de scuze, încercând să-și recapete răsuflarea. Învățătorul și clasa îi așteptaseră

răbdători explicația. Toți elevii zâmbeau răutăcios, fiindcă îl auziseră deja pe Asher de multe ori spunând aceste cuvinte.

— Am plecat din timp de-acasă, dar când am trecut cu bicicleta pe lângă crescătorie, lucrătorii tocmai scoteau niște somoni. Cred că m-am rătăcit uitându-mă la ei. Îmi cer iertare colegilor, încheiase Asher, după care își netezi vestonul boțit și se așază.

— Îți acceptăm scuzele, Asher.

Elevii intonasera răspunsul standard într-un glas. Mulți își mușcau buzele ca să nu-i umfle râsul.

— Îți accept scuzele, Asher, spusese zâmbind Învățătorul. Și-ți mulțumesc fiindcă ne-ai mai dat o ocazie pentru o lecție de limbă. „Rătăcit“ e un adjectiv prea puternic când vorbești despre cum te-ai uitat la somoni.

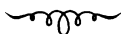
Se întorsese și scrisese „rătăcit“ pe tablă. Alături trecuse „zăpăcit“.

Acum, apropiindu-se de casă, Jonas zâmbi când își aduse aminte. Gândindu-se în continuare, pe când își fixa bicicleta în suportul îngust de lângă ușă, își dădu seama că „înfricoșat“ nu era cuvântul potrivit pentru sentimentele lui, acum că se apropia luna decembrie. Era un adjectiv prea puternic.

Așteptase timp îndelungat acest decembrie special. Iar acum, că bătea la ușă, nu era înfricoșat, ci... nerăbdător, hotărî el. Era nerăbdător să vină odată. Și emoționat, desigur. Toți Unșpearii erau emoționați la gândul evenimentului care avea să se petreacă peste atât de puțină vreme.

Totuși, Jonas avu un mic tremur de neliniște când se gândi la ziua aceea, la ce-ar putea să se-ntâmple.

Temător, hotărî el. Așa sunt.

— Cine vrea să fie primul la sentimente-n seara asta? întrebă tatăl lui Jonas, la sfârșitul mesei de seară.

Era unul dintre ritualuri – relatarea sentimentelor seara. Uneori Jonas și sora lui mai mică, Lily, se certau pentru cine să-nceapă. Părinții lor făceau parte din ritual, bineînțeles; și ei își povesteau sentimentele în fiecare seară. Dar la fel ca toți părinții – de fapt, ca toți adulții –, nu se certau pentru cine să vorbească primul.

N-o făcu nici Jonas acum. Sentimentele lui erau prea complicate în seara asta. Voia să le împărtășească, însă nu prea-i venea să înceapă cernerea emoțiilor lui complexe, nici măcar cu ajutorul pe care știa că puteau să i-l dea părinții.

— Începe tu, Lily, spuse el, văzând că sora lui, care era mult mai mică – de-abia ajunsese Șeptară – se foia nerăbdătoare în scaun.

— Am fost foarte supărată după-amiază, anunță Lily. Grupa mea de la Centrul de Îngrijire se afla la locul de joacă și-am primit vizita unei grupe de Șeptari care n-au respectat *deloc* regulile. Unul dintre ei – de sex bărbătesc, nu știu cum îl cheamă – s-a tot băgat în față la tobogan, deși noi, ceilalți, stăteam cuminți la coadă. Am fost foarte supărată pe el. Și mi-am strâns pumnul, uite-așa.

Ridică un pumn încleștat, iar restul familiei surâse în fața micului ei gest de sfidare.

— De ce crezi că n-au respectat musafirii regulile? întrebă Mama.

Lily chibzui și clătină din cap.

— Nu știu. S-au purtat ca niște... ca niște...

— Animale? sugeră Jonas și râse.

— Exact, zise Lily, râzând și ea. Ca niște animale.

Niciunul dintre copii nu ştia ce însemna cuvântul, dar era folosit adeseori pentru cineva needucat sau neîndemânatic, cineva altfel decât ceilalţi.

— De unde erau musafirii? întrebă Tata.

Lily se încruntă, încercând să-şi aducă aminte.

— Ne-a spus şeful de grupă când a ținut discursul de bun-venit, dar nu-mi aduc aminte. Cred că n-am fost atentă. Erau din altă comunitate. Au trebuit să plece devreme, așa c-au mâncat de prânz în autobuz.

Mama încuviință din cap.

— Crezi că e cu putință să aibă alte reguli? Și pur și simplu să nu fi știut ce reguli aveți voi la locul de joacă?

Lily ridică din umeri și dădu din cap.

— Se poate.

— Ai fost în vizită în alte comunități, nu? întrebă Jonas. Grupa mea a fost de multe ori.

Lily mai dădu o dată din cap.

— Când eram Șesari, ne-am dus și-am stat o zi de școală cu o grupă de Șesari la ei în comunitate.

— Și cum v-ați simțit cât timp ați stat acolo?

Lily se încruntă.

— Ne-am simțit ciudat. Fiindcă aveau alte metode. Învățau lucruri pe care grupa mea nu le știa, așa că ne-am simțit ca niște proști.

Tata asculta cu interes.

— Mă tot gândesc, Lily, zise el, la băiatul care n-a respectat regulile azi. Crezi că e cu putință să se fi simțit și el ciudat și ca un prost, aflându-se într-un loc nou, cu reguli de care nu știa?

Lily se gândi atent.

— Da, spuse ea într-un târziu.

— Îmi pare-un pic rău de el, deși nici măcar nu-l cunosc, zise Jonas. Îmi pare rău de oricine nimerește-ntr-un loc unde se simte ciudat și ca un prost.

— Tu cum te simți, Lily? întrebă Tata. Tot supărată?

— Ba nu, hotărî Lily. Cred că și mie-mi pare rău de el. Și-mi pare rău c-am strâns pumnul, adăugă ea surâzând.

Jonas îi întoarse zâmbetul. Sentimentele lui Lily erau întotdeauna directe, relativ simple și de obicei ușor de înțeles. Își spuse că așa fuseseră și ale lui, probabil, pe când era Șeptar.

Ascultă politicos, deși nu foarte atent, când îi veni rândul tatălui său, care vorbi despre sentimentul de îngrijorare pe care-l avusese în ziua aceea la muncă – o preocupare pentru unul dintre noucopii, care nu se simțea bine. Funcția tatălui lui Jonas era de Crescător. El și alți Crescători răspundeau de toate nevoile fizice și afective ale fiecărui noucopil în prima parte a vieții. Era o slujbă foarte importantă, Jonas știa, dar nu-l interesa din cale-afară.

— Ce sex are? întrebă Lily.

— Bărbătesc, spuse Tata. E un băiețel foarte vesel. Dar nu crește pe cât de repede-ar trebui și nu doarme bine. L-am dus la îngrijiri speciale ca să fie ajutat să crească mai bine, dar comisia se gândește să-l pună pe liber.

— Vai, nu, murmură plină de compasiune Mama. Știu cât de mult te-ntristează asta.

Jonas și Lily dădură la rândul lor din cap în semn de compasiune. Punerea pe liber a noucopiilor era întotdeauna un lucru trist, fiindcă micuților nu li se dădea nicio șansă să se bucure de viața în sânul comunității. Și fiindcă nu făcuseră nimic rău.

Existau doar două cazuri de punere pe liber care nu erau pedepse: punerea pe liber a vârstnicilor, care era un prilej de sărbătorire a unei vieți trăite pe deplin, și punerea pe

liber a unui noucopil, care te silea întotdeauna să te-ntrebi „ce puteam face?“. Faptul era cu atât mai tulburător pentru Crescători, printre care și Tata, fiindcă aveau sentimentul că într-un fel dăduseră greș. Însă asta se întâmpla foarte rar.

— Ei bine, o să mai încerc, spuse Tata. S-ar putea să cer voie comisiei să-l aduc aici peste noapte, dacă n-aveți nimic împotrivă. Știți cum sunt Crescătorii din schimbul de noapte. Cred că micuțul are nevoie de ceva mai mult.

— Sigur, zise Mama, iar Jonas și Lily dădură din cap.

Îl mai auziseră pe Tata plângându-se de lucrătorii din schimbul de noapte. Era o slujbă mai puțin apreciată, încredințată celor care nu aveau deprinderile, preocuparea sau priceperea de care era nevoie pentru slujbele mai importante de peste zi. Majoritatea lucrătorilor din schimbul de noapte nici măcar nu primiseră consoarte, fiindcă într-un fel le lipsea calitatea esențială de-a intra în legătură cu alții, necesară pentru crearea unei unități familiale.

— Poate-l păstrăm, sugeră Lily cu blândețe, străduindu-se să pară nevinovată.

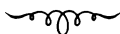
Era o expresie falsă; o știa și Jonas, o știa cu toții.

— Lily, doar știi regulile, îi aminti Mama zâmbind.

Doi copii – unul de sex bărbătesc, unul femeiesc – pentru fiecare unitate familială. Regulamentul era foarte clar.

Lily chicoti.

— Mă rog, m-am gândit că poate de data asta merge.

Mai departe, Mama, care avea o funcție importantă în Ministerul Justiției, vorbi despre propriile sentimente. Astăzi compăruse în fața ei un recidivist, cineva care încălcase regulile și altă dată. Cineva pe care spera că-l pedepsise corespunzător și corect, și care pe urmă își reluase locul: la

serviciu, acasă, în unitatea familială. Faptul că-l văzuse adus în fața ei pentru a doua oară îi provocase sentimente copleșitoare de frustrare și de mânie. Și chiar de vinovăție, fiindcă nu izbutise să-i schimbe viața.

— În plus, mă tem pentru el, mărturisi ea. Știți că nu există o a treia șansă. Regulamentul spune că la a treia abatere făptașul trebuie pur și simplu pus pe liber.

Jonas se înfioră. Știa că se întâmplau și asemenea lucruri. Chiar exista un băiat din grupa lui de Unșpearî al cărui tată fusese pus pe liber cu ani în urmă. Nimeni nu vorbea despre asta; rușinea era de nepovestit. Și greu de imaginat.

Lily se ridică și se apropie de mama ei. Îi mângâie brațul.

Din locul de unde stătea la masă, Tata se întinse și-o prinse de-o mână. Jonas făcu la fel cu cealaltă.

Unul câte unul, îi aduseră alinare. După puțin timp, Mama zâmbi, le mulțumi și le spuse că se simțea liniștită.

Ritualul continuă.

— Jonas? zise Tata. Ești ultimul în seara asta.

Jonas oftă. Aproape c-ar fi preferat să-și păstreze sentimentele pentru sine. Dar era, bineînțeles, neregulamentar.

— Mă simt temător, se destăinui el, bucuros că nime-rise în fine cuvântul potrivit.

— Și de ce anume, fiule?

Tatăl lui avea un aer preocupat.

— Știu că n-am de ce să-mi fac griji și că fiecare adult a trecut prin povestea asta, explică Jonas. Știu c-ai trecut și tu, Tată, și tu, Mamă. Dar sunt temător din cauza Ceremoniei. Decembrie e la doi pași.

Lily își ridică privirile și făcu ochii mari.

— Ceremonia Doișpearilor, șopti ea cu o voce copleșită de admirație.

Chiar și cei mai mici dintre copii – de vârsta lui Lily și mai mici – știau că asta-i aștepta și pe ei la un moment dat.

— Îmi pare bine că ne-ai spus ce sentimente ai, zise Tata.

— Lily, interveni Mama, făcându-i semn fetei, ia du-te tu și pune-ți pijamaua. Tata și cu mine o să mai stăm și-o să mai vorbim un pic cu Jonas.

Lily suspină, dar se ridică ascultătoare de pe scaun.

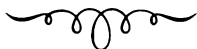
— Numai voi? întrebă ea.

Mama dădu din cap.

— Da, spuse ea. Numai noi cu Jonas. Va fi o discuție personală.

CAPITOLUL 2

Jonas își privi tatăl, care își mai turnă cafea. Așteptă.

— Să știi că fiecare lună decembrie mi se părea palpitantă când eram mic, spuse într-un târziu tatăl lui. Și sunt convins că la fel a fost pentru tine și pentru Lily. Fiecare decembrie aduce mari schimbări.

Jonas dădu din cap. Prima lună decembrie de care-și amintea era, probabil, cea de când era Pătrar. Din cele de dinainte nu mai știa nimic. Dar le observa an de an și-și amintea primele luni decembrie ale lui Lily. Ținea minte ziua când o primise familia lui, ziua când i se dăduse un nume, ziua când devenise Primară.

Ceremonia Primarilor era întotdeauna gălăgioasă și distractivă. În fiecare lună decembrie, noucopiii iviți pe lume în urmă cu un an ajungeau Primari. Unul câte unul – în fiecare grupă erau cincizeci de copii, dacă nu era pus niciunul pe liber –, erau aduși pe scenă de Crescătorii care avuseseră grijă de ei de la naștere. Unii mergeau deja, șovăielnici pe picioarele lor nesigure; alții aveau doar câteva zile, erau înveliți în păături și ținuți în brațe de Crescători.

— Îmi place Numirea, spuse Jonas.

Mama lui încuviință cu un surâs.

— În anul când a venit Lily, știam, bineînțeles, c-o să primim un bebeluș de sex femeiesc, fiindcă făcuserăm cerere și ni se aprobase. Dar mă întrebasesm de nu știu câte ori cum avea s-o cheme.

— Aș fi putut s-arunc un ochi pe listă înainte de ceremonie, mărturisi Tata. Comisia întocmește întotdeauna lista din timp și-o lasă în biroul Centrului de Creștere. De fapt, continuă el, mă simt un pic vinovat la capitolul ăsta. Azi după-amiază chiar m-am uitat să văd dacă lista de Numiri pentru anul ăsta a fost făcută. Era acolo, în birou, și-am căutat numărul Treizeci și șase – micuțul pentru care sunt îngrijorat –, fiindcă m-am gândit că s-ar putea să crească mai bine dacă i-aș spune pe nume. Doar între patru ochi, firește, când nu mai e nimeni de față.

— Și l-ai găsit? întrebă Jonas.

Era fascinat. Regula nu părea extrem de importantă, dar simplul fapt că tatăl lui încălcase o regulă îl umplea de admirație și respect. Își privi mama, cea care răspundea de respectarea regulilor, și văzu cu ușurare că zâmbea.

Tatăl lui dădu din cap.

— Numele lui – dac-o să reziste până la Numire și n-o să fie pus pe liber, bineînțeles – o să fie Gabriel. Așa că i-l șoptesc când îi dau să mănânce, din patru-n patru ore, când facem gimnastică și la joacă. Dacă nu e nimeni care să m-audă. De fapt, îi zic Gabe, încheie el și surâse.

— Gabe, rosti Jonas de probă.

Un nume bun, hotărî el. Deși de-abia ajunsese Cinciar în anul când familia o primise pe Lily și-i aflate numele, își aminti agitația, discuțiile de-acasă și întrebările legate de fetiță: cum avea să arate, cine avea să fie, cum avea să-și găsească locul în unitatea lor familială stabilă. Își aminti că urcase pe scenă cu părinții – Tata stând alături de el, în loc să fie cu ceilalți Crescători, fiindcă era anul în care avea să primească un noucopil doar al lui.

Își aminti că mama lui îl luase în brațe pe noucopil, pe sora lui, în timp ce documentul fusese citit în fața unităților familiale strânse laolaltă.

— Noucopilul cu numărul Douăzeci și trei, spusese Vorbitorul. Lily.

Își aminti expresia de încântare a tatălui său, care-i șoptise: „E una dintre preferatele mele. Chiar speram să fie ea.“ Mulțimea aplaudase, iar Jonas zâmbise. Îi plăcea numele surorii lui. Lily, aproape adormită, își mișcase pumnul mic. Pe urmă coborâseră cu toții, ca să facă loc următoarei unități familiale.

— Când eram Unșpear, așa cum ești tu, Jonas, spuse tatăl lui acum, nu mai puteam de nerăbdare și-abia așteptam Ceremonia Doișpearilor. Ține două zile pline. Îmi amintesc că m-am distrat la Primari, cum fac de fiecare dată, dar că n-am fost foarte atent la celelalte ceremonii, în afară de-a soră-mii. A ajuns Nouară în anul ăla și și-a primit bicicleta. O învățasem să meargă pe bicicleta mea, chit că regulamentul nu-mi dădea voie.

Jonas râse. Era una dintre puținele reguli care nu erau luate foarte în serios și erau încălcate aproape întotdeauna. Toți copiii își primeau bicicletele când deveneau Nouari – înainte de asta nu aveau voie să se suie pe ele. Dar de fiecare dată frații și surorile mai mari îi învățaseră pe cei mai mici. Jonas se gândea deja s-o învețe pe Lily.

Se vorbea despre schimbarea regulii și despre dăruirea bicicletei la o vârstă mai fragedă. O comisie studia propunerea. Când ceva ajungea la o comisie pentru studiu, oamenii glumeau întotdeauna. Și spuneau că membrii comisiei aveau să ajungă Vârșnici în momentul când avea să se schimbe regula.

Regulile erau foarte greu de modificat. Uneori, dacă era vorba de-o regulă foarte importantă – nu ca aceea referitoare la vârsta optimă pentru primirea unei biciclete –, ea trebuia trimisă în cele din urmă la Primitor în vederea deciziei. Primitorul era cel mai important Vârșnic. Jonas

nu-l văzuse niciodată, doar auzise de el; cineva aflat într-o funcție atât de însemnată trăia și lucra singur. Însă comisia nu l-ar fi deranjat niciodată pe Primitor în chestiunea bicicletelor; membrii ei aveau pur și simplu să se agite și să se contrazică ani în șir, până când cetățenii aveau să uite că propunerea le fusese trimisă spre studiu.

Tatăl lui Jonas continuă.

— Așa că m-am uitat și-am chiuuit când sora mea, Katya, a devenit Nouară, și-a scos fundele din păr și și-a primit bicicleta. Pe urmă n-am dat mare atenție Decarilor și Unșpearilor. Iar în cele din urmă, la sfârșitul celei de-a doua zile, care părea să nu se mai termine, mi-a venit și mie rândul. Căci a urmat Ceremonia Doișpearilor.

Jonas se înfioră. Și-l imaginează pe tatăl lui, care probabil că fusese un băiat sfios și liniștit, fiindcă devenise un bărbat sfios și liniștit, așezat alături de restul grupei și așteptând să fie chemat pe scenă. Ceremonia Doișpearilor era ultima. Și cea mai importantă.

— Țin minte cât de mândri arătau ai mei – chiar și soră-mea; chit c-ar fi vrut să plece și să se plimbe cu bicicleta-n văzul lumii, s-a potolit și a fost foarte cuminte și atentă când mi-a venit rândul. Dar drept să-ți spun, Jonas, continuă Tata, eu n-am avut parte de elementul de suspans pe care o să-l aibă Ceremonia ta. Fiindcă știam deja aproape sigur ce Însărcinare urma să primesc.

Jonas fu mirat. Nu prea aveai cum să știi dinainte. Era o alegere secretă, făcută de conducătorii comunității, Comisia de Vârștnici, care-și tratau răspunderea cu atâta seriozitate, încât nimeni nu făcea glume pe seama Însărcinărilor.

Mama lui Jonas păru și ea surprinsă.

— Cum ai fi putut să știi? întrebă ea.

Tata îi adresă surâsul lui blând.

— Păi, mi-a fost clar din capul locului – iar pe urmă ai mei mi-au mărturisit că și lor li se păruse evident – care era principala mea calitate. Mi-au plăcut dintotdeauna noucopiile mai mult decât orice. Când prietenii din grupa

mea de vârstă făceau curse cu bicicleta, construiau vehicule și poduri de jucărie sau...

— Toate lucrurile pe care le fac și eu cu prietenii, sublinie Jonas, iar mama lui încuviință, dând din cap.

— Luam și eu parte, normal, fiindcă în copilărie trebuie să avem tot felul de experiențe. Și am tras tare la școală, la fel cum faci și tu, Jonas. Dar ori de câte ori aveam timp liber, mă trezeam atras de noucopii. Îmi petreceam aproape toate orele de voluntariat la Centrul de Creștere. Și bineînțeles că Vârstnicii știau asta, din observațiile făcute.

Jonas dădu din cap. În cursul anului trecut, își dăduse seama că nivelul de observare crescuse. La școală, în recreații și în timpul orelor de voluntariat, sesizase că Vârstnicii îl urmăreau și pe el, și pe ceilalți Unșpeari. Îi văzuse făcând însemnări. Știa, de asemenea, că se întâlneau în ședințe de câteva ore cu toți învățătorii pe care el și ceilalți Unșpeari îi avuseseră cât timp merseseră la școală.

— Așa că m-am așteptat și am fost bucuros, dar câtuși de puțin surprins, când m-au anunțat c-o să primesc Însărcinarea de Crescător, explică Tata.

— Și-au aplaudat toți, deși n-au fost surprinși? se interesează Jonas.

— A, sigur. S-au bucurat pentru mine, pentru faptul că primisem Însărcinarea pe care mi-o dorisem cel mai mult. M-am simțit foarte norocos, zise tatăl lui cu un zâmbet.

— A existat vreun Unșpear dezamăgit în anul tău? întrebă Jonas.

Spre deosebire de tatăl lui, n-avea idee ce Însărcinare urma să primească. Dar știa că unele dintre ele l-ar dezamăgi. Cu toate că respecta munca tatălui său, nu-și dorea să fie Crescător. Iar pe Muncitori nu-i invidia câtuși de puțin.

Tata se gândi puțin.

— Nu, nu cred. Bineînțeles, Vârstnicii sunt foarte atenți la observațiile și la alegerile pe care le fac.

— Probabil că e cea mai importantă slujbă din comunitatea noastră, comentă mama lui.

— Prietena mea Yoshiko s-a mirat când a fost aleasă Medic, dar a fost foarte emoționată, spuse Tata. Și stai puțin, a mai fost Andrei – țin minte că pe vremea când eram mici nu voia să desfășoare niciun fel de activitate fizică. Își petrecea timpul din recreații doar cu jocul lui de construit, și-n toate orele de voluntariat căsca gura pe șantierele de construcții. Vârstnicii aflaseră, normal. Andrei a primit Însărcinarea de Inginer și-a fost încântat.

— Mai târziu, Andrei a construit podul peste râu din vestul orașului, zise mama lui Jonas. Când eram noi copii, nu era acolo.

— Dezamăgirile sunt foarte rare, Jonas. Nu cred că trebuie să-ți faci griji pentru asta, îl liniști tatăl lui. Și chiar dac-ar fi, știi doar că există apel.

Dar la ultimele cuvinte râseră cu toții – apelul ajungea la o comisie spre studiere.

— Mă-ngrijorează un pic Însărcinarea lui Asher, mărturisii Jonas. Asher e-un băiat de zahăr. Dar nu prea are nicio preocupare serioasă. Ia totul în glumă.

Tatăl lui chicoti.

— Știi ceva? zise el. Țin minte când Asher era noucopil și se afla la Centrul de Creștere, înainte să i se pună nume. Nu plângea niciodată. Gângurea și râdea din orice. Tuturor celor de-acolo ne plăcea să-l creștem.

— Vârstnicii îl cunosc pe Asher, zise mama lui Jonas. O să-i găsească Însărcinarea potrivită. Nu cred c-are rost să-ți faci griji. Dar dă-mi voie, Jonas, să te pun în gardă cu privire la un lucru care poate că ți-a scăpat. Eu, una, știu că nu m-am gândit la el până la Ceremonia Doișpearilor.

— Ce anume?

— Ei bine, e ultima Ceremonie, după cum știi. După ce-ajungi Doișpear, vârsta nu mai contează. Cei mai mulți dintre noi nici nu mai știu câți ani au, deși informația se găsește în Sala Registrelor Deschise și-am putea să mergem și s-o căutăm dac-am vrea. Lucrurile cu adevărat

importante sunt pregătirea pentru viața de adult și instruirea de care-o să ai parte pentru Însărcinare.

— Știu asta, spuse Jonas. Toată lumea știe.

— Dar asta înseamnă, continuă mama lui, c-o să faci parte dintr-o grupă nouă. La fel ca fiecare dintre prietenii tăi. N-o să-ți mai petreci timpul cu Unșpearii. După Ceremonia Doișpearilor, o să stai cu cei care au primit aceeași Însărcinare și care-ncep instruirea. Gata cu orele de voluntariat, gata cu recreațiile. Așa că n-o să mai ai prieteni la fel de apropiați.

Jonas clătină din cap.

— Asher și cu mine o să rămânem întotdeauna prieteni, spuse el hotărât. Și oricum, mai e și școala.

— Așa e, fu de acord tatăl lui. Dar și ce-a spus mama e adevărat. O să aibă loc niște schimbări.

— Schimbări în *bine*, ce-i drept, sublinie mama lui. După Ceremonia Doișpearilor, mi-au lipsit recreațiile din copilărie. Dar când am început pregătirea pentru Drept, m-am trezit lângă oameni care-aveau aceleași preocupări ca mine. Mi-am făcut alt tip de prieteni, prieteni de toate vârstele.

— Te-ai mai jucat după ce-ai ajuns Doișpeară? întrebă Jonas.

— Destul de rar, răspunse mama lui. Dar nu mi s-a mai părut la fel de important.

— Și eu m-am jucat, zise Tata, râzând. Mă joc și-acum. În fiecare zi, la Centrul de Creștere, mă joc hopa-pe-ge-nunchi, cucu-bau și ia-l-în-brate-pe-ursuleț.

Întinse mâna și-l mângâie pe Jonas pe părul pieptănat cu grijă.

— Distracția nu se termină când ajungi Doișpear.

Lily se ivi în ușă, îmbrăcată în pijama. Scoase un oftat de nerăbdare.

— Da' știu că-i o discuție personală *foarte* lungă, zise ea. Iar unii oameni își așteaptă obiectul de-alinare.

— Lily, i se adresează drăgăstos mama ei, mai ai foarte puțin până-ajungi Optară, iar când ești Optară obiectul de alinare ți se ia și e dat copiilor mai mici. Ar trebui să-ncepi să dormi fără el.

Însă tatăl ei se apropiase deja de policioară și luase elefantul umplut cu câlți care stătea acolo. Multe dintre obiectele de alinare, cum era și al lui Lily, erau creaturi imaginare, pufoase și umplute cu câlți. Al lui Jonas se numise urs.

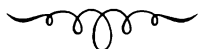
— Uite-aici, Lilly-billy, zise el. Hai că vin să te-ajut să-ți scoți fundele din păr.

Jonas și mama lui își dădură ochii peste cap, dar se uitară afectuos la Lily și la Tata, care se îndreptară spre dormitorul ei, cu elefantul care-i fusese dat ca obiect de alinare când se născuse. Mama se îndreptă spre biroul său mare și-și deschise servieta; munca ei părea fără sfârșit, chiar și seara, când se afla acasă. Jonas se duse la propria masă de lucru și începu să se uite prin hârtiile de la școală ca să-și facă tema de seară. Însă mintea îi rămăsese la luna decembrie și la Ceremonia care se apropia.

Cu toate că discuția cu părinții îl liniștise, nu avea nici cea mai vagă idee ce Însărcinare aveau să-i aleagă Vârstnicii pentru mai departe, și nici cum avea să se simtă în ziua cu pricina.

CAPITOLUL 3

— **I**a uitați-vă! chițai Lily încântată. Nu-i drăguț? Priviți cât de mic e! Și are ochi ciudați, ca ai tăi, Jonas!

Jonas o fulgeră cu privirea. Nu-i plăcea că vorbise despre ochii lui. Așteptă ca tatăl lui s-o dojenească. Dar Tata tocmai își făcea de lucru cu dezlegatul coșului din spatele bicicletei. Jonas se apropie să arunce o privire.

Acela fu primul lucru pe care-l observă când se uită la noucopilul care-l privea curios din coș. Ochii deschiși la culoare.

Aproape toți cetățenii din comunitate aveau ochi negri. Și părinții lui, și Lily, și colegii de grupă sau prietenii. Însă existau câteva excepții: Jonas însuși și o Cinciară căreia chiar el îi remarcase ochii diferiți, de o nuanță mai deschisă. Nimeni nu vorbea despre lucrurile acestea; nu exista o regulă ca atare, dar trecea drept proastă-creștere să atragi atenția asupra trăsăturilor tulburătoare sau neobișnuite ale cuiva. Lily trebuia să învețe repede lecția asta, sau avea să fie muștrată din cauza firii ei insensibile, decise Jonas.

Tata își fixă bicicleta în suport. Pe urmă luă coșul și-l duse în casă. Lily se ținu după el, dar se uită peste umăr la Jonas și-l tachină:

— Poate c-a avut aceeași Născătoare ca tine.

Jonas ridică din umeri și-i urmă înăuntru. Însă fusese uimit de ochii noucopilului. Existau puține oglinzi în comunitate; nu erau interzise, dar lumea nu prea avea nevoie de ele, iar Jonas pur și simplu nu catadicsise să se privească în oglindă, în situațiile când ajungea într-un loc unde se găsea așa ceva. Acum, văzându-l pe noucopil și observându-i căutătura, își aduse aminte că ochii deschiși la culoare nu numai că erau rari, dar le confereau posesorului o expresie anume – dar ce? *Profunzime*, hotărî el; ca și cum te-ai uita în apa limpede a unui râu, până pe fund, unde stăteau la pândă lucruri încă nedescoperite. Nu se simți în largul lui când își dădu seama că și el avea aceeași expresie.

Se duse la masa de lucru, prefăcându-se că nu-l interesează noucopilul. În cealaltă parte a camerei, Mama și Lily se aplecau ca să se uite mai bine, pe când Tata desfăcea pătura.

— Obiectul lui de-alinare cum se cheamă? întrebă Lily, punând mâna pe creatura plină cu câlți care fusese așezată în coș, lângă copil.

Tata se uită la jucărie.

— Hipopotam, spuse el.

Lily chicoti la auzul acelui cuvânt bizar.

— Hipopotam, repetă ea și puse obiectul de alinare la loc.

Se uită la noucopilul din pătura desfăcută, iar acesta își mișcă brațele.

— Noucopiii ăștia sunt tare drăguți, oftă Lily. Sper ca Însărcinarea mea să fie de Născătoare.

— Lily! spuse Mama cu asprime. Nu vorbi așa. Însărcinarea aceea nu e tocmai onorabilă.

— Dar am stat de vorbă cu Natasha, Decara care locuiește lângă noi, o știi? Își face-o parte din orele de voluntariat la Centrul de Nașteri. Și mi-a zis că Născătoarele primesc o mâncare grozavă, fac exerciții fizice care nu le obosesc și-n cea mai mare parte a timpului se joacă și se distrează, cât timp așteaptă. Mi-ar conveni și mie, zise Lily ștrengărește.

— Trei ani, îi spuse Mama cu fermitate. Trei nașteri și gata. După aceea sunt Muncitoare pentru tot restul vieții lor adulte, până-n ziua când intră-n Casa Bătrânilor. Asta vrei, Lily? Trei ani de trândăveală și pe urmă muncă fizică grea până la bătrânețe?

— Păi, mai bine nu, recunosc Lily fără tragere de inimă.

Tata îl întoarse pe noucopilul din coș pe burtică. Se așează alături și-i masă spatele mic cu o mișcare ritmică.

— Oricum, Lilly-billy, spuse el afectuos, Născătoarele nici măcar n-ajung să-și vadă noucopiii. Dacă-ți place atât de mult de ei, ar trebui să speri c-o s-ajungi Crescătoare.

— Când o să fii Optară și-o să-ți începi orele de voluntariat, o să poți face o-ncercare la Centrul de Creștere, îi sugeră Mama.

— Da, cred că o s-o fac, zise Lily și îngenunche lângă coș. Cum ziceați că-l cheamă? Gabriel? Bună, Gabriel, spuse ea cântat, după care chicoti și adăugă în șoaptă: Hopa, cred c-a adormit. Mai bine-mi țin gura.

Jonas se întoarse la temele de pe masa de lucru. Haida-de, își zise el. Lily nu-și ținea gura *niciodată*. Probabil c-ar trebui să-și dorească o Însărcinare de Vorbitor, ca să stea toată ziua la birou cu microfonul și să facă anunțuri. Râse în gând și și-o imaginează pe sora lui tururind, cu vocea aceea plină de sine pe care ajungeau s-o aibă toți Vorbitorii, și spunând lucruri de genul: ATENȚIUNE.

LI SE AMINTEȘTE FETIȚELOR SUB NOUĂ ANI CĂ FUNDELE DE PĂR TREBUIE STRÂNSE BINE ÎN PERMANENȚĂ.

Se întoarse spre Lily și observă cu satisfacție că fundele ei erau desfăcute și atârnavau, ca de obicei. Avea să se audă un anunț nu peste multă vreme, de asta era sigur, iar anunțul avea s-o vizeze în principal pe Lily, deși bineînțeles că nu avea să i se rostească numele. Însă toată lumea avea să știe.

Toată lumea știuse, își aminti foarte jenat Jonas, că anunțul ATENȚIUNE. LI SE AMINTEȘTE UNȘPEARILOR CĂ NU AU VOIE SĂ IA OBIECTE DIN ZONA DE RECREAȚIE ȘI CĂ GUSTĂRILE TREBUIE MÂNCATE, NU DEPOZITATE se referise la el, în acea zi din luna trecută când dusese acasă un măr. Nimeni nu vorbise despre asta, nici măcar părinții lui, fiindcă anunțul public provocase remușcările cuvenite. Jonas mâncase mărul, firește, iar a doua zi dimineață, înainte de ore, îi ceruse iertare Directorului pentru Recreații.

Se gândi din nou la incidentul acela. Încă era pradă uluielii. Nu din cauza anunțului sau a scuzelor de rigoare – erau proceduri standard, iar el meritase s-o pățească –, ci din cauza întâmplării în sine. Probabil c-ar fi trebuit să vorbească despre sentimentul de uluială chiar în seara aceea, când membrii unității familiale își prezentaseră sentimentele de peste zi. Dar nu fusese în stare să dea de capăt poveștii și să-și explice sursa derutei, așa că nu adusesese vorba.

Se întâmplase în timpul recreației, când se jucase cu Asher. Jonas luase la nimereală un măr din coșul unde se țineau gustările și i-l azvârlise prietenului său. Asher i-l aruncase înapoi și după asta cei doi începuseră să schimbe pase.

Nu era nimic neobișnuit; era o activitate pe care Jonas o desfășurase de nenumărate ori: aruncă, prinde; aruncă,

prinde. Jonas nu făcea niciun efort, ba chiar se plectisea, cu toate că lui Asher îi plăcea și chiar avea nevoie să facă schimburi de pase, fiindcă în felul ăsta își îmbunătățea coordonarea dintre ochi și mână, care nu se ridica la nivelul dorit.

Însă dintr-odată Jonas observase, urmărind din priviri traiectoria mărului prin aer, că fructul – și aici intervenea partea pe care nu putuse s-o priceapă – se *schimbase*. Doar pentru o clipă. Se schimbase în aer, își aminti el. Pe urmă se trezise cu el în mână și-l privise cu atenție, dar era același măr. Neschimbat. Aceași mărime și formă: o sferă perfectă. Și aceeași culoare nedefinită, cam de nuanța pe care-o avea vestonul lui.

Mărul nu avea absolut nimic remarcabil. Îl aruncase dintr-o mână în alta de câteva ori, după care i-l azvârlise din nou lui Asher. Și din nou – în aer și doar preț de o clipă – se schimbase.

Se întâmplase de patru ori. Jonas clipise des, se uitase în jur și pe urmă își verificase vederea, mijindu-și ochii la literele mici de pe ecusonul de identificare pe care și-l fixase de veston. Își citise numele fără probleme. Îl văzuse la fel de limpede pe Asher la capătul zonei de aruncare. Și nu avusese nicio problemă în a prinde mărul.

Fusese complet nedumerit.

— Ash? zisese el. Ai observat ceva ciudat? La mărul ăsta?

— Da, răspunsese Asher râzând. Îmi tot sare din mână și cade!

Tocmai îl scăpase din nou.

Așa că răsese și Jonas, și în felul ăsta încercase să facă abstracție de convingerea incomodă că se întâmplase totuși ceva. Însă dusesse mărul acasă, contrar regulilor din zona de recreație. În seara aceea, înainte ca părinții și Lily să se întoarcă la locuință, îl ținuse în mâini și-l privise

cu atenție. Era ușor lovit, fiindcă Asher îl scăpase pe jos de câteva ori. Însă în rest nu avea nimic neobișnuit.

Jonas îl privise cu lupa. Îl azvârlise de câteva ori prin cameră, urmărindu-l cu privirea, iar pe urmă îl rostogolise pe masa de lucru, așteptând ca lucrul acela straniu să se întâmple din nou.

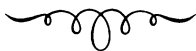
Dar nimic. Singurul lucru care se întâmplase fusese anunțul auzit ceva mai târziu spre seară, anunțul care-l individualizase fără să-i rostească numele și care-i făcuse pe ambii lui părinți să se uite cu tâlc spre masa lui de lucru pe care continua să se afle mărul.

Acum, așezat tot la masa de lucru, uitându-se țintă la tema pentru acasă, în timp ce toți ceilalți stăteau în jurul noucopilului din coș, Jonas clătină din cap, încercând să uite întâmplarea aceea ciudată. Se sili să-și aranjeze hârțiile și să învețe puțin înainte de cină. Gabriel, noucopilul, se agită și scânci, iar Tata îi vorbește cu blândețe lui Lily, explicându-i procedura de hrănire, în timp ce deschidea cutia în care se găseau cele trebuincioase.

Seara decurse aidoma celorlalte în unitatea familială, în locuință și-n comunitate: tăcută și propice reflecției – o perioadă de primenire și de pregătire pentru ziua următoare. Singurul lucru care-o făcea diferită era prezența noucopilului cu ochii lui deschiși la culoare, solemni și știutori.

CAPITOLUL 4

Jonas dădea încet din pedale, uitându-se la suporturile pentru biciclete de lângă clădiri, ca să vadă dacă putea să repereze bicicleta lui Asher. Nu i se întâmpla foarte des să-și efectueze orele de voluntariat cu prietenul lui, fiindcă Asher se prostea mai mereu și era greu să lucrezi cu seriozitate în prezența lui. Acum însă, când Jonas avea să devină Doișpear peste atât de puțin timp, iar orele de voluntariat aveau să se încheie, asta nu mai părea să conteze.

Libertatea de-a alege unde să-și petreacă orele acelea i se păruse dintotdeauna un mare răsfăț lui Jonas – celelalte ore ale zilei erau foarte atent împărțite.

Își aminti când devenise Optar, cum avea să devină și Lily în scurtă vreme, și fusese pus în fața acestei libertăți a opțiunii. Întotdeauna Optarii erau puțin agitați când își efectuau primele ore de voluntariat, chicotind și rămânând alături de prieteni. Își începeau aproape invariabil orele ca Elevi de Serviciu pentru Recreații, ajutându-i pe copiii mai mici într-un loc unde încă se simțeau în largul lor. Dar, călăuziți cum trebuia, pe măsură ce-și dezvoltau

încrederea în sine și se maturizau, își alegeau alte slujbe, îndreptându-se treptat spre cele care corespundeau propriilor interese și deprinderi.

Un Unșpear pe nume Benjamin petrecuse un întreg ciclu de aproape patru ani în Centrul de Refacere, unde se ocupase de cetățenii care suferiseră accidente și fuseseră răniți. Se zvonea că ajunsese la fel de priceput ca Directorii pentru Refacere, ba chiar că pusese la punct o serie de aparate și metode de grăbire a refacerii. Nu încăpea îndoială că Benjamin avea să primească o Însărcinare în domeniul acela și că avea să i se permită, probabil, să sară peste cea mai mare parte a pregătirii.

Jonas era impresionat de lucrurile pe care le izbutise Benjamin. Îl cunoștea, desigur, fiindcă fuseseră colegi de grupă de la bun început, însă nu vorbiseră niciodată despre realizările lui fiindcă o asemenea discuție ar fi fost stânjenitoare pentru Benjamin. Nu exista nicio modalitate comodă de-a discuta despre succesele cuiva sau de-a le aminti fără să-ncalci regula împotriva lăudatului, chit că nu asta aveai de gând. Era o regulă neimportantă, cam la fel ca aceea a proastei-creșteri, iar pedeapsa consta doar într-o dojenire blândă. Totuși, era mai bine să te ții departe de situațiile în care funcționa o regulă atât de ușor de încălcat.

Lăsând zona de locuințe undeva în urmă, Jonas pedala pe lângă structurile comunitare, sperând să repereze bicicleta lui Asher parcată lângă una dintre micile fabrici sau clădiri de birouri. Trecu pe lângă Centrul de Îngrijire a Copiilor, unde rămânea Lily după școală, și pe lângă locurile de joacă din jur. Străbătu cu bicicleta Piața Centrală și marele Auditoriu unde se țineau întrunirile publice.

Încetini și se uită la ecusoanele de pe bicicletele aliniate la intrarea în Centrul de Creștere. Pe urmă le verifică

pe cele de lângă Distribuirea Alimentelor; era de fiecare dată interesant să ajuți la livrări, iar Jonas spera să-și găsească prietenul acolo, ca să poată pleca apoi împreună în cursele zilnice, ducând cutiile cu provizii în locuințele din comunitate. Însă în cele din urmă găsi bicicleta lui Asher – înclinată, ca de obicei, și nu fixată drept în suport, cum ar fi trebuit – la Casa Bătrânilor.

În apropiere se mai găsea o singură bicicletă de copil, cea a unei Unșpeare pe nume Fiona. Lui Jonas îi plăcea de Fiona. Era o elevă bună, cuminte și politicoasă, dar în același timp avea o fire veselă, așa că Jonas nu se miră că azi lucra cu Asher. Își fixă atent bicicleta în suport, lângă a lor, și intră în clădire.

— Bună, Jonas, îl salută angajata de la recepție.

Îi înmână condica de prezență și-și puse ștampila oficială lângă semnătura lui. Toate orele de voluntariat aveau să-i fie trecute cu grijă în Sala Registrelor Deschise. Printre copii se zvonea că odată, cu mult timp în urmă, un Unșpear se prezentase la Ceremonia Doișpearilor și fusese anunțat public că nu efectuase numărul cerut de ore de voluntariat și că, prin urmare, nu avea să-și primească Însărcinarea. I se mai dăduse o lună în care să-și completeze orele, iar pe urmă i se dăduse Însărcinarea între patru ochi, fără aplauze și cadru festiv – o rușine care-i umbrise tot viitorul.

— E bine c-avem voluntari aici astăzi, îi spuse recepționista. Am sărbătorit o punere pe liber de dimineață și asta ne dă întotdeauna programul peste cap, așa că suntem cam blocați.

Se uită la o foaie tipărită.

— Să vedem. Asher și Fiona dau o mână de ajutor în sala de baie. Ce-ar fi să li te-alături? Știi cum s-ajungi, nu?

Jonas dădu din cap, îi mulțumi și o luă la pas pe coridorul lung. Aruncă priviri în camerele din stânga și din

dreapta. Bătrânii stăteau liniștiți – unii aflați în vizită și sporovăind, alții meșterind diverse lucruri simple. Câțiva dormeau. Fiecare cameră aveau un mobilier confortabil, iar podeaua era acoperită cu mochetă groasă. Era un loc senin și tihnit, spre deosebire de aglomeratele centre de fabricare și de distribuire unde se desfășura munca de zi cu zi a comunității.

Lui Jonas îi părea bine că, de-a lungul anilor, alesese să-și efectueze orele de voluntariat în mai multe locuri, ca să vadă care erau diferențele. Își dădea totuși seama că faptul că nu se concentrase asupra unui domeniu însemna că nu avea nici cea mai vagă idee – nu putea nici măcar *ghici* – ce Însărcinare urma să primească.

Râse încet. Iar îți fuge mintea la Ceremonie, Jonas? se tachină el în gând. Însă bănuia că, în condițiile în care data ei era atât de aproape, toți prietenii lui făceau la fel.

Trecu pe lângă un Îngrijitor care se plimba încet pe hol cu una dintre Bătrâne.

— Bună, Jonas, spuse tânărul în uniformă, zâmbind agreabil.

Femeia de lângă el, pe care-o ținea de braț, mergea cocoșată și-și târșăia picioarele în papucii moi. Se uită spre Jonas și surâse, dar ochii ei negri erau înceteșoși și fără expresie. Jonas își dădu seama că femeia era oarbă.

Intră în sala de baie cu aerul ei jilav, care mirosea a loțiune de corp. Își scoase vestonul, îl atârână cu grijă de un cârlig din perete și-și puse halatul de voluntar care stătea împăturit pe o poliță.

— Salut, Jonas! îi strigă Asher din colțul unde îngenunchease lângă o cadă.

Jonas o văzu și pe Fiona în apropiere, lângă o altă cadă. Fata își ridică privirile și-i zâmbi, dar era ocupată să spele cu blândețe un bărbat cufundat în apa caldă.

Jonas îi salută și pe ei, și pe îngrijitorii din jur. Pe urmă se apropie de un șir de șezlonguri capitonate unde așteptau alți câțiva Bătrâni. Mai lucrase aici și știa ce să facă.

— E rândul tău, Larissa, zise el, citind numele de pe ecusonul aflat pe halatul unei femei. Dau drumul la apă și pe urmă te-ajut să te ridici.

Apăsă pe butonul unei căzi goale din apropiere și se uită la apa caldă care năvăli prin numeroasele fante din părțile laterale. Cada avea să se umple într-un minut, după care fluxul de apă avea să se oprească automat.

O ajută pe femeie să se ridice de pe șezlong, o duse la cadă, îi scoase halatul și-i puse o mână pe braț, ajutând-o să intre și să se lase în jos. Femeia se rezemă de partea din spate și oftă de plăcere, sprijinindu-și capul de o tetieră dintr-un material moale.

— Stai comod? întrebă Jonas, iar ea dădu din cap, cu ochii închiși.

Jonas stoarse niște loțiune pe buretele curat de pe marginea căzii și începu să-i spele corpul fragil.

Azi-noapte își urmărise tatăl făcându-i baie noucopilului. Fusesse cam la fel: pielea subțire, apa liniștitoare, mișcarea blândă a mâinii alunecoase de la săpun. Zâmbetul destins și pașnic al femeii îi aminti lui Jonas de nutrița lui Gabriel când i se făcea baie.

La fel și goliciunea. Regulile nu le dădeau voie copiilor sau adulților să vadă corpul gol al altcuiva, însă nu li se aplicau noucopiilor și Bătrânilor. Lui Jonas îi părea bine. Era incomod să rămâi acoperit în timp ce te schimbai pentru orele de sport, iar scuzele pe care trebuia să le prezinți dacă vedeai din greșeală un corp dezgolit erau întotdeauna stânjenitoare. Jonas nu înțelegea de ce era nevoie de așa ceva. Îi plăcea sentimentul de siguranță din încăperea asta unde era cald și liniște; îi plăcea expresia

de încredere de pe chipul femeii care stătea în apă neocrotită, vulnerabilă și liberă.

Cu coada ochiului, o observă pe prietena lui, Fiona, cum îl sprijină pe bătrân să se ridice din cadă și cum îi tamponează cu blândețe corpul slab și gol cu un prosop. Pe urmă îl ajută să-și pună halatul.

Jonas crezu că Larissa ațipise, cum făceau de multe ori Bătrânii, și avu grijă să-și miște mâna la fel de sigur și blând, ca să n-o trezească. Fu luat prin surprindere când femeia vorbi, ținându-și ochii închiși.

— De dimineață am sărbătorit punerea pe liber a lui Roberto, îi zise ea. A fost grozav.

— L-am cunoscut pe Roberto! se însufleți Jonas. L-am ajutat să mănânce ultima dată când am fost aici, acum câteva săptămâni. Era un om foarte interesant.

Larissa deschise ochii fericită.

— I-au povestit toată viața înainte să-l pună pe liber, zise ea. Așa fac de fiecare dată. Dar drept să-ți spun, șopti ea cu o căutătură malițioasă, unele povestiri sunt cam plicticoase. Chiar i-am văzut pe unii Bătrâni adormind în timpul lor – de pildă, când au pus-o pe liber pe Edna. Ai cunoscut-o?

Jonas clătină din cap. Nu-și amintea de nicio Edna.

— Mă rog, au încercat să-i umple viața, să-i dea un sens. Și, bineînțeles, adăugă ea cu un aer afectat, *toate* viețile au sens, departe de mine gândul că n-ar avea. Dar *Edna*. Dumnezeuule mare. A fost Născătoare, iar pe urmă a muncit ani în șir la Producție Alimentară pân-a venit aici. Nici măcar unitate familială n-a avut.

Larissa își ridică prudent capul și se uită în jur, să se-asigure că nu mai ascultau și alții. Pe urmă mărturisi:

— Nu cred că Edna era prea isteată.

Jonas râse. Îi clăti brațul stâng, i-l lăsă la loc în apă și începu s-o spele pe picioare. Larissa murmură de plăcere, în timp ce el îi freca picioarele cu buretele.

— Dar viața lui Roberto a fost minunată, continuă ea după o clipă. Fusesse Învățător la Unșpeari – doar știi cât de important e postul ăsta – și făcuse parte din Comisia de Planificare. Și – o, Doamne, nu știu cum și-a găsit timp – a crescut doi copii foarte reușiți, ca să nu mai zic că *tot* el a gândit amenajarea Pieței Centrale. Sigur, n-a făcut el munca fizică.

— Acum, spatele. Apleacă-te-n față și te-ajut să te ridici.

Jonas își petrecu mâna pe după Larissa și-o ajută să stea în capul oaselor. Îi stoarse buretele pe spate și începu să-i frece umerii osoși.

— Povestește-mi despre sărbătorire.

— Păi, i s-a spus povestea vieții. Cu asta se-ncepe de fiecare dată. A urmat toastul. Ne-am ridicat cu toții paharele și l-am aclamat. Am cântat imnul. Roberto a ținut un discurs de adio superb. Iar câțiva dintre noi au spus două vorbe și i-au urat cele bune. Eu, nu. Nu mi-a plăcut niciodată să vorbesc în public. Roberto a fost foarte emoționat. Să fi văzut ce expresie avea când l-au pus pe liber.

Jonas își mișcă mai încet mâna pe spatele ei și căzu pe gânduri.

— Larissa, întrebă el, ce se-ntâmplă de fapt când are loc punerea pe liber? Unde-anume s-a dus Roberto?

Femeia ridică ușor din umerii uzi.

— Nu știu. Nu cred că știe cineva, poate doar comisia. Roberto doar ne-a făcut o plecăciune și-a ieșit, cum fac toți, pe ușa specială care dă în Sala de Punere de Liber. Dar ar fi trebuit să-i vezi expresia. Fericire pură, după mine.

Jonas surâse.

— Mi-ar fi plăcut să fiu aici și s-o văd.

Larissa se încruntă.

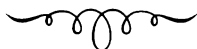
— Habar n-am de ce nu-i lasă și pe copii să vină. Cred că nu-i destul loc. Ar trebui să mărească Sala de Punere pe Liber.

— O să trebuiască să facem o propunere comisiei. Poate că o s-o studieze, spuse Jonas pe un ton viclean, iar Larissa hohoti.

— Vezi să nu! strigă ea, iar Jonas o ajută să iasă din cadă.

CAPITOLUL 5

De obicei, la ritualul de dimineață în care membrii familiei își povesteau visele, Jonas nu prea contribuia. Visa foarte rar. Uneori se trezea simțind că prin somn îi plutiseră crâmpie de vis, dar nu părea să le poată prinde și strânge laolaltă în ceva demn de-a fi povestit în timpul ritualului.

Însă în dimineața asta lucrurile arătau altfel. Noaptea trecută avusese un vis foarte precis și viu.

Își lăsă mintea să cutreiere, în timp ce Lily, ca de obicei, repovestea un vis foarte lung, de data asta unul înspăimântător, în care încălcaseră regulile, se plimbase cu bicicleta Mamei și fusese prinsă de Paznici.

Ascultară cu toții atent și discutară cu Lily despre avertismentul pe care i-l dăduse visul.

— Mulțumim pentru vis, Lily.

Jonas rosti formula standard mecanic și încercă să fie mai atent când mama lui evocă un fragment de vis – o scenă neliniștitoare, în care fusese muștrată pentru că se abătuse de la o regulă pe care n-o înțelegea. Căzură de

acord cu toții că visul se născuse din sentimentele pe care le încercase Mama când îl pedepsise, contrar propriei voințe, pe cetățeanul care încălcase regulile de bază pentru a doua oară.

Tata anunță că nu visase nimic.

— Gabe? întrebă el, coborându-și privirile spre coșul în care noucopilul gângurea după ce fusese hrănit, așteptând să fie dus înapoi la Centrul de Creștere peste zi.

Râseră cu toții. Povestitul viselor începea de când ajungeai Treiar. Dacă noucopiii visau, asta n-o știa nimeni.

— Jonas? întrebă Mama.

Se interesau de fiecare dată, deși știau cât de rar avea Jonas de povestit un vis.

— Azi-noapte chiar am visat, le spuse el și se foi în scaun, încruntându-se.

— Bravo, zise Tata. Povestește-ne.

— Amănuntele nu sunt foarte clare, explică Jonas, străduindu-se să-și recreeze visul straniu în minte. Cred că eram în sala de baie din Casa Bătrânilor.

— Unde-ai fost ieri, sublinie Tata.

Jonas dădu din cap.

— Dar nu-i același lucru. În vis a existat o cadă, una singură. În realitate, sala de baie are câteva rânduri de căzi. Însă încăperea din vis era călduroasă și jilavă. Eu îmi scosesem vestonul și nu-mi pusesem halatul, așa că aveam pieptul gol. Transpiram, din cauză că era foarte cald. Iar Fiona era și ea acolo, exact cum a fost ieri.

— Și Asher? întrebă Mama.

Jonas clătină din cap.

— Nu. Doar eu și Fiona, singuri în încăpere, stând în picioare lângă cadă. Fiona râdea. Eu, nu. Ba chiar aproape că mă supărasem pe ea, în vis, fiindcă nu mă lua în serios.

— În legătură cu ce? întrebă Lily.

Jonas își privi farfuria. Dintr-un motiv pe care nu-l pricepea, se simți vag stânjenit.

— Cred că-ncercam s-o conving să intre-n cada plină.

Se opri. Știa că trebuia să spună tot, că nu era doar corect, ci și necesar să-și povestească *întregul* vis. Așa că se sili să relateze partea care-l făcea să se simtă jenat.

— Voiam să-și scoată hainele și să intre-n cadă, explică el repede. Voiam să-i fac baie. Țineam buretele-n mână. Dar ea nu voia. Râdea întruna și spunea „nu“.

Își ridică privirea spre părinți.

— Asta-i tot, zise el.

— Poți să-ți dai seama care-a fost cel mai puternic sentiment din vis, fiule? întrebă Tata.

Jonas se gândi puțin. Detaliile erau neclare și vagi. Dar sentimentele erau bine definite și năvăliră din nou peste el, chiar în timp ce se gândea.

— *Dorința*, spuse el. Știam că nu voia. Și cred că știam și că nu se *cuvenea*. Dar ardeam de dorință. O simțeam din cap până-n picioare.

— Mulțumim pentru vis, Jonas, zise Mama după o pauză și se uită la Tata.

— Lily, spuse acesta, trebuie să te duci la școală. Vrei să mergi cu mine și să stai cu ochii pe coșul noucopilului? E bine să fim siguri că nu se dezleagă.

Jonas dădu să se ridice și să-și strângă manualele. I se păru surprinzător că nu vorbiseră pe îndelete despre visul lui înainte să-i mulțumească. Poate că li se păruse la fel de derutant ca și lui.

— Stai puțin, Jonas, îi spuse Mama cu blândețe. O să-i scriu un bilet de scuze pentru întârziere învățătorului tău, ca să nu trebuiască s-o faci tu cu voce tare.

Jonas se lăsă la loc pe scaun, nedumerit. Le făcu un semn de rămas-bun cu mâna lui Tata și Lily când ieșiră

din locuință, ducându-l pe Gabe în coș. Așteptă ca Mama să strângă resturile mesei de dimineață și să lase tava la intrare, pentru Debarasori. În cele din urmă, se așază lângă el la masă.

— Jonas, spuse ea cu un zâmbet, în legătură cu sentimentul pe care l-ai descris drept dorință. Au fost primele tale Tulburări. Tata și cu mine ne-așteptam să le încercăm. Li se întâmplă tuturor. I s-a întâmplat și Tatei când era de vârsta ta. Mi s-a întâmplat și mie. Cândva o să i se întâmple și lui Lily. Și de foarte multe ori, adăugă Mama, totul începe cu un vis.

Tulburări. Mai auzise cuvântul. Își aminti că exista o trimitere la Tulburări și în Regulament, deși nu mai ținea minte ce spunea. Plus că, din când în când, amintea și Vorbitorul de ele. ATENȚIUNE. VI SE REAMINTEȘTE CĂ TULBURĂRILE TREBUIE SEMNALATE PENTRU ÎNCEPEREA TRATAMENTULUI.

Jonas nesocotise dintotdeauna acest anunț fiindcă nu-l înțelegea și fiindcă nu părea să-l fi vizat în vreun fel. Nesocotea și el, la fel cum făceau numeroși cetățeni, multe dintre dispozițiile și mementourile citite de Vorbitor.

— Trebuie să le semnalez? își întrebă el mama.

Ea râse.

— Ai făcut-o deja, povestindu-ți visul. E de ajuns.

— Păi, și tratamentul? Vorbitorul spune că trebuie-nceput un tratament.

Jonas se amări. Oare chiar acum, când stătea să-nceapă Ceremonia – Ceremonia Doișpearilor –, trebuia să plece la tratament cine știe unde? Și asta doar din cauza unei aiureli de vis?

Dar mama lui râse din nou, liniștitor și afectuos.

— Nu, nu, zise ea. Sunt doar niște pastile. Ești gata să-ți iei pastilele, atâta tot. Țasta-i tratamentul pentru Tulburări.

Jonas se lumineă. Știa de pastile. Ambii lui părinți le lua în fiecare dimineată. Ba chiar și-o parte din prietenii lui. Odată plecase la școală cu Asher, fiecare pe bicicleta lui, când tatăl lui Asher îi strigase din pragul locuinței: „Ți-ai uitat pastilele, Asher!“ Prietenul lui icnise fără să se enerveze și se întorsese cu bicicleta, iar Jonas îl așteptase.

Era genul de lucruri despre care nu-ți întrebai prietenii fiindcă ar fi putut intra în categoria ingrată a celor care sunt „altfel decât restul“. Asher lua câte-o pastilă în fiecare dimineată; Jonas, nu. Era întotdeauna mai bine și mai puțin grosolan să vorbești despre lucrurile care erau la fel.

Acum Jonas înghiți pastila pe care i-o dăduse mama lui.

— Asta-i tot? întrebă el.

— Asta-i tot, răspunse ea, punând flaconul la loc în bufet. Dar n-ai voie să uiți de ele. O să-ți aduc aminte în primele săptămâni, după care o să trebuiască să te descurci singur. Dacă uiți, Tulburările se-ntorc. Adică visele cu Tulburări. Iar din când în când trebuie ajustată doza.

— Asher ia pastile, destăinui Jonas.

Mama lui dădu din cap fără să se mire.

— Probabil că mulți din grupa ta le iau. Cel puțin băieții. Iar în curând o să ia toți. Inclusiv fetele.

— Și cât o să trebuiască să le iau?

— Până când o să intri în Casa Bătrânilor, explică Mama. Toată viața ta de adult. Dar să știi că devine obișnuință; după o vreme nici n-o să le mai dai atenție.

Se uită la ceas.

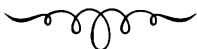
— Dacă pleci acum, nu-ntârzii la școală. Hai, grăbește-te. Și încă o dată, Jonas, mulțumim pentru vis, adăugă ea, în timp ce el se îndrepta spre ușă.

Pedalând repede pe cărare, Jonas simți o mândrie ciudată la gândul că li se alăturase celor care luau pastile. Cu toate acestea, preț de o clipă își reaminti visul. Îi provocase plăcere. Deși nutrea sentimente confuze, își spuse că-i plăcuseră acele sentimente pe care mama lui le numise Tulburări. Și-și aduse aminte că, după ce se trezise din somn, dorise să le simtă din nou.

Pe urmă, la fel cum propria locuință i se pierduse din vedere și rămăsese în urmă după ce cotise pe bicicletă, visul îi dispăru din gânduri. Timp de câteva clipe, simțindu-se vinovat, Jonas încercă să și-l readucă în minte. Dar sentimentele dispăruseră. Tulburările încetaseră să existe.

CAPITOLUL 6

— **L**ily, *te rog*, stai cuminte, spuse din nou Mama. În picioare, în fața Mamei, Lily se foi nerăbdătoare.

— Pot să le leg și eu, se plânse ea. Am putut dintotdeauna.

— Știu, răspunse Mama, strângând fundele care țineau cozile fetei. Dar știu și că ți se desfac destul de des și că până după-amiază te trezești că-ți atârnă pe spate. Și cel puțin azi e bine să fie strânse bine și să *rămână* așa.

— Nu-mi plac fundele. Bine că mai trebuie să le port doar un an, zise Lily enervată. Iar la anul o să primesc și bicicleta, adăugă ea pe un ton ceva mai vesel.

— Există lucruri bune în fiecare an, îi aminti Jonas. Anul ăsta îți începi orele de voluntariat. Și ții minte că anul trecut, când ai devenit Șeptară, te-ai bucurat mult fiindcă-ai primit haina cu nasturi în față?

Fetița dădu din cap și-și coborî privirile spre corpul ei și spre haina cu nasturi mari, prin care arăta că era Șeptară. Pătrarii, Cinciarii și Șesarii purtau cu toții haine care se încheiau la spate, astfel încât să trebuiască

să se ajute unul pe celălalt și să vadă ce însemna interdependența.

Haina care se încheia în față era primul semn de independență, cel dintâi simbol foarte vizibil al creșterii. Iar când ajungeai Nouar, bicicleta era emblema puternică a integrării treptate în comunitate, departe de unitatea familială protectoare.

Lily surâse și se eliberă din mâinile mamei sale.

— Iar tu o să-ți primești Însărcinarea anul ăsta, îi spuse ea lui Jonas cu o voce emoționată. Sper să ajungi Pilot. Și să mă iei cu tine-n avion!

— Cum să nu, zise Jonas. O să fac rost de-o parașută specială, de mărimea ta, o să te duc până la vreo șapte mii de metri, o să deschid ușa avionului și...

— *Jonas*, i-o tăie Mama.

— Of, glumeam, protestă Jonas. Oricum, nu vreau să fiu Pilot. Dac-ajung așa ceva, fac apel.

— Hai, spuse Mama, trăgând pentru ultima dată de fundele lui Lily. Ești gata, Jonas? Ți-ai luat pastila? Vreau să prind un loc bun în Auditoriu.

O împinse ușor pe Lily spre ușa din față, iar Jonas o urmă.

Le luă puțin să ajungă la Auditoriu, cu Lily făcându-le semn cu mâna prietenilor de pe locul din spate al bicicletei Mamei. Jonas își aduse bicicleta lângă a Mamei și-și croi drum prin mulțime ca să-și găsească grupa.

Întreaga comunitate asista la Ceremonie în fiecare an. Pentru părinți, asta însemna două zile în care nu se duceau la serviciu – stăteau împreună în sala uriașă. Copiii așteptau adunați pe grupe până când urcau, unul câte unul, pe scenă.

Cu toate acestea, Tata nu avea să i se alăture Mamei în public imediat. Pentru prima ceremonie, Numirea,

Crescătorii îi aduceau pe noucopii pe scenă. Din locul pe care-l avea la balcon cu ceilalți Unșpear, Jonas scrută Auditoriul, doar-doar și-o vedea tatăl. Nu era deloc greu să reperezi secțiunea Crescătorilor, așezați undeva în față; din locul acela se auzeau urletele și scâncetele noucopiilor care se foiau și se agitau în poala Crescătorilor. La toate celelalte ceremonii publice, asistența era tăcută și atentă. Însă o dată pe an zâmbeau indulgent cu toții în fața hărmălaiei pe care-o făceau micuții așteptând să primească un nume și-o familie.

În cele din urmă, Jonas îi prinse privirea tatălui său și-i făcu semn cu mâna. Tata zâmbi și-i răspunse la salut, după care ridică mânuța noucopilului pe care-l ținea în poală, făcând-o să se miște și ea.

Nu era Gabriel. Gabe se întorsese la Centrul de Creștere în timpul zilei, fiind îngrijit acum de schimbul de noapte. I se dăduse o scutire neobișnuită și specială din partea comisiei și i se mai acordase un an de creștere înainte de Numire și Plasare. Tata se prezentase în fața comisiei cu o cerere în numele lui Gabriel, care încă nu atinsese greutatea normală pentru vârsta lui și nici nu începuse să doarmă suficient de bine noaptea ca să fie încredințat unei unități familiale. În mod normal, un asemenea noucopil era trecut la categoria Neadaptați și îndepărtat din comunitate.

În loc de asta, ca urmare a cererii depuse de Tata, Gabriel fusese considerat Incert și i se mai dăduse un an. Urma să crească în continuare în cadrul Centrului și avea să-și petreacă nopțile cu unitatea familială a lui Jonas. Fiecărui membru al familiei, inclusiv lui Lily, i se ceruse să se angajeze în scris că nu avea să se atașeze de acest musafir temporar și că avea să-i dea drumul fără să protesteze

sau să facă apel de îndată ce avea să fie încredințat unei unități familiale la Ceremonia de anul viitor.

Barem tot aveau să-l vadă pe Gabriel după ce avea să fie plasat anul următor, fiindcă urma să facă parte din comunitate, își zise Jonas. Dacă era pus pe liber, nu-l mai vedeau. Niciodată. Cei puși pe liber – chiar și noucopiii – erau trimiși Altundeva și nu se mai întorceau niciodată în comunitate.

Tata nu trebuise să pună pe liber niciun noucopil anul ăsta, așa că Gabriel ar fi reprezentat un veritabil eșec și motiv de tristețe. Chiar și lui Jonas îi părea bine că Gabe nu fusese pus pe liber, deși nu-i dădea târcoale și nu-l cocoloșea întruna, cum făceau Lily și Tata.

Prima Ceremonie începu exact când trebuia, iar Jonas îi văzu, unul după altul, pe noucopiii cărora li se dădu un nume și care fură apoi încredințați de Crescători noilor lor unități familiale. Pentru unele, era primul copil. Însă mulți adulți urcară pe scenă însoțiți de un alt copil mândru nevoie mare fiindcă primea un frățior sau o surioară, cum făcuse și Jonas când fusese pe punctul să devină Cinciar.

Asher îl împunse în braț.

— Ții minte când ne-au dat-o pe Phillipa? întrebă el, șoptind suficient de tare cât să se-audă.

Jonas dădu din cap. Trecuse doar un an de-atunci. Părinții lui Asher așteptaseră vreme îndelungată până să depună cererea pentru al doilea copil. Poate că trăsnaile neastâmpăratului de Asher îi storseseră într-un asemenea hal, încât avuseseră nevoie de puțin timp să-și revină, bănuî Jonas.

Două membre ale grupei lor, Fiona și o altă fată pe nume Thea, lipseau momentan, așteptând primirea noucopiilor împreună cu părinții. Dar se întâmpla foarte rar să existe o

asemenea diferență de vârstă între copiii aceleiași unități familiale.

După ce familia ei coborî de pe scenă, Fiona se așeză pe locul care-i fusese ținut, în rândul din fața lui Asher și Jonas. Apoi se întoarse și le șopti:

— E drăguț. Dar nu prea-mi place cum îl cheamă.

Se strâmbă și chicoti. Noul frățior al Fionei fusese numit Bruno. Nu era un nume *grozav*, își zise Jonas, ca al... mă rog, ca al lui Gabriel, dar mergea.

Aplauzele publicului, care erau entuziaste la fiecare Numire, se întetiră și deveniră furtunoase când doi părinți mândri din cale-afară primiră un noucopil de sex bărbătesc și auziră că i se spune Caleb.

Acest nou Caleb era un copil înlocuitor. Părinții îl pierduseră pe primul Caleb, un Pătrar micuț și vesel. Pierderea unui copil era un lucru foarte, foarte rar. Comunitatea era extraordinar de sigură și fiecare cetățean își apăra cu mare grijă toți copiii. Dar, nu se știe cum, primul Caleb o luase din loc pe neobservate și căzuse în râu. Întreaga comunitate îndeplinise Ceremonia Pierderii, murmurând numele lui Caleb până la sfârșitul zilei, din ce în ce mai rar și mai încet, pe măsură ce ziua aceea lungă și întunecată se apropia de sfârșit, astfel încât micul Pătrar păru să se șteargă treptat din conștiința celorlalți.

Acum, la această Numire aparte, comunitatea îndeplini scurta Ceremonie a Murmurului-de-Înlocuire, repetând numele pentru prima dată de la pierderea copilului: la început încet și rar, pe urmă mai des și mai tare, pe când părinții stăteau pe scenă cu noucopilul dormind în brațele mamei. Era ca și cum primul Caleb s-ar fi întors.

Unui alt noucopil i se dădu numele Roberto, iar Jonas își aminti că Roberto Vârstnicul fusese pus pe liber cu doar o săptămână în urmă. Însă nu avu loc nicio Ceremonie

a Murmurului-de-Înlocuire pentru micul Roberto. Punearea pe liber nu era totuna cu Pierderea.

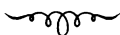
Jonas asistă cuminte la ceremoniile Doiarilor și Treiarilor, din ce în ce mai plictisit, ca în fiecare an. Pe urmă ieși în pauza de prânz (servit afară) și se întoarse la loc pentru Cinciari, Șesari, Șeptari și în cele din urmă Optari, ultima ceremonie a primei zile.

Se uită mai departe și-o aclamă pe Lily, care urcă mândră pe scenă, deveni Optară și primi haina de identificare pe care avea s-o poarte tot anul – de data asta o haină cu nasturi mai mici și, pentru prima dată, cu buzunare, ceea ce însemna că era suficient de matură ca să aibă grijă de propriile lucrșoare. Rămase pe loc și ascultă cu un aer solemn îndrumările ferme cu privire la răspunderile pe care le aveau Optarii și la efectuarea în premieră a orelor de voluntariat. Însă Jonas își dădu seama că, deși părea atentă, Lily se uita cu jind la șirul de biciclete lucioase care aveau să le fie dăruite Nouarilor în dimineața următoare.

„La anu’, Lily-billy“, îi zise el în gând.

Ziua se dovedi epuizantă, și până și Gabriel, adus în coș de la Centrul de Creștere, dormi buștean în noaptea aceea.

În cele din urmă, veni și dimineața în care avu loc Ceremonia Doișpearilor.

Acum Tata stătea lângă Mama în public. Jonas îi vedea aplaudând conștiincios, pe măsură ce Nouarii, unul câte unul, ieșeau de pe scenă cu bicicletele lor noi, fiecare având un ecuson cu numele posesorului fixat în partea din spate. Știa că părinții lui tresăriră ușor, cum făcu de altfel și el, când Fritz, care trăia chiar în locuința de lângă ei, își luă bicicleta și intră imediat cu ea în podium. Fritz era un copil foarte stângaci, care fusese chemat de multe

ori pentru mustrare. Comitea de fiecare dată abateri mărunte: își încălța pantofii invers, nu știa unde-și pusese tema, nu reușea să învețe destul pentru întrebările de cultură generală. Dar fiecare greșeală arunca o umbră neplăcută asupra felului cum îl îndrumau părinții și afecta simțul ordinii și al succesului pe care le avea comunitatea. Jonas și familia lui nu văzuseră cu ochi buni bicicleta lui Fritz, dându-și seama că băiatul avea s-o lase adeseori pe aleea de la intrare în loc s-o fixeze corespunzător în locul special amenajat.

În cele din urmă, toți Nouarii își reocupară locurile, după ce fiecare își dusesese bicicleta afară, unde avea să-și aștepte proprietarul la sfârșitul zilei. Toată lumea chicotea și se ținea de glume când Nouarii se duceau pentru prima dată acasă pe bicicletă. „Vrei să-ți arăt cum se merge?” îi întrebau prietenii mai mari. „Știu că nu te-ai mai urcat în viața ta pe bicicletă!” Însă de fiecare dată Nouarii zâmbăreți, care se antrenaseră în secret săptămâni în șir, încălcând astfel regulamentul, urcau în șa și o luau din loc fără să se dezechilibreze câtuși de puțin, fără ca roțile ajutătoare să atingă vreodată pământul.

Veni rândul Decarilor. Lui Jonas, Ceremonia lor nu i se părea niciodată din cale-afară de interesantă și dura foarte mult, din cauză că părul fiecărui copil era tăiat și aranjat într-unul din două feluri: fetele își pierdeau codițele când deveneau Decare, iar băieții renunțau la pletele lungi ale copilăriei în favoarea părului scurt și a unei tunsoiri masculine, care le lăsa urechile la vedere. Oamenii de serviciu urcară repede pe scenă cu niște măhuri și îndepărtară grămăjoarele de păr. Jonas îi văzu pe părinții noilor Decari murmurând și foindu-se și știu că în seara aceea, în multe locuințe, aveau cu toții să îndrepte tunsoarele făcute în grabă, dându-le un aspect mai îngrijit.

Unşpearii. Parcă nu trecuse atât de mult de când Jonas însuşi luase parte la Ceremonia Unşpearilor, dar îşi aminti că nu se număra nici ea printre cele mai interesante. Când ajungeai Unşpear, nu-ţi rămânea decât să aştepţi să devii Doişpear. Era o simplă bornă temporală, fără nicio schimbare semnificativă. Existau, e-adevărat, haine noi: diverse articole de lenjerie pentru fetele ale căror corpuri începeau să arate altfel, precum şi pantaloni mai lungi pentru băieţi, cu un buzunar de-o formă aparte, în care să țină micul calculator pe care aveau să-l folosească pe parcursul întregului an la şcoală; însă toate acestea erau pur şi simplu înmânate la pachet, fără discursuri de însoţire.

Pauza de prânz. Jonas îşi dădu seama că-i era foame. El şi colegii de grupă se strânseseră la mesele din faţa Auditoriului şi-şi luară mâncarea împachetată. Ieri fusese multă veselie la prânz, iar copiii se tachinaseră cu sârg şi vioiciune. Însă astăzi componenţii grupei erau neliniştiţi şi se ţineau departe de ceilalţi copii. Jonas privi cum proaspeţii Nouari se îndreptară spre bicicletele care-i aşteptau, fiecare admirându-şi ecusonul cu numele. Îi văzu pe Decari mângâindu-şi părul scurtat nu demult, iar pe fete scuturând din capete ca să simtă mai bine despovărarea, după ce purtaseră codiţele acelea lungi atât de multă vreme.

— Am auzit de-un tip care era sută la sută sigur c-o să fie numit Inginer, şi când colo, i-au dat o slujbă la Salubritate, mormăi Asher, în timp ce mâncau. A doua zi a ieşit de la muncă, a sărit în râu, l-a străbătut înot şi s-a alăturat primei comunităţi peste care-a dat. De-atunci nu l-a mai văzut nimeni.

Jonas râse.

— Asta-i o scorneală, Ash, zise el. Tata mi-a zis c-a auzit-o şi *el* când a ajuns Doişpear.

Dar Asher tot nu se liniști. Se uită la râul a cărui apă se vedea undeva în spatele Auditoriului.

— Nici măcar nu știu să-not ca lumea, zise el. Instructorul meu de natație mi-a spus că n-am destulă fentabilitate sau ceva de genul ăsta.

— Flotabilitate, îl corectă Jonas.

— Mă rog. Cică n-o am. Mă duc la fund.

— Oricum, zise Jonas, cunoști pe cineva – vreau să spun, îl cunoști cu-adevărat, nu doar ai auzit o poveste despre el – care s-a integrat în altă comunitate?

— Nu, recunosc Asher cu jumătate de gură. Dar poți s-o faci. Scrie și-n regulament. Dacă nu te-adaptezi, faci o cerere pentru Altundeva și ești pus pe liber. Mi-a zis mama că acum vreo zece ani cineva a depus cerere și-a plecat a doua zi.

Pe urmă scoase un chicotit.

— Mi-a spus chestia asta fiindc-o scoteam din minți. M-a amenințat că face și ea cerere pentru Altundeva.

— A glumit.

— Știu. Dar ce mi-a zis atunci, despre tipul care s-a dus, era adevărat. M-a asigurat că exact așa a fost. Azi aici, mâine plecat. Nu l-a mai văzut nimeni. Și fără Ceremonie de Punere pe Liber.

Jonas ridică din umeri. Povestea asta nu-l preocupa. Cum era cu putință să nu te adaptezi? Comunitatea era alcătuită foarte meticulos, iar când aveai de ales, o făceai cu mare grijă.

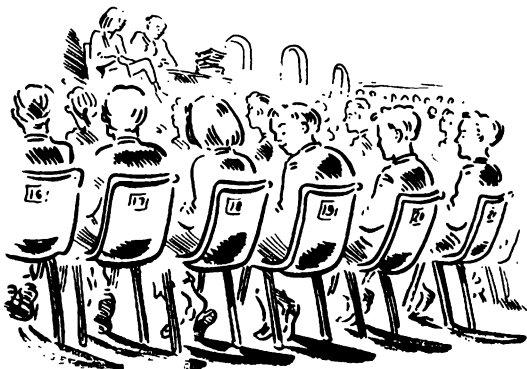
Până și Împerecherea Consorților era tratată cu atâta considerație, încât uneori un adult care depunea cerere de primire a unei consoarte aștepta luni sau chiar *ani* până să i se aprobe și să i se anunțe perechea. Toți factorii – fel de-a fi, nivel de energie, inteligență și preocupări – trebuiau să corespundă și să interacționeze perfect. Mama lui

Jonas, de exemplu, avea o inteligență superioară celei a Tatei, însă Tata avea un fel de-a fi mai plăcut. Se echilibrau unul pe celălalt. Împerecherea lor, care, ca toate Împerecherile, fusese monitorizată de Comisia de Vârșnici vreme de trei ani înainte de depunerea cererilor pentru copii, fusese dintotdeauna menită succesului.

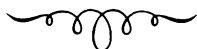
La fel ca Împerecherea Consorților, Numirea și Plasarea noucopiilor, Însărcinările erau la rândul lor gândite atent de Comisia de Vârșnici.

Jonas era sigur că Însărcinarea lui și a lui Asher, indiferent care-ar fi fost, aveau să li se potrivească de minune. Își dorea doar ca pauza de prânz să se încheie, publicul să se întoarcă în Auditoriu și suspansul să ia sfârșit.

Răspunzând parcă dorinței lui, se auzi semnalul sonor, iar mulțimea începu să se miște în direcția ușilor.

CAPITOLUL 7

Acum grupa lui Jonas ocupa alte locuri în Auditoriu, după ce le negociase cu noii Unșpearî, ca să stea chiar în față, la doi pași de scenă.

Erau dispuși după numerele inițiale, cele pe care le primiseră la naștere. Numerele acestea erau rareori folosite după Numire. Însă fiecare copil își știa numărul, firește. Uneori părinții le foloseau enervăți când copiii făceau câte-o boacăna, ca să le-arate că nu erau vrednici să poarte un nume. Jonas râdea înfundat ori de câte ori auzea un părinte exasperat că-i strigă sever unui copil care plânge: „Ajunge, Două’ș trei!“

Jonas era Nouăsprezece. Fusese al nouăsprezecelea noucopil din anul lui. Asta însemnase că, la Numire, stătea deja în picioare și avea ochi vii, nelipsindu-i mult până să înceapă să meargă și să vorbească. Faptul îi conferise un ușor avantaj în primul an sau în primii doi, făcându-l să pară ceva mai matur decât mulți dintre colegii lui de grupă care se născuseră în ultimele luni ale aceluiași an. Însă lucrurile se echilibraseră când copiii deveniseră Treiari, cum se întâmpla întotdeauna.

După ce-ajungeau Treiari, copiii progresau în general la fel, deși, dacă te uitai la numere, îți dădeai seama imediat care dintre ei era cu câteva luni mai mare decât colegii de grupă. Tehnic vorbind, numărul întreg al lui Jonas era Unsprezece-nouăsprezece, dat fiind că existau, bineînțeles, și alți Nouăsprezece în fiecare grupă de vârstă. Iar astăzi, după ce noii Unșpearî fuseseră avansați de dimineață, existau *doi* purtători ai numărului Unsprezece-nouăsprezece. În pauza de prânz, Jonas schimbase zâmbete cu noul purtător, o persoană de sex femeiesc pe nume Harriet.

Dar suprapunerea ținea doar aceste câteva ore. Peste puțin timp, Jonas avea să-și înceteze existența de Unșpear și să devină Doișpear, iar vârsta nu avea să mai conteze. Avea să fie adult, la fel ca părinții lui, chit că era nou-venit și nu avusese parte de nicio pregătire.

Asher era Patru și stătea acum în rândul din fața lui Jonas. Avea să fie al patrulea la primirea Însărcinării.

Fiona, numărul Optsprezece, stătea în stânga lui; în partea cealaltă ședea Douăzeci, o persoană de sex bărbătesc pe nume Pierre, de care lui Jonas nu prea îi plăcea. Pierre era foarte serios, n-avea haz, își făcea griji din orice și umbla cu pâra. „Ai citit regulamentul, Jonas?” șoptea el întotdeauna cu un aer solemn. „Nu cred că ne dă voie regulamentul.” De obicei, era vorba de cine știe ce aiureală de care nu-i păsa nimănui – descheierea la haină dacă era o zi cu vânt slab sau o tură scurtă cu bicicleta unui prieten, doar așa, de dragul de-a simți ceva nou.

Discursul inițial de la Ceremonia Doișpearilor fu rostit de Vârstnica-Șefă, conducătoarea comunității, care era aleasă din zece în zece ani. Discursul era cam același în fiecare an: evocarea copilăriei și a perioadei de pregătire, apropiatele răspunderi ale vieții de adult, importanța profundă a Însărcinării, seriozitatea instruirii viitoare.

Pe urmă Vârstnica-Șefă trecu la o nouă secțiune a discursului.

— A venit vremea să ne dăm seama de diferențe, începuse ea, privindu-i direct pe copii. Voi, Unșpearii, v-ați petrecut toți anii de pân-acum învățând să vă adaptați, să vă standardizați comportamentul, să reprimați orice impuls care v-ar putea scoate în afara grupei. Numai că astăzi onorăm diferențele dintre voi. Ele sunt cele care v-au determinat viitorul.

Vârstnica-Șefă se apucă să prezinte grupa din acest an și evantaiul ei de personalități, deși nu individualiză pe nimeni prin nume. Aminti că exista cineva cu formidabile deprinderi de îngrijire, altcineva care-i iubea pe nou-copii, un al treilea cu veleități științifice neobișnuite și un al patrulea pentru care munca fizică era o plăcere evidentă. Jonas se foi în scaun, încercând să recunoască în fiecare trimitere pe cineva de la el din grupă. Deprinderile de îngrijire erau, fără îndoială, ale Fionei, aflată în stânga lui; își aminti că observase tandrețea cu care le făcuse baie Bătrânilor. Probabil că persoana cu veleități științifice era Benjamin, cel care pusese la punct dispozitive noi și importante pentru Centrul de Refacere.

Nu auzi nimic care să-l vizeze pe el, pe Jonas.

În cele din urmă, Vârstnica-Șefă elogie munca grea a comisiei pe care-o conducea și care depusese o activitate de observare extrem de meticuloasă pe tot parcursul anului. Comisia de Vârstnici se ridică și primi aplauzele asistenței. Jonas îl surprinse pe Asher căscând ușor și acoperindu-și politicos gura cu mâna.

Pe urmă Vârstnica-Șefă îl chemă în fine pe numărul Unu pe scenă și în felul ăsta începu distribuirea Însărcinărilor.

Fiecare anunț era lung și însoțit de un discurs care-l viza pe noul Doișpear. Jonas se strădui să fie atent pe când Unu, zâmbind fericită, își primea Însărcinarea de Îngrijitoare la Crescătoria Piscicolă, împreună cu vorbe de laudă pentru numeroasele ore de voluntariat efectuate acolo în copilărie și pentru interesul ei evident față de importantul proces de furnizare a hranei pentru comunitate.

Numărul Unu – pe care o chema Madeline – se întoarse în cele din urmă la loc, printre aplauze, purtând noul ecuson care-o prezenta drept Îngrijitoare la Crescătoria Piscicolă. Lui Jonas îi părea extrem de bine că scăpase de Însărcinarea aceea – nu și-ar fi dorit-o. Dar îi adresă un zâmbet de felicitare lui Madeline.

Când Doi, o persoană de sex femeiesc pe nume Inger, își primi Însărcinarea de Născătoare, Jonas își aduse aminte că mama lui o numise o slujbă fără onoare. Dar fu de părere că membrii Comisiei aleseseră bine. Inger era o fată drăguță, deși cam leneșă, și avea un corp solid. Avea să savureze cei trei ani de răsfăț de după scurta perioadă de instruire; avea să nască ușor și bine; iar viitoarea însărcinare de Muncitor avea să-i pună la treabă forța, s-o mențină sănătoasă și s-o oblige la autodisciplină. Inger zâmbea când se întoarse la loc. A fi Născătoare era o muncă importantă, deși lipsită de prestigiu.

Jonas observă că Asher părea agitat. Întorcea capul întruna și se tot uita în spate la Jonas, până când șeful de grupă trebui să-l admonesteze pe mutește, făcându-i semn să se astâmpere și să se uite drept în față.

Numărul Trei, Isaac, primi Însărcinarea de Învățător al Șesarilor, ceea ce-l mulțumi în mod evident și i se păru bine meritat. Se duseseră deja trei Însărcinări, dintre care niciuna nu fusese pe placul lui Jonas – chit că oricum n-ar fi putut fi Născătoare, își dădu el seama amuzat. Încercă să parcurgă în gând lista cu posibilele Însărcinări rămase. Dar erau atât de multe, încât se dădu bătut; și oricum, îi venise rândul lui Asher. Deveni foarte atent, în timp ce prietenul lui urcă pe scenă și se opri emoționat lângă Vârstnica-Șefă.

— Cu toții din comunitate îl știm și-l simpatizăm pe Asher, începu bătrâna.

Asher rânji și-și scărpină un picior cu laba celuiilalt. Publicul râse încet.

— Când comisia a început să se gândească la Însărcinarea lui, continuă Vârstnica-Șefă, au existat câteva

posibilități care-au fost date deoparte imediat. Unele care evident că nu i s-ar fi potrivit lui Asher. De exemplu, spuse ea zâmbind, nu ne-am gândit nicio clipă să-l numim Învățător al Treiarilor.

Publicul hohoti. Râse și Asher, având un aer jenat, însă mulțumit de atenția specială care i se acorda. Învățătorii Treiarilor se ocupau de exprimarea corectă.

— De fapt, continuă Vârstnica-Șefă, amuzându-se ușor la rându-i, chiar ne-a dat prin cap să aplicăm o pedeapsă retroactivă celui care a fost Instructor al Treiarilor și s-a ocupat de Asher cu mult în urmă. La întrunirea unde s-a vorbit despre Asher, am reluat multe dintre poveștile pe care ni le-am amintit cu toții din perioada când învăța să vorbească. Mai ales, zise ea chicotind, de diferența dintre nuga și nuia. Mai ții minte, Asher?

Asher dădu din cap cu tristețe, iar publicul râse în gura mare. Jonas făcu la fel. Ținea și el minte, chiar dacă era abia Treiar pe vremea aceea.

Pedeapsa pentru copiii mici consta într-o serie bine gândită de lovituri cu vergeaua disciplinei – o armă subțire și flexibilă, care provoca înțepături dureroase când era folosită. Specialiștii în Creșterea Copilului erau instruiți foarte atent cu privire la metodele de disciplinare: o lovitură rapidă peste palme pentru o abatere minoră, trei lovituri mai puternice peste picioarele goale pentru a doua abatere.

Bietul Asher, care vorbea prea repede și încurca mereu cuvintele, chiar de la câțiva ani! Pe când era Treiar, nerăbdător să-și primească sucul și gustarea din pauză, spusese într-o zi „nuia“ în loc de „nuga“, în timp ce stătea la coadă și aștepta tratația de dimineață.

Jonas își amintea foarte clar. Parcă-l vedea pe micul Asher foindu-se nerăbdător la coadă. Își amintea cum strigase, cu vocea aceea veselă, „Vreau nuia!“

Ceilalți trei, printre care și Jonas, râseseră neliniștiți.

— Nuga! îl corectaseră ei. Ai vrut să spui nuga, Asher!

Însă greșeala fusese comisă. Iar precizia exprimării era una dintre cele mai importante îndatoriri ale copiilor mici. Asher ceruse o nuia.

În mâna angajatului de la Centrul de Îngrijire, vergeaua disciplinei se abătuse cu un șuierat peste palmele lui Asher. Copilul scâncise, se încovoiasă și se corectase pe loc.

— Nuga, șoptise el.

Însă în dimineața următoare o zbârcise din nou. Și încă o dată, după o săptămână. Părea să nu se poată opri, deși pentru fiecare scăpare era croit cu vergeaua disciplinei, totul culminând cu o serie de lovituri dureroase, care-i lăsa-seră urme pe picioare. În cele din urmă, pentru o vreme, Asher nu mai vorbise deloc în anul când fusese Treiar.

— Pentru un timp, spuse Vârstnica-Șefă, încheindu-și povestirea, am avut un Asher mut! Dar până la urmă a-nvățat.

Se întoarse spre el cu un surâs.

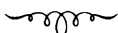
— Când a reînceput să vorbească, a făcut-o cu mai mare precizie. Iar acum are foarte puține scăpări. Corectările și scuzele sunt foarte prompte. Iar buna dispoziție nu-l părăsește niciodată.

Publicul murmură aprobator. Veselia lui Asher era bine-cunoscută în întreaga comunitate.

— Asher, rosti Vârstnica-Șefă, ridicând glasul pentru anunțul oficial. Ți-am conferit Însărcinarea de Director pentru Recreații.

Îi prinse noul ecuson, pe când el rămase pe loc, radiind de bucurie. Pe urmă se întoarse și coborî de pe scenă, în timp ce publicul aclama. După ce se așeză la loc, Vârstnica-Șefă își coborî privirile asupra lui și rosti cuvintele pe care le spusese deja de patru ori și pe care avea să i se adreseze fiecărui nou Doișpear. Avea un fel al ei de-a conferi un tâlc aparte pentru fiecare.

— Asher, îți mulțumim pentru copilărie, zise ea.

Însărcinările continuară, iar Jonas privi și ascultă, ușurat acum, după Însărcinarea minunată pe care-o primise prietenul lui cel mai bun. Însă era din ce în ce mai temător pe măsură ce se-apropia a lui. Între timp, toți noii Doișpeari din rândul din fața lui își primiseră ecusoanele. Și le pipăiau așezați la locurile lor, iar Jonas știu că fiecare se gândea la pregătirea care-i aștepta. Pentru unii – un băiat studios fusese ales să fie Medic, o fată Inginer, iar o alta Avocat –, asta avea să însemne ani de muncă susținută și de studiu. Alții, ca Muncitorii și Născătoarele, urmau să beneficieze de o perioadă de pregătire mult mai scurtă.

Optsprezece, Fiona, aflată în stânga lui Jonas, se trezi chemată pe scenă. Jonas îi bănuia emoția, dar Fiona era o fată calmă de felul ei. Asistase liniștită și senină la întreaga Ceremonie.

Până și aplauzele, deși entuziaste, părură destinsse când Fiona primi importanta Însărcinare de Îngrijitoare a Bătrânilor. Era perfect pentru o fată atât de sensibilă și de blândă, iar când Fiona se așeză la loc lângă Jonas, avu un zâmbet mulțumit, chiar încântat.

Jonas se pregăti să urce pe scenă când aplauzele se potoliră, iar Vârstnica-Șefă puse mâna pe următorul dosar și-și coborî privirile spre grupă, ca să-l cheme pe următorul Doișpear. Acum, că-i venise rândul, Jonas se calmase. Trase adânc aer în piept și-și netezi vestonul cu mâna.

— Douăzeci, auzi el vocea limpede a Vârstnicei-Șefe. Pierre.

M-a sărit, își zise Jonas, pradă uluielii. Oare nu auzise bine? Nici vorbă. Publicul tăcu dintr-odată, iar Jonas știu că toată lumea își dăduse seama că Vârstnica-Șefă trecuse de la Optsprezece direct la Douăzeci, sărind un număr. În dreapta lui Jonas, Pierre, cu o expresie uimită, se ridică de la locul lui și se îndreptă spre scenă.

O greșeală. Femeia făcuse o greșeală. Însă Jonas știu, chiar în clipa când îi trecu acel gând prin cap, că nu putea

fi vorba de asta. Vârtnica-Şefă nu făcea greşeli. Nu la Ceremonia Doişpearilor.

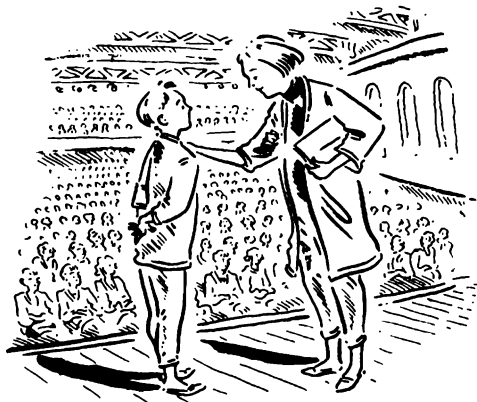
Se simţi ameţit şi nu mai putu să fie atent. Nu auzi ce Însărcinare primi Pierre şi abia dacă-i ajunseră la urechi aplauzele care-l însoţiră pe băiat când se întoarse la locul lui, purtând în piept noul ecuson. Iar pe urmă, Douăzeci şi unu. Douăzeci şi doi.

Numerele continuară în ordine. Jonas rămase pe loc buimac, în timp ce numărătoarea ajungea la Treizeci, iar apoi la Patruzeci, apropiindu-se de sfârşit. De fiecare dată, la fiecare anunţ, inima îi bătea mai repede şi prin minte îi treceau gânduri nesăbuite. Poate că avea să-l cheme acum. Să fi fost cu putinţă să-şi fi uitat el însuşi numărul? Nu. Fusesse Nouăsprezece de la bun început. Şi stătea pe locul marcat cu numărul 19.

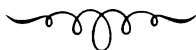
Şi totuşi, Vârtnica-Şefă *îl sărise*. Îi văzu pe colegii de grupă privindu-l jenaţi şi apoi uitându-se repede în altă parte. Observă o expresie îngrijorată pe chipul şefului de grupă.

Îi căzură umerii şi încercă să se facă mic în scaun. Ar fi vrut să dispară, să se topească, să nu mai existe. Nu îndrăzni să se întoarcă şi să-şi privească părinţii aşezaţi în public. N-ar fi suportat să le vadă chipurile întunecate de ruşine.

Îşi plecă umil capul şi căzu pe gânduri. *Unde anume greşise?*

CAPITOLUL 8

Publicul era cu siguranță stânjenit. Oamenii aplaudară și ultima Însărcinare, însă aplauzele își pierdură însuflețirea și nu mai răsunară într-un crescendo de entuziasm solidar. Se auziră câteva murmure derutate.

Jonas își apropie palmele și aplaudă, însă era un gest mecanic, golit de sens, de care nici el nu-și dădu seama. Mintea lui alungase toate emoțiile de mai devreme: anticipare, emoție, mândrie și chiar complicitatea fericită cu prietenii. Acum simțea doar umilință și teroare.

Vârstnica-Șefă așteptă ca aplauzele stingherite să se stingă, după care vorbi din nou.

— Știu, spuse ea cu aceeași voce vibrantă și plăcută, că sunteți cu toții preocupați. Că vi se pare c-am comis o greșală.

Femeia zâmbi. Ceva mai puțin apăsată după această declarație simplă, comunitatea păru să respire mai ușor. Liniștea era deplină. Jonas își ridică privirile.

— V-am provocat neliniște, spuse Vârstnica-Șefă. Prezint scuze comunității.

Vocea i se revărsă pe deasupra tuturor celor strânși în Auditoriu.

— Îți acceptăm scuzele, intonară cu toții într-un glas.

— Jonas, continuă ea, coborându-și privirile spre el. Îți prezint scuze în mod special. Te-am făcut să te sperii.

— Îți accept scuzele, răspunse Jonas tremurat.

— Te rog să urci acum pe scenă.

În prima parte a zilei, îmbrăcându-se la el în locuință, exersase mersul hotărât și dezinvolt la care spera să poată recurge când avea să-i vină rândul. Acum, îl uitase cu desăvârșire. Jonas se căzni să se ridice, să-și miște picioarele care i se păreau grele și nesigure, să înainteze, să urce treptele și să străbată scena, oprindu-se lângă Vârstnica-Șefă.

Aceasta îl liniști petrecându-și brațul pe după umerii lui încordați.

— Jonas n-a primit nicio Însărcinare, informă ea asistența, iar băiatului i se strânse inima.

După o scurtă pauză, femeia continuă:

— Jonas a fost *ales*.

Băiatul clipi des. Ce însemna asta? Simți freamătul întrebător al asistenței. Și cei din Auditoriu erau nedumeriți.

Cu o voce hotărâtă și autoritară, Vârstnica-Șefă anunță:

— Jonas a fost ales să fie următorul nostru Primitor de Memorie.

Pe urmă auzi zgomotul – aerul tras în piept de fiecare dintre cetățenii uluiți care stăteau pe scaune. Jonas le văzu chipurile și ochii măriți de respect și admirație.

Dar tot nu înțelese.

— O asemenea alegere este foarte, foarte rară, se adresă Vârstnica-Șefă asistenței. Comunitatea noastră are un singur Primitor. El este cel care-și pregătește urmașul. Iar

pe Primitorul actual îl avem de foarte multă vreme, continuă ea.

Jonas îi urmări privirea și văzu că era ațintită asupra unuia dintre Vârstnici. Membrii Comisiei de Vârstnici stăteau unul lângă altul, iar ochii Vârstnicei-Șefe îl fixau acum pe cel care, deși se afla în mijloc, părea, într-un fel straniu, izolat de ceilalți. Era un bărbat pe care Jonas nu-l observase până atunci – un bărbat cu barbă și cu ochi de culoare deschisă. Și care acum se uita pătrunzător la Jonas.

— Am dat greș la ultima selecție, spuse solemn Vârstnica-Șefă. Asta a fost acum zece ani, când Jonas încă era copil mic. N-o să insist asupra experienței, fiindcă ne-a provocat un mare disconfort tuturor.

Jonas nu știa la ce se referea femeia, dar își dădu seama de stânjeneala auditoriului. Oamenii se foiră stingeriți în scaune.

— De data asta nu ne-am mai pripit, reluă Vârstnica-Șefă. Nu ne puteam permite încă un eșec. Uneori, continuă ea, vorbind acum pe un ton mai destins, nu suntem sută la sută siguri în privința Însărcinărilor, nici măcar după cele mai minuțioase observări. Uneori ne facem griji că s-ar putea ca alesul să nu-și dezvolte, prin pregătire, toate calitățile necesare. Unșpearii sunt încă niște copii, la urma urmelor. E posibil ca spiritul jucăuș și răbdarea – cerințe obligatorii pentru un Crescător – pe care credem că le-am observat să devină, odată cu maturizarea, doar clovnerie și indolență. Așa că observăm mai departe, inclusiv în timpul pregătirii, și continuăm să modificăm comportamentul când e nevoie. Însă Primitorul-în-pregătire nu poate fi observat și nu poate fi modificat. E un lucru scris negru pe alb în regulament. El urmează să stea singur, departe de ceilalți, cât timp e

instruit de actualul Primitor pentru slujba aceasta care e cea mai prețuită în comunitatea noastră.

Singur? Departe de ceilalți? Jonas ascultă cu o neli-niște crescândă.

— Prin urmare, selecția trebuie să fie înțeleaptă. Avem nevoie de-o hotărâre în unanimitate a Comisiei. Membrii ei nu pot avea îndoieli, oricât de mărunte. Dacă în timpul procesului un Vârstnic declară c-a avut un vis de nesiguranță, visul acela are puterea să-l dea la o parte imediat pe candidat. Jonas a fost identificat ca posibil Primitor cu mulți ani în urmă. L-am observat cu meticulozitate. N-a existat niciun vis de nesiguranță. A demonstrat toate calitățile de care trebuie să dispună un Primitor.

Ținându-și mai departe mâna fermă pe umărul băiatului, Vârstnica-Șefă enumeră calitățile.

— *Inteligență*, spuse ea. Știm cu toții că Jonas a fost un elev de frunte pe tot parcursul școlii. *Integritate*, adăugă ea. La fel ca noi toți, Jonas a comis abateri mărunte. (Îi zâmbi.) Ne-am așteptat la asta. Am sperat, de asemenea, că Jonas o să se prezinte imediat ca să-și primească pedeapsa și a făcut-o de fiecare dată. *Curaj*, continuă ea. Doar unul dintre cei care ne-am adunat aici a trecut prin pregătirea riguroasă de care are nevoie un Primitor. Acesta e, bineînțeles, cel mai important membru al Comisiei: actualul Primitor. El a fost cel care ne-a amintit, de-atâtea și-atâtea ori, de curajul necesar. Jonas, spuse Vârstnica-Șefă, întorcându-se spre băiat, dar vorbind suficient de tare ca s-o audă întreaga comunitate, pregătirea prin care trebuie să treci implică durere. Durere fizică.

Jonas simți teama dându-i târcoale.

— N-ai trecut niciodată prin așa ceva. Da, ți-ai zdrelit genunchii când ai căzut de pe bicicletă. Da, ți-ai prins degetul la ușa anul trecut.

Jonas încuviință din cap, amintindu-și întâmplarea și amărăciunea care-o însoțise.

— Însă acum, explică Vârstnica-Șefă cu blândețe, o să ai de-a face cu o durere atât de puternică, încât nimeni dintre cei de-aici n-o poate înțelege, fiindcă e dincolo de limitele experiențelor noastre. Nici măcar Primitorul n-a fost în stare s-o exprime; el doar ne-a adus aminte c-o să ai parte de ea și c-o să-ți trebuiască un curaj enorm. Ei bine, pentru asta nu te putem pregăti. Dar suntem siguri că ești curajos, îi spuse ea.

Jonas nu se simțea deloc curajos. Nu acum.

— A patra calitate esențială, zise Vârstnica-Șefă, este *înțelepciunea*. Așa ceva Jonas încă n-a dobândit. Dobândirea înțelepciunii o să vină pe parcursul pregătirii. Suntem convinși că lui Jonas îi stă în putere să dobândească înțelepciune. Acestea sunt lucrurile pe care le-am căutat. În fine, Primitorul mai trebuie să aibă o calitate – iar pe asta pot doar s-o numesc, fără să vorbesc despre ea. Eu, una, n-o înțeleg. Și n-o înțelegeți nici voi, membrii comunității. Poate că o s-o facă Jonas, fiindcă actualul Primitor ne-a zis că dispune deja de ea. Se numește Puterea de-a Vedeă Dincolo.

Vârstnica-Șefă îi aruncă o privire întrebătoare lui Jonas. Publicul își aținti și el ochii asupra lui. Toată lumea tăcea.

Preț de o clipă, Jonas îngheță, mistuit de disperare. Nu avea calitatea aceea, cum i-o fi zicând. Nici nu știa ce era. Venise momentul când trebuia să mărturisească, să spună: „N-am așa ceva. Nu pot“ și să rămână la mila lor, să le ceară îndurare, să le explice că nu pe el trebuiau să-l aleagă, că nu era câtuși de puțin potrivit pentru așa ceva.

Dar când își plimbă privirile prin public, prin marea de chipuri, lucrul acela se întâmplă din nou. Lucrul care se întâmplase cu măru.

Chipurile *se schimbă*.

Jonas clipi și totul dispăru. Își îndreptă ușor umerii. Avu pentru prima dată un foarte scurt moment de siguranță.

Vârstnica-Șefă continua să-l privească. La fel și ceilalți.

— Cred că așa e, le spuse el Vârstnicei-Șefe și comunității. Încă n-o-nțeleg. Și nu știu ce e. Dar câteodată văd ceva. Și poate că e dincolo.

Vârstnica-Șefă își luă brațul de după umerii lui.

— Jonas, spuse ea, nevorbindu-i doar lui, ci întregii comunități din care făcea parte, o să te pregătești să devii următorul nostru Primitor de Memorie. Ți mulțumim pentru copilărie.

Pe urmă se întoarse și părăsi scena, lăsându-l singur, în picioare, cu fața la mulțimea care începu dintr-odată să-i murmure numele într-un glas.

— Jonas.

La început fu doar o șoaptă domoală, care aproape că nu se auzi.

— Jonas, Jonas.

Apoi mai tare și mai repede.

— JONAS, JONAS, JONAS.

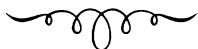
Jonas înțelese că, scandându-i numele, comunitatea îl accepta împreună cu noul său rol și-i dădea viață la fel cum îi dăduse și noucopilului Caleb. Îi crescui inima de recunoștință și mândrie.

Însă în același timp se simți năpădit de frică. Nu știa ce însemna alegerea lui. Nu știa ce avea să devină.

Sau ce avea să se-aleagă de el.

CAPITOLUL 9

Pentru prima dată în doisprezece ani de viață, Jonas se simți izolat și diferit. Își aminti ce-i spusese Vârstnica-Șefă: că avea să se pregătească singur și departe de ceilalți.

Însă nici nu începuse pregătirea și se simțea deja, la plecarea din Auditoriu, altfel decât restul. Ținând dosarul pe care i-l dăduse femeia, își croi drum prin mulțime, în căutarea unității familiale și-a lui Asher. Oamenii i se dădură la o parte din cale. Îl priviră. Lui Jonas i se păru că aude șoapte.

— Ash! strigă el, zărindu-și prietenul lângă șirurile de biciclete. Te-ntorci cu mine?

— Sigur.

Îi adresă zâmbetul lui obișnuit – prietenos și familiar. Dar Jonas simți că prietenul lui avusese o clipă de șovăială, de nesiguranță.

— Felicitări, zise Asher.

— Și ție, răspunse Jonas. A fost mai mare râsul când ne-a povestit Vârstnica-Șefă de nuga și de nuia. Aproape c-ai primit mai multe-aplauze decât toți ceilalți.

Ceilalți proaspeți Doișpearî se strânseseră în apropiere, așezându-și dosarele în cutiile fixate în partea din spate a bicicletelor. În seara aceasta, fiecare în locuința lui, aveau să studieze instrucțiunile pentru începerea pregătirii. De ani buni, seară de seară, copiii memoraseră lecțiile pentru școală, căscând adeseori de plictiseală. În seara asta, nerăbdători din fire, aveau să înceapă să țină minte regulile Însărcinărilor pe care le primiseră pentru viața adultă.

— Felicitări, Asher! strigă cineva.

Urmă aceeași șovăială.

— Și ție, Jonas!

Asher și Jonas răspunseră felicitându-și și ei colegii de grupă. Jonas își văzu părinții uitându-se la el din locul unde-i așteptau propriile biciclete. Lily fusese deja legată de scaunul ei.

Jonas făcu semn cu mâna. Părinții îi răspunseră zâmbind, dar băiatul observă că Lily îl privea solemn, cu degetul mare în gură.

Pedală direct la locuință, schimbând doar glumițe și remarcî fără importanță cu Asher.

— Ne vedem de dimineață, domnule Director pentru Recreații! strigă el, descălecând la intrare, în timp ce Asher își continua drumul.

— Da, ne vedem! răspunse el.

Și de data asta, pentru o clipă lucrurile nu mai arătară la fel, nu mai arătară cum fuseseră întotdeauna în decursul prieteniei lor îndelungate. Dar poate că Jonas își închiuse și-atâta tot. Lucrurile nu puteau să se schimbe când venea vorba de Asher.

La masa de seară se vorbi mai puțin ca de obicei. Lily trăncăni despre planurile pe care și le făcuse pentru orele de voluntariat; avea să înceapă la Centrul de Creștere,

spuse ea, dat fiind că era deja specialistă în hrănirea lui Gabriel.

— Știu, adăugă ea când tatăl ei îi aruncă o privire pre-venitoare, n-o să-i rostesc numele. Știu că n-am voie să aflu cum îl cheamă. Abia aștept să vină mâine, încheie ea fericită.

Jonas oftă stingher.

— Eu nu, bombăni el.

— Ai fost extrem de prețuit, spuse mama lui. Tata și cu mine suntem foarte mândri.

— E cea mai importantă slujbă din comunitate, zise Tata.

— Dar ieri seară ai spus că stabilirea Însărcinărilor e cea mai importantă!

Mama dădu din cap.

— Asta-i altceva. Nu-i o *slujbă* propriu-zisă. Nu m-am gândit, nu m-am așteptat deloc...

Se opri și apoi continuă.

— Există un singur Primitor.

— Dar Vârstnica-Șefă a zis c-au mai ales o dată și-au dat greș. Ce-a vrut să spună?

Ambii părinți ezitară. În cele din urmă, tatăl lui Jonas îi vorbi despre ultima selecție.

— A fost cam la fel ca astăzi, Jonas – același suspans, din cauză că unul dintre Unșpearî fusesse sărit de la distribuirea Însărcinărilor. Pe urmă anunțul, după ce-au ales persoana...

Jonas îl întrerupse.

— Cum îl chema?

— O, nu *îl*, răspunse mama lui. Era de sex femeiesc. Dar nu avem voie să-i mai rostim numele sau să-l mai folosim vreodată pentru un noucopil.

Jonas fu șocat. Un nume De Nerostit însemna treapta de pe urmă a rușinii.

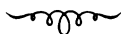
— Ce s-a-ntâmplat cu ea? întrebă el neliniștit.

Dar pe chipurile părinților lui nu se citi nimic.

— Nu știm, spuse tatăl lui stânjenit. N-am mai văzut-o.

Tăcerea învăluia camera. Băiatul și părinții se uitară unul la celălalt. Într-un târziu, mama lui spuse, rîdîndu-se de la masă:

— Ai fost extrem de prețuit, Jonas. Extrem de prețuit.

Singur în dormitor, gata de culcare, Jonas își deschise în sfârșit dosarul. Observase că o parte din ceilalți Doișpearî primiseră dosare pline cu pagini tipărite. Și-l imagină pe Benjamin, pasionatul de știință al grupei, apucându-se să citească încântat paginile cu reguli și instrucțiuni. Și-o închipui pe Fiona cu zâmbetul ei blând, în timp ce se apleca asupra listei de îndatoriri și metode pe care trebuia să le deprindă în zilele următoare.

Însă dosarul lui era, în mod surprinzător, aproape gol. Înăuntru se găsea o singură pagină tipărită. Jonas o citi de două ori.

JONAS PRIMITOR AL MEMORIEI

1. Imediat după sfârșitul orelor de școală, du-te în fiecare zi la intrarea în Anexa din spatele Casei Bătrânilor și prezintă-te la lucrătorul de acolo.
2. Imediat după sfârșitul Orelor de Pregătire, du-te în fiecare zi la locuința ta.
3. Din acest moment, ești scutit de regulile cu privire la proasta creștere. Poți să pui orice întrebare oricărui cetățean și vei primi răspuns.

4. Nu vorbi despre pregătire cu niciun alt membru al comunității, nici măcar cu părinții și cu Vârșnicii.
5. Din acest moment, ți se interzice să-ți povestești visele.
6. Cu excepția bolilor sau a accidentărilor fără legătură cu pregătirea, nu solicita niciun medicament.
7. Nu ți se permite să depui cerere de eliberare din funcție.
8. Poți să minți.

Jonas fu uimit. Ce avea să se-ntâmples cu prietenii lui? Cu orele în care bătea mingea fără grijă sau mergea cu bicicleta de-a lungul râului? Fuseseră vremuri fericite și pline de viață pentru el. Oare acum aveau să-i fie răpitate pe de-a-ntregul? Simplele instrucțiuni logistice – unde să se ducă și cum – erau de așteptat. Fiecărui Doișpear trebuia să i se spună, bineînțeles, unde, cum și când să se prezinte pentru pregătire. Dar îl neliniștea puțin faptul că în orarul lui nu păreau să existe recreații.

Scutirea de regula împotriva proastei creșteri îl uimi. Cu toate acestea, după ce-o mai citi o dată, își dădu seama că asta nu-l obliga să fie prost crescut; pur și simplu i se permitea și această opțiune. Jonas era sigur că nu avea să profite niciodată de ea. Era atât de obișnuit să fie politic în comunitate, încât ideea de a-i pune unui alt cetățean o întrebare intimă sau de a-i atrage atenția asupra unei stângăcii era neliniștitoare.

Interdicția de a-și povesti visele nu avea să fie o problemă reală, își zise el. Visa atât de rar, încât oricum nu-i venea ușor să vorbească, și-i părea bine că nu mai trebuia s-o facă. Totuși, se întrebă repede cum avea să rezolve problema la masa de dimineață. Admițând că ar fi visat, trebuia oare să declare unității familiale, cum o făcuse adeseori, că nu visase? Asta ar fi fost o minciună. Ce-i

drept, ultima regulă spunea că... mă rog, încă nu era pregătit să se gândească la ultima regulă.

Restricția la medicamente îl neliniști. Medicamentele erau întotdeauna disponibile pentru cetățeni – inclusiv pentru copii, prin intermediul părinților. Când își prinsese degetul în ușă, își anunțase repede mama, vorbind cu o voce întretăiată la microfon; ea procurase în grabă niște calmante care-i fuseseră aduse prompt lui Jonas la domiciliu. Aproape pe loc, durerea cumplită de la mână i se transformase în pulsația care era, acum, singurul lucru pe care și-l amintea din întreaga tărăsenie.

Recitind regula numărul șase, își dădu seama că un deget strivit intra în categoria „fără legătură cu pregătirea”. Prin urmare, dacă i se mai întâmpla vreodată – deși Jonas era sigur că nu avea să i se mai întâmple; după accident, fusese cu mare băgare de seamă pe lângă ușile grele! –, încă putea să beneficieze de medicamente.

Și pastila pe care-o lua acum, în fiecare dimineață, era tot fără legătură cu pregătirea. Prin urmare, avea s-o primească și de-acum încolo.

Dar își aminti fără plăcere ce spusese Vârstnica-Șefă despre durerea care avea să vină odată cu pregătirea. O caracterizase ca fiind „de nedescris”.

Jonas înghiți în sec, străduindu-se fără succes să-și imagineze cum era durerea aceea, fără niciun fel de medicamente. Dar era peste puterea lui de înțelegere.

Nu avu absolut nicio reacție la regula numărul șapte. Nu-i trecuse niciodată prin minte, indiferent de împrejurări, gândul de-a depune o cerere pentru eliberarea din funcție.

Într-un târziu, își luă inima-n dinți ca să mai citească o dată ultima regulă. Fusese învățat din fragedă pruncie, încă de la primele cuvinte însușite, să nu mintă. Făcea

parte din deprinderea exprimării corecte. Odată, pe când era Pătrar, spusese, chiar înaintea mesei de prânz, „Mor de foame“.

Fusese luat deoparte imediat pentru o lecție scurtă de exprimare corectă. I se demonstrase că nu *murea* de foame, ci îi *era* foame. Nimeni din comunitate nu *murea* de foame – n-o făcuse și nici nu avea s-o facă vreodată. Folosirea expresiei „a muri de foame“ era o minciună. O minciună neintenționată, bineînțeles. Dar motivul pentru care copiii învățau să se exprime corect era evitarea minciunilor neintenționate. Înțelesese cum stăteau lucrurile? fusese întrebat Jonas. Da, desigur.

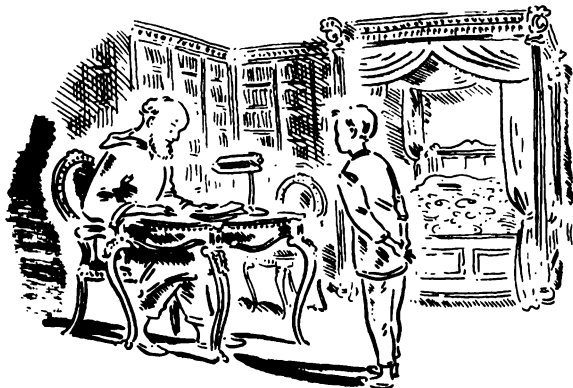
Din câte-și aducea aminte, nu fusese niciodată tentat să mintă. Asher nu mințea. Lily nu mințea. Părinții lui nu mințeau. Nimeni n-o făcea. Asta dacă nu cumva...

Acum Jonas nutri un gând pe care nu-l mai avusese până atunci. Iar acest gând nou era înfricoșător. Dacă *cei-lalți* – *adulții* – găsiseră și ei în instrucțiuni, când deveniseră Doișpeari, aceeași frază teribilă?

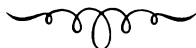
Dacă li se indicase tuturor: *Poți să minți?*

Gândurile i se învârteliră în minte. Acum, din moment ce avea voie să pună întrebări extrem de grosolane – și dat fiind că i se promiseseră răspunsuri –, putea, teoretic (deși i se părea aproape de neimaginat), să întrebe pe cineva, pe un adult, poate chiar pe tatăl lui: „Tu minți?“

Însă n-avea cum să-și dea seama dacă răspunsul pe care urma să-l primească era adevărat.

CAPITOLUL 10

— **E**u intru aici, Jonas, îi spuse Fiona, odată ajunși la ușa din față a Casei Bătrânilor, după ce-și parcaseră bicicletele în zona special amenajată. Nu știu de ce sunt agitată, mărturisi ea. Doar am mai fost aici de-atâtea ori.

Își învârti dosarul în mâini.

— Păi, acum totul e altfel, îi aminti Jonas.

— Chiar și ecusoanele de pe biciclete, râse Fiona.

În timpul nopții, ecusonul fiecărui nou Doișpear fusese scos de angajații de la Întreținere și înlocuit cu unul specific cetățenilor-în-pregătire.

— Nu vreau să-ntârzii, spuse Fiona în grabă și-o luă în sus pe trepte. Dacă terminăm în același timp, ne-ntoarcem amândoi acasă cu bicicletele.

Jonas dădu din cap, îi făcu semn cu mâna și ocoli clădirea în direcția Anexei, o aripă mică, lipită de partea din spate. Nici el nu voia să întârzie la prima zi de pregătire.

Anexa era absolut obișnuită, cu o ușă fără nimic special. Jonas întinse mâna spre clanța grea, după care observă o sonerie în perete. Așa că preferă să apese pe buton.

— Da? se auzi o voce din microfonul minuscul de deasupra soneriei.

— Ăăă... sunt eu, Jonas. Sunt noul... mă rog...

— Intră.

Un declic dădu de veste că ușa fusese descuiată.

Holul era foarte mic și mobilat doar cu un birouaș la care o angajată se ocupa de niște hârtii. Femeia își ridică privirea la intrarea lui Jonas; apoi, spre mirarea lui, se ridică în picioare. Gestul în sine nu era ieșit din comun, însă până în ziua aceea nimeni nu se mai ridicase automat la intrarea lui Jonas.

— Bine-ai venit, Primitor al Memoriei, zise ea respectuos.

— A, te rog, răspunse el stânjenit. Spune-mi Jonas.

Femeia zâmbi, apăsă pe un buton, iar Jonas auzi un nou declic, care descuie ușa din stânga.

— Poți să intri chiar acum, îi zise ea.

Pe urmă păru să-i observe stinghereala și să-i înțeleagă originea. Nicio ușă din comunitate nu stătea vreodată încuiată. Cel puțin nu din câte știa Jonas, oricum.

— Încuietorile sunt doar ca să-i asigure liniște Primitorului, fiindcă trebuie să se concentreze, îi explică ea. Ar fi greu dac-ar da cetățenii buzna căutând Secția de Reparat Biciclete sau mai știu eu ce.

Jonas râse și se destinse cât de cât. Femeia părea foarte prietenoasă, și era adevărat – de fapt, toată comunitatea glumea pe tema asta – că Secția de Reparat Biciclete, un birou mic, fără importanță, se muta atât de des, încât nimeni nu-i știa adresa.

— Nu avem nimic periculos aici, îi spuse femeia. Dar, adăugă ea, uitându-se la ceasul de perete, nu-i place s-aștepte.

Jonas se grăbi să treacă de ușă și se trezi într-o cameră de zi mobilată confortabil. Semăna destul de bine cu locuința propriei unități familiale. Mobilierul era același în toată comunitatea: practic, solid, cu un rost bine definit pentru fiecare piesă. Patul pentru dormit. Masa pentru mâncat. Biroul pentru studiu.

Toate piesele cuvenite se găseau și în această încăpere spațioasă, deși fiecare era ușor diferită de cea din propria locuință. Materialele sofalei și scaunelor tapițate erau ceva mai groase și mai de soi; picioarele mesei nu erau drepte ca acelea de-acasă, ci subțiri și curbate, cu o mică sculptură în lemn în partea de jos. Patul, situat într-un alcov din capătul îndepărtat al încăperii, era acoperit cu o cuvertură splendidă, cu broderii complicate pe întreaga ei suprafață.

Însă diferența cea mai mare privea cărțile. Acasă la Jonas se găseau cuvenitele volume de interes general pe care le avea fiecare gospodărie: un dicționar și marea carte a comunității, un volum gros, care conținea prezentarea fiecărui birou, a fiecărei fabrici, clădiri și comisii. Plus Regulamentul, bineînțeles.

Aceste cărți erau singurele pe care le văzuse Jonas. Nu știa că existau și altele.

Însă pereții acestei încăperi erau acoperiți în întregime de biblioteci ticsite, care ajungeau până-n tavan. Probabil că erau sute – sau poate chiar mii – de cărți cu titlurile scrise cu litere strălucitoare, în relief.

Jonas se zgâi la ele. Nu-și putea închipui ce cuprindeau miile acelea de pagini. Să fi fost oare alte reguli, în afara celor după care era condusă comunitatea? Să fi fost alte descrieri ale birourilor, fabricilor și comisiilor?

Avu timp doar o secundă să privească în jur, fiindcă își dădu seama că bărbatul așezat pe un scaun lângă masă îl

urmărea cu privirea. Jonas înaintă grăbit, se opri în fața bărbatului, se înclină ușor și spuse:

— Eu sunt Jonas.

— Știu. Bine-ai venit, Primitor al Memoriei.

Jonas îl recunoscuse pe bărbat. Era Vârstnicul care părăsise detașat de ceilalți în timpul Ceremoniei, cu toate că fusese îmbrăcat cu aceleași haine speciale pe care le purtau doar Vârstnicii.

Jonas se fâstâci uitându-se în ochii aceia de culoare deschisă care erau la fel cu ai lui.

— Domnule, te rog să mă ierți pentru neputința de-a înțelege...

Așteptă, însă bărbatul nu-i răspunse prin formula standard de acceptare a scuzelor.

După o clipă, Jonas continuă.

— Dar am crezut – vreau să spun, *cred*, se corectă el, amintindu-și că dacă exista un moment în care exprimarea corectă era capitală, *acesta* era momentul, în prezența acestui om, că *tu* ești Primitorul de Memorie. Eu sunt doar – mă rog, mi s-a dat o însărcinare, adică am fost ales, ieri. Nu sunt absolut nimic. Nu încă.

Bărbatul îl privi gânditor, fără să scoată un cuvânt. Era o privire în care se-adunau interesul, curiozitatea, preocuparea și poate chiar un strop de compasiune.

În cele din urmă, bărbatul vorbi.

— Începând de azi, din clipa asta, cel puțin pentru mine, tu ești Primitorul. Eu am fost vreme-ndelungată. Foarte, foarte îndelungată. Îți dai seama și singur, nu?

Jonas încuviință din cap. Bărbatul avea pielea zbârcită, iar ochii lui, deși pătrunzători prin lumina lor neobișnuită, păreau obosiți. Carnea din jurul lor se învinețise în cearcâne rotunde.

— Îmi dau seama că ești foarte bătrân, răspunse Jonas respectuos.

Bătrânilor li se arăta întotdeauna cel mai profund respect.

Bărbatul zâmbi. Își atinse carnea lăsată de pe chip cu un aer amuzat.

— De fapt, nu sunt chiar atât de bătrân pe cât par, îi zise el lui Jonas. Slujba asta m-a-mbătrânit. Știu că arăt de parc-ar trebui să fiu programat azi-mâine pentru punerea pe liber. Însă în realitate mi-a rămas destul de mult. Oricum, m-am bucurat când te-au ales. Le-a trebuit ceva timp. Eșecul alegerii trecute s-a produs acum zece ani, iar energia mea începe să scadă. Am nevoie de toată puterea pentru pregătirea ta. Avem de îndeplinit o muncă grea și dureroasă, noi doi. Te rog, așază-te, adăugă el, făcând semn spre scaunul din apropiere.

Jonas se instalează pe scaunul pe care se găsea o pernă moale. Bărbatul închise ochii și vorbi mai departe.

— Când am devenit Doișpear, am fost ales, la fel ca tine. Și eram la fel de îngrozit cum sunt sigur că ești și tu acum.

Deschise ochii pentru o clipă și se uită fix la Jonas, care dădu din cap. Ochii bătrânului se închiseră la loc.

— Am venit chiar aici, în camera asta, să-mi încep pregătirea. A trecut foarte mult de-atunci. Primitorul de dinainte mi s-a părut la fel de bătrân cum îți par eu ție. Și era la fel de obosit cum sunt eu astăzi.

Se aplecă dintr-odată în față, deschise ochii și zise:

— Poți să pui întrebări. Am foarte puțină experiență în ceea ce privește prezentarea procesului. Și e interzis să vorbești despre el.

— Știu, domnule. Am citit instrucțiunile, spuse Jonas.

— Așa că s-ar putea să omit să lămuresc lucrurile așa cum s-ar cuveni, chicoti bărbatul. Slujba mea e importantă și se bucură de-o prețuire enormă. Dar asta nu

înseamnă că sunt perfect, iar când am încercat în trecut să pregătesc un succesor, am dat greș. Te rog să pui orice întrebări ți-ar putea fi de folos.

În mintea lui, Jonas avea întrebări. O mie. Un *million* de întrebări. La fel de multe câte cărți acopereau pereții. Dar nu puse niciuna – nu încă.

Bărbatul oftă, părând să-și pună ordine-n gânduri. Pe urmă vorbi din nou.

— Simplu spus, zise el, deși nu e câtuși de puțin simplu, slujba mea înseamnă să-ți transmit toate amintirile pe care le-am strâns în mine. Amintirile trecutului.

— Domnule, zise Jonas șovăind, m-ar interesa foarte mult să-ți aud povestea vieții și să ascult cum îți depeni amintirile. Îmi cer iertare pentru întrerupere, adăugă el repede.

Bărbatul gesticulă nerăbdător cu mâna.

— Fără scuze în camera asta. N-avem timp.

— Ei bine, continuă Jonas, dându-și seama stânjenit c-ar putea să-l întrerupă din nou, chiar mă interesează, nici nu poate fi altfel. Dar nu prea înțeleg de ce-i atât de important. Aș putea să-ndeplinesc o muncă de adult în comunitate, iar în pauze aș putea să vin să-ți ascult poveștile din copilărie. Mi-ar plăcea s-o fac. De fapt, adăugă el, am făcut-o deja, în Casa Bătrânilor. Bătrânilor le place să vorbească despre copilărie și e întotdeauna interesant să-i asculți.

Bărbatul clătină din cap.

— Nu, nu, spuse el. Nu m-am făcut înțeles. Nu-i vorba de trecutul meu și de copilăria mea, nu pe ele trebuie să ți le transmit.

Se lăsă pe spate, rezemându-și capul de spătarul scaunului tapițat.

— E vorba de amintirile întregii lumi, spuse el cu un oftat. De dinaintea ta, de dinaintea mea, de dinaintea Primitorului precedent și a generațiilor de până la el.

Jonas se încruntă.

— Ale întregii lumi? întrebă el. Nu-nțeleg. Adică nu doar ale noastre? Nu doar ale comunității? Vrei să spui că e vorba și de Altundeva?

Încercă în gând să priceapă conceptul.

— Îmi pare rău, domnule. Nu prea-nțeleg. Poate că nu sunt destul de isteț. Nu știu la ce te referi când spui „întreaga lume“ sau „generațiile de până la el“. Credeam că suntem doar noi. Credeam că există doar acum.

— E mult mai mult. E tot ce trece dincolo – tot ce se află Altundeva – și tot ce se află în urmă, întorcându-ne mult în timp. Eu le-am primit pe toate acestea când am fost ales. Iar aici, în camera asta, singur-singurel, trec mereu prin ele și-o iau de la capăt. Așa vine înțelepciunea. Așa ne modelăm viitorul.

Se opri pentru o clipă, inspirând adânc.

— Sunt de-a dreptul *copleșit* de greutatea lor, spuse el. Jonas se simți dintr-odată foarte preocupat de bărbatul acela.

— E ca și cum...

Bărbatul se întrerupse, părând să-și caute în minte cuvintele cele mai potrivite pentru descriere.

— E ca și cum ai lua-o la vale cu sania prin zăpadă mare, zise el în cele din urmă. La început e nemaipomenit: viteză, aer tare și bun; însă pe urmă zăpada se-adună, și se strânge pe tălpile saniei, așa că mergi mai încet, trebuie să-mpingi zdravăn ca să nu te-oprești și...

Clătină dintr-odată din cap și-l privi fix pe Jonas.

— Nu ți-a spus nimic povestea asta, nu? întrebă el. Jonas era derutat.

— N-am înțeles-o, domnule.

— Normal că n-ai înțeles. Habar n-ai ce-i aia zăpadă, nu? Jonas clătină din cap.

— Sau sanie? Tălpici?

— Nu, domnule, spuse Jonas.

— La vale? Cuvintele-astea nu-nseamnă nimic pentru tine?

— Nimic, domnule.

— Mă rog, măcar știm cum stăm. Chiar mă-ntrebam de unde să-ncep. Întinde-te pe pat, cu fața-n jos. Și scoate-ți vestonul.

Jonas făcu întocmai, un pic temător. Sub pieptul gol simți pliurile moi ale cuverturii superbe care acoperea patul. Se uită la bărbatul care se ridică și se apropie mai întâi de peretele unde se afla microfonul. Era cam același tip de microfon pe care-l găseai în fiecare locuință, cu o singură deosebire. Acesta avea un comutator pe care bărbatul îl răsuci ușor spre partea unde scria ÎNCHIS.

Jonas aproape că icni. Să ai puterea să *închizi* microfonul! Era un lucru uluitor.

Pe urmă bărbatul se apropie cu o repeziciune surprinzătoare de colțul unde se găsea patul. Se așeză pe un scaun lângă Jonas, care rămăsese nemișcat, așteptând să vadă ce avea să se întâmple mai departe.

— Închide ochii. Destinde-te. N-o să te doară.

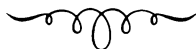
Jonas își aduse aminte că avea dreptul – și chiar fusese încurajat – să pună întrebări.

— Ce-o să faci, domnule? se interesă el, sperând să nu i se observe neliniștea din voce.

— O să-ți transmit amintirea zăpezii, răspunse bătrânul și-și puse mâinile pe spatele gol al lui Jonas.

CAPITOLUL 11

La început, Jonas nu simți nimic neobișnuit – doar atingerea ușoară a mâinilor bărbatului pe spatele lui gol.

Încercă să se destindă, să respire egal. În cameră se lăsase o liniște deplină și, pentru o clipă Jonas se temu c-ar putea să se facă de râs chiar acum, în prima zi de pregătire, adormind.

Pe urmă îl apucă tremuratul. Își dădu seama că atingerea mâinilor era dintr-odată rece. În același timp, trăgând aer în piept, simți că nici aerul nu mai era la fel și că însăși respirația lui era rece. Se linse pe buze, și făcând asta, limba lui dădu de aerul răcit pe nepusă masă.

Era de-a dreptul uimitor, dar de data asta Jonas nu se simți cătuși de puțin înfricoșat. Deborda de energie, așa că inspiră din nou, simțind cum îi intră aerul înghețat în plămâni. În același timp, simți un curent rece care i se învâртеji în jurul trupului. Îl simți suflându-i peste mâinile întinse pe lângă corp și pe spate.

Se părea că atingerea mâinilor bătrânului dispăruse.

În clipa aceea, deveni conștient de o senzație cu totul nouă: împunsături? Nu, fiindcă erau blânde și nu dureau. Puncte mici, reci și ușoare ca niște pene îi acopereau corpul și fața. Scoase limba din nou și prinse unul dintre ele. Punctul se făcu nevăzut imediat, dar Jonas mai prinse unul, și încă unul. Senzația îl făcu să zâmbescă.

O parte a conștiinței lui știa că era în continuare întins pe patul din Anexă. Cu toate acestea, o altă parte a ființei lui stătea acum în capul oaselor, iar el simți că nu mai stătea pe cuvertura moale și brodată, ci era așezat pe o suprafață netedă și tare. Mâinile lui țineau acum (deși în același timp îi atârnavă inerte pe lângă corp) o frânghie aspră și udă.

Și *vedea*, cu toate că ținea ochii închiși. Văzu un vârtej de cristale răsucindu-se în aer în jurul lui, iar apoi observă cum cristalele i se adunară pe dosul palmelor, ca o blană rece.

Își văzu răsuflarea.

Mai departe, prin vârtejul despre care înțelese cumva că era lucrul despre care vorbise bătrânul – *zăpadă* –, Jonas reuși să bată cu privirea departe. Se afla undeva sus. Pământul era acoperit de zăpada moale, dar el stătea oarecum deasupra ei, pe un obiect tare și neted.

Sanie, își zise el brusc. Stătea pe un obiect numit *sanie*. Iar sania părea cocoțată în vârful unei grămezi mari și late, care se ridica din mijlocul locului unde se afla. Și chiar când gândi cuvântul „grămadă“, noua lui conștiință îi spuse *deal*.

Apoi sania, cu Jonas pe ea, începu să se miște prin zăpada care căzuse, iar Jonas înțelese imediat că o luase la vale. Nu exista niciun glas care să-i dea explicații. Experiența i se deslușea singură.

Chipul lui Jonas tăie aerul rece din clipa când începu coborârea, deplasându-se prin substanța numită zăpadă pe vehiculul numit sanie, care se mișca prin intermediul a ceea ce băiatul știa, dincolo de orice dubiu, că erau *tălpicile*.

Înțelegând toate aceste lucruri pe când gonea la vale, se simți liber să se bucure de veselie intensă care-l copleșea: viteza, aerul rece și curat, liniștea deplină, sentimentul de echilibru, de emoție și de pace.

Pe urmă, când unghiul de coborâre a pantei se micșoră și când grămada – *dealul* – se făcu tot mai mică, până dispăru de tot, viteza de deplasare a saniei scăzu. Între timp, zăpada se adunase pe sanie, iar Jonas împinse cu tot corpul ca s-o facă să meargă mai departe, nevrând ca plimbarea aceea vilegioasă să se termine vreodată.

În cele din urmă, rezistența zăpezii adunate blocă tălpicile subțiri ale saniei, iar Jonas se opri. Rămase pe loc o clipă, gâfâind și ținând frânghia în mâinile lui reci. Deschise temător ochii – nu pe cei fixați pe zăpadă-colină-sanie, care rămăseseră deschiși cât timp durase ciudățenia aceea de plimbare. Își deschise ochii adevărați și văzu că era în continuare pe pat, că nu se mișcase deloc.

Stând în continuare lângă pat, bătrânul se uita la Jonas.

— Cum te simți? îl întreabă el.

Jonas se ridică în capul oaselor și încercă să răspundă cinstit.

— Surprins, spuse el după o clipă.

Bătrânul își șterse fruntea cu mâneca.

— Uf, zise el. A fost epuizant. Dar știi ce, simplul fapt că ți-am transmis amintirea asta mărunță... am impresia că m-a ușurat nițel.

— Vrei să spui... parcă ziceai că pot să pun întrebări, nu?

Bărbatul dădu din cap, încurajându-l s-o facă.

— Vrei să spui că acum nu mai ai amintirea a ceea ce s-a întâmplat, amintirea plimbării cu sania?

— Exact. Corpul ăsta bătrân a scăpat de-o mică povară.

— Dar a fost foarte palpitant! Iar acum nu mai ai amintirea! Pur și simplu ți-am *luat-o*!

Însă bătrânul râse.

— Ți-am dat doar o plimbare cu o sanie prin zăpadă pe un deal. Mai am o mulțime în memorie. Aș putea să ți le dau una câte una, de o mie de ori, și tot ar rămâne mult mai mult de-atât.

— Să-nțeleg că aș – mă rog, *am* – putea s-o facem din nou? întrebă Jonas. Zău că mi-ar plăcea. Și cred c-aș putea să virez trăgând de frânghie. De data asta n-am încercat fiindcă-a fost ceva cu totul nou.

Bătrânul clătină din cap râzând.

— Poate altă dată, așa, ca răsfăț. Dar să știi că n-avem timp de joacă. Am vrut doar să-ți arăt din capul locului cum merge povestea asta. Și-acum, zise el, devenind serios, întinde-te cu fața-n sus. Vreau să...

Jonas se supuse. Aștepta cu nerăbdare orice experiență avea să urmeze. Dar dintr-odată avea o mulțime de întrebări.

— Noi de ce n-avem zăpadă, sănii și dealuri? se interesă el. Și când am avut în trecut? Părinții mei aveau sănii când erau tineri? Dar tu?

Bătrânul ridică din umeri și râse încet.

— Nu, îi spuse el lui Jonas. E-o amintire foarte-nde-părtată. De-aceea a fost atât de epuizant – a trebuit s-o scot la iveală dând la o parte multe generații. Mi-a fost dăruită când am fost ales ca nou Primitor, iar fostul Primitor a fost silit și el să o caute printr-o perioadă foarte-nde-părtată.

— Dar ce s-a-ntâmplat cu lucrurile acelea? Zăpada și toate celelalte?

— Controlul Climei. Zăpada îngreuna creșterea legumelor și limita perioadele agricole. Iar vremea imprevizibilă făcea ca transporturile să fie uneori aproape imposibile. N-a fost un lucru practic, așa că s-a perimat când am trecut la Uniform. La fel și dealurile, adăugă bătrânul. Din cauza lor, transportul bunurilor avea de suferit. Camioane, autobuze – toate erau încetinite. Așa că...

Făcu un gest cu mâna, ca și cum dealurile ar fi dispărut ca la un semn.

— Uniform, conchise el.

Jonas se încruntă.

— Totuși, mi-ar plăcea să mai avem lucrurile alea. Măcar din când în când.

Bătrânul zâmbi.

— Și mie mi-ar plăcea. Dar asta nu depinde de noi.

— Bine, domnule, dar din moment ce ai atâta putere..., sugeră Jonas.

Bărbatul îl corectă.

— Prețuire, spuse el pe un ton hotărât. Am multă prețuire. O să ai și tu. Dar o să-ți dai seama că nu-i totuna cu puterea. Și-acum, rămâi întins și gata cu vorba. Dacă tot am ajuns la subiectul climei, o să-ți mai dau ceva. Iar de data asta n-o să-ți mai zic cum se cheamă, fiindcă vreau să văd cum primești. Ar trebui să prinzi numele fără să-ți fie spus. Am renunțat la zăpadă, la sanie, la vale și la tălpici dându-ți numele lor dinainte.

Fără să aștepte instrucțiuni, Jonas închise ochii din nou. Simți iarăși mâinile bătrânului pe spate. Așteptă.

De data asta, senzațiile începură mai repede. Mâinile bătrânului nu se mai răciră, ci începură să fie calde pe corpul băiatului și se umeziră un pic. Căldura se răspândi,

întinzându-i-se pe umeri, pe ceafă și pe o parte a feței. O simți și pe părțile îmbrăcate ale corpului – o senzație plăcută și deplină. Iar când își linse buzele de data asta, aerul era fierbinte și greu.

Jonas nu se clinti. Nu mai exista nicio sanie. Rămase nemișcat. Era pur și simplu singur, undeva în aer liber, stătea întins cu fața în jos, iar căldura venea de sus, de undeva de departe. Nu era la fel de palpitant ca plimbarea cu sania, însă era agreabil și mângâietor.

Dintr-odată, Jonas percepu denumirea corectă: *strălucirea soarelui*. Și își dădu seama că venea din cer.

Pe urmă totul se încheie.

— Strălucirea soarelui, spuse Jonas cu voce tare, deschizând ochii.

— Bravo. Ai găsit cuvintele. Asta-mi ușurează munca. Nu mai e nevoie de-atâtea explicații.

— Și a venit din cer.

— Corect, zise bătrânul. Așa cum era odată.

— Înainte de Uniform. Înainte de Controlul Climei, adăugă Jonas.

Bărbatul râse.

— Primești bine și-nveți repede. Sunt foarte mulțumit de tine. Cred c-ajunge pentru astăzi. Am început grozav.

Lui Jonas nu-i dădea pace o întrebare.

— Domnule, Vârstnica-Șefă mi-a zis – ne-a zis tututor – și mi-ai zis și dumneata, c-o să fie dureros. Așa că m-am cam speriat. Dar n-a durut deloc. Ba chiar mi-a plăcut, spuse el și se uită întrebător la bătrân.

Acesta scoase un oftat.

— La-nceput ți-am dăruit amintiri ale plăcerii. Eșecul de data trecută mi-a dat înțelepciunea să procedez așa.

Trase adânc aer în piept de câteva ori.

— Jonas, o să te și doară, spuse el. Dar încă nu-i nevoie.

— Sunt curajos. Chiar sunt, zise Jonas și se ridică în capul oaselor.

Bătrânul se uită la el preț de-o clipă. Pe urmă zâmbi.

— Îmi dau seama, spuse el. Ei bine, dacă tot m-ai întrebat, cred că mai am energie pentru încă o transmitere. Întinde-te la loc. E ultima pentru astăzi.

Jonas se supuse vesel. Închise ochii, așteptând, și simți din nou mâinile; pe urmă simți iarăși căldura și lumina soarelui, venind din cerul celeilalte conștiințe, care era atât de nouă pentru el. De data asta, pe când se răsfața în căldura minunată, simți trecerea timpului. Eul lui adevărat își dădu seama că trecuse doar un minut sau două, însă celălalt, eul primitiv de memorie, simți trecerea câtorva ore petrecute în soare. Începu să-l înțepe pielea. Își mișcă repede un braț, îndoindu-l, și simți o durere ascuțită în scobitura lui, lângă cot.

— Au! făcu el cu voce tare și se foi în pat. Aoleuuu! se văită el, tresărind când se mișcă și dându-și seama că-l durea fața și dacă deschidea gura să vorbească.

Știa că exista un cuvânt, dar durerea îl împiedică să-l găsească.

Pe urmă se sfârși. Jonas deschise ochii, chircindu-se din cauza disconfortului.

— M-a durut și n-am reușit să dau de urma cuvântului, îi spuse el bărbatului.

— A fost o arsură de soare, îi zise bătrânul.

— A durut rău, spuse Jonas, dar mă bucur că mi-ai dat-o. A fost interesant. Iar acum înțeleg mai bine la ce s-au gândit când mi-au vorbit despre durere.

Bărbatul nu răspunse și tăcu pentru o clipă. În cele din urmă, zise:

— Acum ridică-te. E timpul să te duci acasă.

Se îndreptară împreună spre mijlocul încăperii. Jonas își puse vestonul.

— La revedere, domnule, spuse el. Îți mulțumesc pentru prima zi.

Bătrânul îl salută din cap. Părea stors de puteri și un pic abătut.

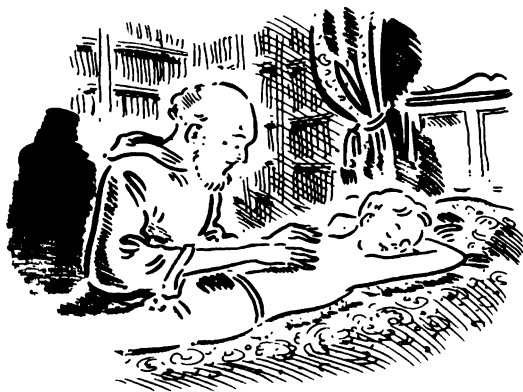
— Domnule? spuse Jonas sfios.

— Da? Ai o-ntrebare?

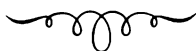
— Nu, dar nu știu cum te cheamă. Am crezut că ești Primitorul, dar mi-ai zis că acum Primitorul sunt *eu*. Așa că nu știu cum să-ți spun.

Între timp, bărbatul se așezase în scaunul comod și tapițat. Acum își mișcă umerii, ca și cum ar fi vrut să scape de-o senzație dureroasă. Părea din cale-afară de ostenit.

— Spune-mi Dăruitorul, îi zise el lui Jonas.

CAPITOLUL 12

— **A**i dormit bine, Jonas? îl întrebă mama lui la masa de dimineață. N-ai visat nimic?

Jonas se mulțumi să zâmbescă și să dea din cap, nefiind pregătit să mintă, dar nevrând nici să spună adevărul.

— Am dormit buștean, zise el.

— Tare-aș vrea s-o facă și el, spuse tatăl lui, aplecându-se de pe scaun ca să atingă pumnul lui Gabriel, care se mișca.

Coșul se afla pe podea, lângă el; în colțul lui, alături de capul lui Gabriel, hipopotamul de jucărie se uita cu ochii lui fișii.

— Și eu la fel, spuse Mama, dându-și ochii peste cap. E tare agitat noaptea.

Jonas nu-l auzise pe noucopil în timpul nopții fiindcă dormise foarte profund, ca de obicei. Dar nu era adevărat că nu visase.

De mai multe ori, în somn, alunecase la vale din vârful acelui deal acoperit de zăpadă. În vis, părea întotdeauna să aibă o destinație, *ceva* – nu-și dădea seama ce anume –

care se-ntindea dincolo de locul unde grosimea zăpezii făcea sania să se oprească.

După ce se trezi, rămase cu impresia că voia – și că, într-un fel, avea nevoie – să ajungă la acel ceva care aștepta în depărtare. Cu impresia că era bine. Că era indicat. Că era semnificativ.

Dar nu știa să ajungă acolo.

Încercă să se scuture de rămășițele visului, strângându-și temele și pregătindu-se pentru restul zilei.

Școala i se păru diferită astăzi. Materiile erau aceleași: limbă și comunicații; comerț și industrie; știință și tehnologie; administrație și proceduri publice. Însă în timpul recreațiilor și al pauzei de prânz, ceilalți proaspeți Doișpeari flecăreau întruna despre prima zi de pregătire. Vorbeau cu toții în același timp, întrerupându-se unul pe altul, scuzându-se în grabă pentru întrerupere și apoi greșind din nou, din dorința febrilă de a-și povesti noile experiențe.

Jonas asculta. Era cât se poate de conștient de interdicția de-a vorbi despre pregătire. Dar oricum, ar fi fost imposibil. Nu avea cum să le explice prietenilor lui ce trăise acolo, în Anexă. Cum ai putea descrie o sanie fără să descrii un deal și zăpada? Și cum ai putea descrie un deal și zăpada cuiva care nu avusese niciodată de-a face cu înălțimea, cu vântul sau cu frigul acela ușor și magic?

Chiar dacă învățaseră cu toții, ani în șir, cum să se exprime corect, ce cuvinte ai fi putut folosi ca să transmiți altcuiva experiența strălucirii soarelui?

Prin urmare, lui Jonas îi veni ușor să stea la locul lui și să asculte.

După orele de școală, merse din nou cu bicicleta alături de Fiona până la Casa Bătrânilor.

— Te-am căutat ieri, îi spuse ea, ca să mergem împreună. Ți-am văzut bicicleta acolo și-am mai așteptat puțin. Dar s-a făcut târziu, așa că m-am dus acasă.

— Îmi cer iertare fiindcă te-am făcut s-aștepți, zise Jonas.

— Îți accept scuzele, răspunse ea mecanic.

— Am rămas ceva mai mult decât mă așteptam, îi explică Jonas.

Fiona pedală în tăcere, iar el știe că se aștepta să-i spună de ce. Se aștepta să-i vorbească despre prima zi de pregătire. Dar dacă l-ar fi întrebat, ar fi dat dovadă de proastă creștere.

— Ai făcut multe ore de voluntariat pentru Bătrâni, spuse Jonas, schimbând subiectul. Nu prea mai sunt lucruri pe care să nu le știi.

— A, ba mai am o groază de-nvățat, replică Fiona. Muncă administrativă, regulile pentru regim și pedepsele pentru cei neascultători – știai că se folosește o vergea a disciplinei și pentru Bătrâni, la fel ca pentru copiii mici? Plus terapie ocupațională, activități de recreere, medicamente și...

Ajunseră în dreptul clădirii și frânară amândoi.

— Chiar cred c-o să-mi placă mai mult decât la școală, mărturisi Fiona.

— Și mie, fu de acord Jonas, fixându-și bicicleta în suportul ei.

Fiona așteaptă o clipă, ca și cum ar fi vrut, încă o dată să-l audă mai departe. Pe urmă se uită la ceas, îi făcu un semn cu mâna și se grăbi spre intrare.

Jonas rămase un moment lângă bicicletă, pradă uimirii. Iar i se ntâmplase: lucrul acela căruia îi spunea acum „a vedea dincolo“. De data asta, Fiona fusese cea care se schimbase rapid și indescriptibil. Se întâmplase când Jonas o urmărise cu privirea în drumul ei spre ușă: fata se schimbase. De fapt, își zise Jonas, încercând să recreeze momentul în gând, nu fusese Fiona din cap până-n picioare. Se părea că fusese doar părul ei. Și doar pentru o fracțiune de secundă.

Jonas căzu pe gânduri. Era limpede că începea să i se ntâmple tot mai des. La început, măru, cu câteva săptămâni în urmă. Pe urmă chipurile din Auditoriu, acum două zile. Iar astăzi, părul Fionei.

Încruntându-se, Jonas se îndreaptă spre Anexă. O să-l întreb pe Dăruitor, hotărî el.

Bătrânul își ridică privirile și zâmbi când Jonas intră în încăpere. Stătea întotdeauna lângă pat, iar astăzi părea mai energic, cât de cât refăcut și bucuros că-l vedea pe băiat.

— Bine-ai venit, zise el. Trebuie să-ncepem. Ai întârziat un minut.

— Îmi cer ier... începu Jonas, dar apoi se opri fâstâcindu-se și aducându-și aminte că aici nu existau scuze.

Își scoase vestonul și se apropie de pat.

— Am întârziat un minut fiindcă s-a-ntâmplat ceva, explică el. Și-aș vrea să te-ntreb ceva, dacă nu te superi.

— Poți să mă-ntrebi orice.

Jonas încercă să-și facă ordine în gânduri, ca să-i poată da o explicație limpede.

— Cred că e ceea ce se numește „a vedea dincolo“, spuse el.

Dăruitorul dădu din cap.

— Vorbește-mi despre ea, zise el.

Jonas îi relatează experiența cu mărul. Pe urmă momentul de pe scenă, când se uitase la public și văzuse același fenomen petrecându-se pe chipurile celor din sală.

— Iar acum s-a-ntâmplat din nou, chiar adineauri, cu prietena mea, Fiona. Nu s-a schimbat propriu-zis. Dar ceva din ea s-a schimbat pentru o clipă. Părul i-a arătat altfel, dar nu ca formă, nici ca lungime. Chiar nu-mi dau sea... se întrerupse el, nemulțumit de neputința de-a înțelege și de-a descrie ce anume se întâmplase.

În cele din urmă, se mulțumi să adauge:

— S-a schimbat. Nu știu cum sau de ce. De-aceea am întârziat un minut, mai spuse el și-l privi pe Dăruitor cu o expresie întrebătoare.

Spre mirarea lui, bătrânul îi puse o întrebare care păru fără legătură cu faptul că vedea dincolo.

— Când ți-am dat amintirea ieri – prima, cea cu sania –, te-ai uitat în jur?

Jonas dădu din cap.

— Da, spuse el. Dar a fost greu de văzut ceva din cauza materiei – mă rog, a zăpezii – din aer.

— Te-ai uitat și la sanie?

Jonas încercă să-și amintească.

— Nu. Doar am simțit-o sub mine. Am și visat-o azi-noapte. Dar nu-mi amintesc să fi *văzut* sania în vis. Am simțit-o, atâta tot.

Dăruitorul păru cufundat în gânduri.

— Pe vremea când te observam, înainte să te-alegem, mi-am dat seama că aveai, probabil, calitățile necesare, iar ceea ce-mi spui o confirmă. Mie mi s-a-ntâmplat un pic altfel, îi spuse Dăruitorul. Când eram exact de vârsta ta – pe punctul de-a deveni noul Primitor –, am început să trec prin experiența asta, deși a luat o altă formă. În cazul meu, a fost... mă rog, n-o să vorbesc despre ea acum. Încă n-ai înțelege-o. Dar cred că pot ghici cum e la tine. Dă-mi voie să fac un mic test, să-mi confirm presupunerea. Întinde-te.

Jonas se întinse din nou pe pat, cu mâinile pe lângă corp. De data asta, se simțea în largul lui. Închise ochii și așteptă atingerea familiară a mâinilor Dăruitorului pe spate.

Dar n-o simți. În schimb, Dăruitorul îl instrui:

— Cheamă amintirea plimbării cu sania. Doar la *începutul* ei, când ești în vârful dealului, înainte să pornești la vale. Iar de data asta uită-te-n jos la sanie.

Jonas fu nedumerit. Deschise ochii.

— Iartă-mă, întrebă el politicos, dar nu trebuie să-mi dai *tu* amintirea?

— Acum e amintirea ta. Eu n-o mai pot trăi în niciun fel. Am renunțat la ea.

— Dar cum pot s-o chem?

— Ții minte anul trecut sau anul când ai fost Șeptar sau Cinciar, nu?

— Sigur.

— E cam la fel. Fiecare membru al comunității are amenea amintiri vechi de-o generație. Dar acum o să poți să mergi și mai departe. Dă-ți silința. Concentrează-te.

Jonas închise ochii din nou. Trase adânc aer în piept și căută sania, dealul și zăpada în propria conștiință.

Iată-le – dădu peste ele fără eforturi. Se afla din nou în lumea aceea a vârtejului de fulgi, în vârful dealului.

Surâse încântat și scoase aburi pe gură când respiră în aerul rece. Pe urmă, așa cum fusese instruit, își coborî privirea. Își văzu mâinile învelite din nou în zăpadă și ținând frânghia. Își văzu picioarele, pe care și le mișcă un pic ca să zărească sania de sub ele.

Se uită la sanie uluit. De data asta, nu mai fusese o impresie trecătoare. De data asta, sania avusese – și avea în continuare, în timp ce Jonas clipi des și-o fixă din nou cu privirea – aceeași însușire misterioasă pe care-o avusese preț de-o clipă mărun. Și părul Fionei. Sania nu se schimba. Pur și simplu era... orice ar fi fost.

Jonas deschise ochii și rămase nemișcat pe pat. Dăruitorul îl privea curios.

— Da, spuse Jonas încet. Am văzut chestia aia – la sanie.

— Stai să mai încerc ceva. Ia uită-te-acolo, la bibliotecă. Vezi ultimul rând de cărți, cele din spatele mesei, de pe raftul de sus?

Jonas le căută din priviri. Le privi țință, iar ele se schimbă. Însă doar pentru o clipă, nu mai mult.

— S-a-ntâmplat, zise Jonas. S-a-ntâmplat și cu cărțile, dar a dispărut și-acum.

— Înseamnă că am dreptate, spuse Dăruitorul. Ai început să vezi culoarea roșie.

— Ce anume?

Dăruitorul oftă.

— Cum să-ți explic? Cândva în perioada amintirilor, totul avea formă și mărime, cum are și-acum, dar mai avea o însușire numită *culoare*. Existau multe culori, iar uneia dintre ele i se spunea roșu. Prietena ta, Fiona, are

părul roșu – iese imediat în evidență; de altfel, am văzut-o și cu alte ocazii. Când ai pomenit de părul Fionei, mi-ai dat indiciul care m-a lămurit că probabil începeai să vezi culoarea roșie.

— Și chipurile oamenilor? Cele pe care le-am văzut la Cereemonie?

Dăruitorul clătină din cap.

— Nu, carnea nu e roșie. Are, ce-i drept, nuanțe de roșu. De fapt, a existat o vreme – o s-o descoperi și tu în amintirile de mai târziu – când carnea avea mai multe culori. Astăzi toată carnea e la fel, iar tu ai văzut nuanțele de roșu. Probabil că-n clipa când ai observat cum se colorează chipurile, culoarea n-a fost atât de puternică sau atât de vie ca a mărului sau ca a pletelor prietenei tale. N-am stăpânit niciodată Uniformul la perfecție, chicoti dintr-odată Dăruitorul. Presupun că geneticienii încă se chinuie să elimine stridențele. Mai mult ca sigur că părul Fionei îi scoate din minți.

Jonas ascultă, străduindu-se din răspuțeri să înțeleagă.

— Și sania? întrebă el. A avut același lucru: culoarea roșie. Dar nu s-a *schimbat*, Dăruitorule. Pur și simplu așa a fost.

— Fiindcă e-o amintire de pe vremea când culoarea *exista*.

— Era atât de... ah, aș vrea să avem o limbă mai precisă! Roșul a fost foarte frumos!

Dăruitorul dădu din cap.

— Așa este.

— Tu-l vezi mereu?

— Le văd pe toate. Toate culorile.

— O să le văd și eu?

— Sigur. Când o să primești amintirile. Ai puterea să vezi dincolo. Iar odată cu culorile o să câștigi înțelepciune. Și-atâtea altele.

În clipa aceea, pe Jonas nu-l interesa înțelepciunea. Culorile erau cele care-l fascinau.

— De ce nu poate oricine să vadă culorile? De ce-au dispărut?

Dăruitorul ridică din umeri.

— Așa au ales oamenii noștri, au preferat să treacă la Uniform. Înainte de mine, înainte de cei de dinaintea mea, întorcându-ne mult în timp. Am renunțat la culori când am renunțat la strălucirea soarelui și-am lichidat diferențele.

Se gândi preț de-o clipă, înainte de-a continua:

— Am obținut controlul asupra multor lucruri. Dar am fost nevoiți să renunțăm la altele.

— N-ar fi trebuit! se înfierbântă Jonas.

Dăruitorul păru mirat de siguranța reacției lui Jonas. Pe urmă zâmbi ironic.

— Ai ajuns foarte repede la concluzia asta, spuse el. Mie mi-au trebuit mulți ani. Poate că la tine înțelepciunea o să vină mult mai repede decât la mine.

Se uită la ceasul de perete.

— Acum întinde-te cu fața-n jos. Avem multe de făcut.

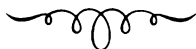
— Dăruitorule, cum au stat lucrurile când ai devenit Primitor? întrebă Jonas, în timp ce-și reocupa poziția pe pat. Ai spus că ți s-a întâmplat și ție să vezi dincolo, dar nu în același fel.

Simți mâinile celuilalt pe spate.

— Într-o altă zi, spuse blând Dăruitorul. O să-ți povestesc într-o altă zi. Acum trebuie să lucrăm. Și m-am gândit la o metodă care să te-ajute să-nțelegi mai bine culorile. Acum închide ochii și rămâi așa. O să-ți dau amintirea unui curcubeu.

CAPITOLUL 13

Zilele și săptămânile trecură una după alta. Cu ajutorul amintirilor, Jonas învăță denumirile culorilor; iar acum începu să le vadă pe toate, în viața lui obișnuită (deși știa că nu mai era obișnuită și că nici nu avea să mai fie vreodată). Însă ele nu rezistau mult. Uneori se zărea un strop de verde – un petic de gazon îngrijit lângă Piața Centrală sau un tufiș de pe malul râului. Portocaliul intens al dovlecilor transportați în camioane de pe loturile agricole dincolo de granițele comunității se vedea preț de-o clipă, în străfulgerarea unei culori aprinse, după care dispărea, iar dovlecii reveneau la nuanța lor neutră și neatrăgătoare.

Dăruitorul îi spuse lui Jonas că avea să treacă multă vreme până să poată păstra culorile.

— Dar le vreau! strigă el mânios. Nu-i corect să nu vezi nimic colorat!

— Nu-i corect? repetă Dăruitorul, privindu-l curios pe Jonas. Explică-mi ce vrei să spui.

— Păi...

Jonas trebui să se întrerupă și să chibzuiască.

— Dacă toate sunt la fel, atunci înseamnă că nu există opțiuni! Vreau să mă trezesc dimineața și să *decid* asupra lucrurilor! Tunică albastră sau roșie?

Își coborî privirile spre propria ținută, spre materialul incolor al hainelor.

— Până la urmă, e totuna.

Pe urmă râse încet.

— Știu că n-are mare importanță ce porți. Nu contează. Dar...

— Importantă e alegerea, nu? îl întrebă Dăruitorul.

Jonas dădu din cap.

— Frățiorul meu – începu el, după care se corectă. Nu, n-am spus bine. Nu mi-e frate de-adevăratelea. Oricum, noucopilul ăsta de care se-ngrijește familia mea – îl cheamă Gabriel.

— Da, știi povestea.

— Ei bine, a ajuns la vârsta la care-nvață să facă o mulțime de lucruri. Apucă jucăriile când i le ținem în față – tata spune că-nvață să-și folosească mușchii brațelor. Și e foarte drăguț.

Dăruitorul încuviință din cap.

— Dar acum, c-am început să văd culorile, cel puțin uneori, mă-ntreb un lucru: dacă i-am ține-n față lucruri care-ar fi roșu aprins sau galben aprins, iar el le-ar alege? Asta-n loc de Uniform.

— S-ar putea să facă alegeri greșite.

— Aha, zise Jonas și tăcu preț de un minut. Aha, înțeleg unde bați. N-ar conta dac-ar fi vorba doar de jucăria unui noucopil. Dar mai târziu ar conta, nu? N-avem curaj să-i lăsăm pe oameni să aleagă singuri.

— Nu e sigur? sugeră Dăruitorul.

— Nu e câtuși de puțin sigur, răspunse hotărât Jonas. Dar dacă li s-ar da voie să-și aleagă singuri perechea? Și

să facă alegeri *greșite*? Sau dacă, adăugă el, cât pe-aci să pufnească în râs în fața unei asemenea absurdități, și-ar alege singuri *slujbele*?

— Înfricoșător, nu? întrebă Dăruitorul.

Jonas chicoti.

— Absolut înfricoșător. Refuz să-mi închipui. Chiar trebuie să-i ferim pe oameni de alegerile greșite.

— E mai sigur.

— Da, aprobă Jonas. Mult mai sigur.

Însă când discuția se îndreptă spre alte subiecte, Jonas nutri mai departe un sentiment de frustrare pe care nu-l înțelegea.

Își dădu seama că, de la o vreme, se supăra adeseori – manifesta o furie irațională față de colegii lui de grupă, față de faptul că erau mulțumiți de viețile lor, care nu aveau nimic din trepidația pe care începuse s-o aibă a lui. Și era furios și pe sine, fiindcă nu putea să le schimbe el viețile.

Dar încercă. Fără să-i ceară voie Dăruitorului, fiindcă se temea – sau știa – că avea să-l refuze, se strădui să le deschidă mintea prietenilor lui.

— Asher, spuse el într-o dimineață, uită-te foarte atent la florile astea.

Stăteau lângă un lot de mușcate plantate lângă Sala Registrelor Deschise. Jonas își puse mâinile pe umerii lui Asher și se concentra pe roșul petalelor, încercând să-l păstreze cât mai mult cu putință și străduindu-se în același timp să-i transmită conștiința roșului prietenului său.

— Ce s-a-ntâmpnat? întrebă Asher stingherit. E ceva-n neregulă?

Se desprinsese de sub mâinile lui Jonas. Era o mare grosolanie ca un cetățean să-l atingă pe un altul din afara propriei unități familiale.

— Nu, nimic. Pentru o clipă, mi s-a părut că se ofilesc și c-ar trebui să anunțăm Echipa de Grădinărit că trebuie stropite mai des, oftă Jonas și se întoarse cu spatele.

Într-o seară, se înapoie de la pregătire împovărat de noi cunoștințe. În ziua aceea, Dăruitorul alesese o amin-tire surprinzătoare, de natură să-l tulbure. Sub atingerea mâinilor lui, Jonas se trezi dintr-odată într-un loc cu totul străin, torid și bătut de vânturi, sub nemărginirea cerului albastru. Se vedeau smocuri răzlețe de iarbă, precum și câteva tufe și două-trei stânci, iar în apropiere Jonas observă o zonă cu vegetație mai bogată – niște copaci scunzi, ale căror coroane largi se profilau pe cer. De asemenea, auzi mai multe zgomote: pocnetul ascuțit al armelor – percepu cuvântul *pistoale* –, iar pe urmă niște țipete și prăvălirea surdă a ceva imens, care căzu smulgând cren-gile din pomi.

Auzi mai multe voci strigând una la alta. Uitându-se din locul unde rămăsese ascuns, în spatele unor tufe, își aminti cele spuse de Dăruitor: că existase o vreme când carnea avusese mai multe culori. Doi dintre bărbații aceia aveau pielea de culoare închisă, ceilalți erau deschiși. Apropiindu-se, Jonas îi văzu cum taie colții de fildeș ai unui elefant rămas nemișcat pe jos și apoi îi duc de-acolo, mânjiți de sânge. Se simți copleșit de o nouă percepție a culorii pe care-o știa sub numele de roșu.

Pe urmă bărbații plecară, gonind spre orizont într-un vehicul care scuipa pietricele de sub cauciucurile scrâș-nind. O pietricică îl lovi în frunte și-i provocă o înțepă-tură dureroasă. Dar amintirea continuă, deși Jonas își dorise din suflet să se încheie.

După aceea văzu un alt elefant ieșind din locul unde stă-tuse ascuns printre copaci. Se apropie foarte încet de cada-vrul mutilat și-și coborî privirile. Cu trompa lui încolăcită,

mângâie stârvul uriaș; apoi își ridică trompa, rupse dintr-o mișcare câteva crengi pline de frunze și le așternu peste cadavrul mătăhălos și mutilat.

În cele din urmă, își lăsă în jos capul masiv, își ridică trompa și scoase un răget în inima pustietății. Jonas nu mai auzise niciodată un asemenea sunet. Era un amestec de furie și durere și părea să nu se termine niciodată.

Îl auzi și când deschise ochii, pradă frământărilor pe patul unde-și primea amintirile. Răgetul continuă să-i spargă urechile cât timp pedală încet până acasă.

— Lily, întrebă el în seara aceea, când sora lui își luă obiectul de alinare, elefantul de jucărie, de pe raft, știai că elefanții chiar au existat cândva? Elefanți vii?

Fata își plecă ochii spre obiectul de alinare cam flenduros și rânji.

— Vezi să nu, zise ea sceptică. Haida-de, Jonas.

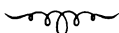
Cât timp Tata îi scoase fundele din păr lui Lily și-o pieptănă, Jonas se duse și se așeză lângă ei. Își puse câte-o mână pe umărul fiecăruia. Cu toată ființa lui, încercă să le dea câte-un crâmpei de amintire – nu urletul chinuit al elefantului, ci *existența* concretă a acelei creaturi imense și dominatoare, precum și meticulozitatea cu care își îngrijise prietenul la sfârșit.

Însă tatăl lui continuă să pieptene părul lung al lui Lily, iar fata, pierzându-și răbdarea, se răsuci până la urmă sub atingerea fratelui ei.

— Mă *doare*, Jonas, ia-ți mâna, spuse ea.

— Îmi cer iertare că te-a durut din cauza mea, Lily, îngăimă Jonas, retrăgându-și mâna.

— Îți accept scuzele, răspunse Lily indiferentă, mângâind elefanțelul fără viață.

— Dăruitorule, întreabă într-o bună zi Jonas, pe când se pregăteau de lucru, tu n-ai consoartă? N-ai voie să faci cerere?

Deși era scutit de regula împotriva proastei creșteri, își dădu seama că pusese o întrebare nepoliticoasă. Însă Dăruitorul îi încurajase toate întrebările, nepărând stingerit sau insultat nici măcar de cele foarte personale.

Acum el râse încet.

— Nu, nu există nicio regulă care să-mi interzică. Și chiar am avut o consoartă. Ai uitat cât sunt de bătrân, Jonas. Fosta mea consoartă trăiește acum cu Adulții fără Copii.

— A, da, așa e.

Jonas chiar uitase de vârsta înaintată a Dăruitorului. Când adulții din comunitate îmbătrâneau, viețile lor luau o altă turnură. Nu mai era nevoie de ei pentru crearea de unități familiale. Chiar și părinții lui Jonas aveau să plece și să-și ducă zilele laolaltă cu Adulții fără Copii, după ce el și Lily aveau să crească.

— O să poți să faci cerere pentru o consoartă, Jonas, dac-o să vrei. Totuși, te anunț c-o să fie greu. Condițiile de viață o să trebuiască să fie diferite de cele ale majorității unităților familiale, întrucât cărțile le sunt interzise cetățenilor. Tu și cu mine suntem singurii care au acces la cărți.

Jonas făcu ochii roată și se uită la uimitoarea diversitate de cărți. Acum reușea, din când în când, să le distingă culorile. Din cauză că-și petrecuse toate orele cu Dăruitorul stând de vorbă și preluând amintiri, Jonas încă nu deschisese nicio carte. Dar mai citise câte-un titlu și-și dăduse seama că volumele conțineau întreaga cunoaștere adunată în secole și că într-o bună zi aveau să-i aparțină.

— Și dac-o să am o consoartă, ba poate și copii, o să trebuiască s-ascund cărțile de ei?

Dăruitorul încuviință din cap.

— Exact. Nici eu n-am avut voie să-mi împart cărțile cu consoarta. Dar mai sunt și alte greutăți. Ții minte regula care spune că noul Primitor n-are voie să vorbească despre pregătire?

Jonas dădu din cap. Bineînțeles că ținea minte. Se dovedise a fi, de departe, cea mai frustrantă regulă din câte trebuia să respecte.

— Când o să devii Primitorul oficial, după ce-o să terminăm aici, o să primești un set de reguli cu totul noi. Sunt cele cărora mă supun și eu. Și n-o să te mire că mi se interzice să vorbesc despre munca mea cu toată lumea, în afară de noul Primitor. Adică tu, firește. Prin urmare, o să existe o parte a vieții tale pe care nu o s-o poți împărtăși familiei. O să fie greu, Jonas. Și mie mi-a fost. Înțelegi că viața mea *asta* e, nu? Doar amintirile?

Jonas mai dădu o dată din cap, dar se nedumeri. Oare viața nu consta în lucrurile pe care le făceai în fiecare zi? Nu prea mai exista altceva.

— Am văzut că faci plimbări, spuse el.

Dăruitorul oftă.

— Mă plimb. Mănânc la ora mesei. Iar când sunt chemat de cei din Comisia de Vârstnici, mă înfățișez în fața lor, ca să le dau sfaturi.

— Și-i sfătuiești des?

Jonas se sperie un pic la gândul că într-o bună zi avea să le dea sfaturi legiuitorilor.

Însă Dăruitorul răspunse negativ.

— Nici vorbă. Doar când au de-a face cu un lucru cu care nu s-au mai întâlnit niciodată. În cazul ăsta, îmi cer să mă folosesc de amintiri și să-i sfătuiesc. Dar asta

se-ntâmplă foarte rar. Uneori îmi doresc să apeleze mai des la înțelepciunea mea; aş putea să le spun o mulțime de lucruri – lucruri pe care-aş vrea să le schimb. Numai că ei nu-și doresc schimbarea. Viața aici e extrem de ordonată și de previzibilă, fără bătaie de cap. Asta au ales.

— Păi nu știu de ce mai *au nevoie* de-un Primitor, dacă nu apelează deloc la el, comentă Jonas.

— Au nevoie de mine. Și de tine, spuse Dăruitorul, însă fără să explice. Li s-a adus aminte acum zece ani.

— Ce s-a-ntâmpnat acum zece ani? întrebă Jonas. A, știu. Ai încercat să pregătești un urmaș și-ai dat greș. De ce? Și de ce și-au amintit?

Dăruitorul zâmbi mohorât.

— Când noua Primitoare a dat greș, amintirile pe care le primise au fost puse pe liber. Nu s-au întors la mine. S-au dus...

Se opri și păru a se strădui să priceapă conceptul.

— Nu mai știu exact. S-au dus în locul unde existau amintiri, înainte să fie creați Primitorii. Undeva *acolo*... zise el și făcu un gest vag cu mâna. Iar pe urmă oamenii au avut acces la ele. Se pare că așa stăteau lucrurile cândva. Toată lumea avea acces la amintiri. Era haos, continuă Dăruitorul. Iar oamenii chiar au suferit o vreme. Până la urmă haosul s-a potolit, pe măsură ce-au fost asimilate amintirile. Dar asta i-a făcut să-și dea seama ce mare nevoie aveau de-un Primitor care să strângă-n el toată suferința. Și cunoașterea.

— Numai că trebuie să suferi așa mereu, observă Jonas. Dăruitorul dădu din cap.

— O s-o faci și tu. E viața mea. Dar o să fie-a ta.

Jonas se gândi la asta și încercă să-și imagineze cum avea să fie pentru el.

— Alături de mers, mâncat și – se uită în jur, la pereții acoperiți de cărți – citit? Atât?

Dăruitorul clătină din cap.

— Astea sunt pur și simplu lucrurile pe care le fac. Aici este *viața* mea.

— În camera asta?

Dăruitorul clătină încă o dată din cap. Își duse mâinile spre propriul chip și spre piept.

— Nu. Aici, în ființa mea. Unde sunt amintirile.

— Cei care ne-au predat știință și tehnologie ne-au explicat cum funcționează creierul, se însufleți Jonas. E plin de impulsuri electrice. E ca un computer. Dacă stimulezi o parte-a creierului cu un electrod, se...

Se opri din vorbit. Observă o expresie ciudată pe figura Dăruitorului.

— Ei nu știu nimic, spuse acesta cu amărăciune.

Jonas fu șocat. Încă din prima zi petrecută în Anexă, nesocotiseră amândoi regulile împotriva proastei creșteri, iar acum lucrul acesta nu-l stingheri deloc pe Jonas. Însă ce se întâmpla de data asta era diferit și depășea cu mult proasta creștere. Dacă auzise cineva?

Se uită repede la microfonul din perete, îngrozit la gândul că-i asculta cineva din Comisie, cum era posibil în orice clipă. Dar, ca de fiecare dată în timpul întrevederilor dintre cei doi, comutatorul fusese fixat în poziția ÎNCHIS.

— Nimic? șopti Jonas neliniștit. Dar învățătorii mei...

Dăruitorul făcu un semn cu mâna, ca și cum ar fi îndepărtat o scamă.

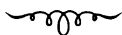
— A, învățătorii tăi sunt bine pregătiți. Știu datele științifice. *Fiecare* dintre ei e stăpân pe meserie. Atâta doar că... fără amintiri, nimic n-are sens. Iar povara asta mi-au încredințat-o mie. Și Primitorului de dinaintea mea. Și celui de dinaintea lui.

— Și tot așa, întorcându-ne mult în timp, spuse Jonas, familiarizat cu formula rostită de fiecare dată.

Dăruitorul zâmbi, deși surâsul lui avu o asprime ciudată.

— Întocmai. Iar următorul o să fii tu. O mare onoare.

— Da, domnule. Mi-au spus-o la Ceremonie. Cea mai mare onoare.

În unele după-amiezi, Dăruitorul îl trimitea acasă fără să-l țină la pregătire. În zilele când, după ce ajungea, îl găsea pe Dăruitor aplecat în față, legănându-și încet corpul înainte și înapoi și alb la față, Jonas știa că avea să fie expedit la ai lui.

— Du-te, îi spunea încordat Dăruitorul. Astăzi am dureri. Vino mâine.

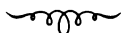
În zilele acelea, îngrijorat și dezamăgit, Jonas mergea singur pe malul râului. Pe poteci nu se vedeau oameni, poate doar câte-un lucrător de la Livrări sau de la Spații Verzi ici și colo. Copiii mici erau toți la Centrul de Îngrijire a Copilului după orele de școală, iar cei mai mari fie își efectuau orele de voluntariat, fie erau la pregătire.

Își verifică de unul singur memoria care începea să i se dezvolte. Privi peisajul pentru verdele fugar despre care știa că se găsea în tufe; când i se ivea licărindu-i în conștiință, se concentra asupra lui, păstrându-l acolo, închizându-l la culoare și păstrându-l în câmpul vizual cât mai mult cu putință, până când îl durea capul și lăsa culoarea să se risipească.

Fixă cu privirea cerul neutru și incolor, extrăgând albastrul din el, și își aminti de strălucirea soarelui până când, într-un târziu, preț de-o clipă, avu senzația de cald.

Rămase la piciorul podului care se arcuia peste râu și pe care cetățenii aveau voie să treacă doar cu treburi oficiale. Jonas îl străbătuse cu ocazia deplasărilor cu școala, vizitând comunitățile învecinate, și știa că pământul de dincolo de pod era cam la fel – plat, îngrijit, cu terenuri agricole. Celelalte comunități pe care le văzuse în timpul vizitelor erau în general la fel ca a lui, singurele diferențe găsindu-se în stilul în care fuseseră construite locuințele și în orarele de la școală.

Jonas se întreba ce se găsea la mare distanță, unde nu fusese niciodată. Pământul nu se *termina* dincolo de comunitățile din apropiere. Oare Altundeva existau *dealuri*? Semăneau regiunile întinse și răvășite de vânt cu locul pe care-l văzuse în memorie, locul unde murise elefantul?

— Dăruitorule, îl întrebă Jonas pe bătrân într-o după-amiază, după ce cu o zi în urmă fusese trimis acasă, din ce cauză ai dureri?

Cum Dăruitorul tăcu, Jonas continuă.

— Vârstnica-Șefă mi-a spus la început că primirea de amintiri provoacă dureri cumplite. Iar tu mi-ai povestit că felul cum a dat greș ultimul nou Primitor a pricinuit amintiri dureroase pentru comunitate. Dar eu n-am suferit, Dăruitorule. Deloc, zise Jonas și zâmbi. A, țin minte arsura de la soare pe care mi-ai dat-o în prima zi. Dar n-a fost chiar cumplit. Ce anume te face să suferi atât de mult? Dacă mi-ai încredința și mie o parte, poate că te-ai chinui mai puțin.

Dăruitorul încuviință din cap.

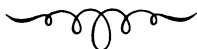
— Întinde-te, spuse el. Probabil c-a venit vremea. Nu pot să te ocrotesc la nesfârșit. Până la urmă, o să trebuiască

să iei totul pe umerii tăi. Stai să mă gândesc, continuă el, după ce Jonas se așează pe pat, așteptând cu o ușoară teamă. În regulă, m-am hotărât, mai zise el după câteva clipe. O să-ncepem cu ceva cunoscut. Hai să ne mai ducem o dată pe deal cu sania.

Și își puse mâinile pe umerii lui Jonas.

CAPITOLUL 14

Și amintirea aceasta se dovedi cam la fel, deși dealul păru să fie altul, mai pieptiș, iar zăpada nu căzuse atât de abundent ca data trecută.

Pe lângă asta, era mai frig, își dădu seama Jonas. Observă, pe când aștepta stând în fund în vârful dealului, că zăpada de sub sanie nu era groasă și moale, cum fusese înainte, ci tare și acoperită cu o gheață albăstrie.

Sania înaintă, iar Jonas surâse încântat, așteptând cu nerăbdare coborârea vijelioasă prin aerul care-l înviora.

Însă de data asta tălpicile nu se mișcă ușor pe întinderea înghețată, cum făcuseră pe dealul celălalt, acoperit de zăpadă. În schimb, alunecară într-o parte, iar sania prinse viteză. Jonas trase de frânghie, încercând să cârmească, dar unghiul abrupt și viteza îl făcură să piardă controlul saniei, așa că nu se mai bucură de sentimentul de libertate, ci se trezi, îngrozit, la mila vitezei tot mai mari cu care sania o luase la vale pe gheață.

Derapând și răsucindu-se, sania lovi o denivelare a dealului, iar Jonas scăpă frânghia din mâini și se trezi aruncat

violent în aer. Căzu prinzându-și piciorul sub el și auzi pârâitul osului. Fața i se frecă de marginile neregulate de gheață, iar în cele din urmă, când se opri, încremeni pradă șocului, nesimțind la început nimic altceva decât frică.

Apoi îl inundă primul val de durere. I se tăie răsufarea. Avu senzația că în picior i se înfipsese o toporișcă și că acesta-i sfâșia fiecare nerv cu o lamă încinsă. Pradă chinului, percepu cuvântul „foc“ și simți flăcările care-i lingeau carnea și osul rupt. Încercă să se miște, dar nu izbuti. Îl duru mai rău.

Scoase un urlet. Nu primi răspuns.

Plângând cu suspine, întoarse capul și vomită pe zăpada înghețată. Sângele i se prelinse de pe față în vomă.

— Nuuuuu! strigă el, iar sunetul dispăru în peisajul pustiu, în vânt.

Pe urmă, dintr-odată, se trezi înapoi în Anexă, zvârcoindu-se pe pat. Avea chipul scăldat de lacrimi.

În stare să se miște acum, își legănă corpul înainte și înapoi, inspirând adânc, ca să se descotorosească de durerea memorată.

Se ridică în capul oaselor și se uită la propriul picior, așa cum stătea întins teafăr pe pat. Junghiul atroce dispăruse. Însă piciorul continua să-l doară rău, iar fața parcă-i era o mască de carne vie.

— Pot să iau un calmant, te rog? imploră el.

Calmantele erau disponibile mereu, în viața de zi cu zi, pentru vânătăi și tăieturi, pentru un deget zdrobit, o durere de stomac, un genunchi julit sau o căzătură de pe bicicletă. Exista întotdeauna o pastilă, un unguent anesteziant sau, în cazurile grave, o injecție care alunga durerea complet și instantaneu.

Însă Dăruitorul spuse „nu“ și se uită în altă parte.

Șchiopătând, Jonas se duse pe jos acasă în seara aceea, împingându-și bicicleta. Durerea provocată de arsura solară fusese mult mai mică, prin comparație, și nu-l ținuse mult. Aceasta, în schimb, nu se dădea dusă.

Nu era insuportabilă, cum fusese durerea de pe deal. Jonas încercă să fie curajos. Își aduse aminte că Vârstnica-Șefă chiar îi lăudase curajul.

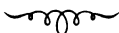
— S-a-ntâmpilat ceva, Jonas? îl întrebă tatăl lui la masa de seară. Ești foarte tăcut în seara asta. Nu te simți bine? Vrei un medicament?

Însă Jonas își aminti regulile. Nu avea voie să ia medicamente pentru nimic din ce era legat de pregătire.

Și nu avea voie să vorbească despre pregătire. La momentul de împărtășire a sentimentelor, se mulțumi să spună că era obosit și că orele de la școală fuseseră neobișnuit de solicitante în ziua aceea.

Se duse devreme în dormitor, iar din spatele ușii închise își auzi părinții și sora râzând în timp ce-i făceau baie de seară lui Gabriel.

N-au cunoscut durerea, își zise el. Conștiința acestui fapt îl făcu să se simtă cumplit de singur și își frecă piciorul care-i pulsa. În cele din urmă adormi. Și nu visă altceva decât chinul și izolarea de pe dealul uitat de lume.

Pregătirea continua zi de zi și cuprindea întotdeauna și durerea. Chinul piciorului fracturat începea să pară un simplu disconfort pe când Dăruitorul îl conducea cu hotărâre pe Jonas, încetul cu încetul, în suferința profundă și teribilă a trecutului. De fiecare dată, în bunătatea lui, Dăruitorul încheia după-amiaza cu o amintire plăcută și plină de culoare: o velă suplă pe un lac albastru-verzui, o

pajiște plină de flori sălbatice galbene, un asfințit portocaliu dincolo de munți.

Însă nu era de-ajuns ca să potolească durerea pe care Jonas începea, de-abia acum, s-o cunoască.

— *De ce?* îl întrebă el pe Dăruitor după ce i se încredință o amintire chinuitoare, în care era neglijat și nehrănit.

Foamea îi provocase junghiuri sfâșietoare în pereții întinși ai stomacului gol. Jonas stătea întins pe pat, îndurând durerea.

— De ce trebuie ca tu și cu mine să păstrăm amintirile-astea?

— Ne dau înțelepciune, răspunse Dăruitorul. Fără înțelepciune, n-aș putea să-mi îndeplinesc menirea de sfetnic al Comisiei de Vârstnici când membrii ei fac apel la mine.

— Dar ce înțelepciune obții din foame? gemu Jonas.

Stomacul îl durea mai departe, cu toate că amintirea se încheiase.

— Cu câțiva ani în urmă, îi zise Dăruitorul, înainte să te naști, o mulțime de cetățeni au trimis o petiție Comisiei de Vârstnici. Cetățenii cereau o rată a natalității mai mare. Voiau ca fiecare Născătoare să aibă patru nașteri în loc de trei, în așa fel încât populația să sporească și să existe mai mulți Muncitori.

Jonas dădu din cap în timp ce asculta.

— Da, e logic.

— Ideea era că anumite unități familiale puteau să primească încă un copil.

Jonas repetă gestul din cap.

— A putut și-a mea, arată el. Anul ăsta l-am primit pe Gabriel, și e frumos să ai un al treilea copil.

— Comisia de Vârstnici mi-a cerut sfatul, zise Dăruitorul. Și lor li s-a părut logic, dar era o idee nouă, așa c-au făcut apel la înțelepciunea mea.

— Și ți-ai folosit amintirile?

Dăruitorul spuse „da“.

— Iar cea mai puternică amintire care mi-a venit a fost foamea. A venit de foarte departe, de-acum multe generații. M-am întors în timp cu câteva *secole*. Populația crescuse atât de mult, încât foamea era pretutindeni. Inaniție și foamete crâncenă. Iar după ele s-a pornit războiul.

Războiul? Era un concept pe care Jonas nu-l cunoștea. Însă foametea îi devenise familiară. Fără să-și dea seama, își frecă burta, amintindu-și durerea nevoilor nesatisfăcute.

— Și ce-ai făcut, le-ai descris-o?

— Nu vor s-audă de durere. Caută sfaturi, atâta tot. Așa că pur și simplu i-am sfătuit să nu provoace o creștere a populației.

— Dar ai zis că asta a fost înainte să mă nasc eu. Iar Vârstnicii nu te mai caută aproape deloc. Doar când – cum ai zis? Când au de-a face cu o problemă cu care nu s-au mai întâlnit niciodată. Când s-a-ntâmplat asta ultima oară?

— Ții minte ziua când a zburat un avion pe deasupra comunității?

— Da. M-am speriat.

— Și ei la fel. S-au pregătit să-l doboare. Dar au venit să-i sfătuiesc. Și i-am îndemnat să aștepte.

— Dar de unde-ai știut? Cum ți-ai dat seama că pilotul se rătăcise?

— Nu mi-am dat seama. Mi-am folosit înțelepciunea din amintiri. Știam că în trecut existaseră perioade – perioade cumplite – când oamenii se grăbiseră să-i distrugă pe alții, de teamă, iar asta le provocase propria distrugere.

Jonas își dădu seama de un lucru.

— Asta-nseamnă, spuse el încet, că ai amintiri ale distrugerii. Și ești nevoit să mi le dai mie, fiindcă trebuie să primesc și eu înțelepciune.

Dăruitorul dădu din cap.

— Dar o să doară, spuse Jonas.

Nu era o întrebare.

— O să doară cumplit, confirmă Dăruitorul.

— Dar de ce nu poate *toată lumea* să aibă amintiri?

Cred c-ar părea mai ușor dacă amintirile ar fi împărtășite. Tu și cu mine n-ar trebui să-ndurăm atât dac-ar avea fiecare partea lui.

Dăruitorul oftă.

— Ai dreptate, spuse el. Dar atunci toată lumea ar fi împovărată și-ar avea dureri. Oamenii nu vor așa ceva. Tocmai ăsta e motivul pentru care Primitorul e atât de important pentru ei și atât de prețuit. M-au ales – și pe tine – ca să nu mai aibă grija poverii de pe umeri.

— Când au hotărât treaba asta? întrebă Jonas înfuriat. N-a fost corect. Hai s-o schimbăm!

— Și cum propui s-o facem? Mie, unuia, nu mi-a venit în minte nicio soluție și cică toată înțelepciunea e la mine.

— Dar acum suntem doi, se însufleți Jonas. Putem să ne gândim la ceva *împreună*!

Dăruitorul îl privi cu un zâmbet crispat.

— De ce nu putem să cerem pur și simplu schimbarea regulilor? sugeră Jonas.

Dăruitorul râse, iar pe urmă chicoti și Jonas, chiar dac-o făcu fără tragere de inimă.

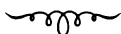
— Hotărârea a fost luată cu mult înainte de vremea mea sau a ta, spuse Dăruitorul. Și înaintea Primitorului de dinainte, și...

Se întrerupse și așteptă.

— Și tot așa, întorcându-ne mult în timp, repetă Jonas formula familiară.

Uneori i se păruse o vorbă amuzantă. Alteori i se păruse plină de tâlc și importantă.

Acum suna amenințător. Și însemna, își dădu el seama, că nu se mai putea schimba nimic.

Gabriel, noucopilul, se făcea mare și trecea cu bine testele de maturitate pe care i le dădeau Crescătorii în fiecare lună; acum putea să rămână singur, să se întindă și să apuce jucării mici, și avea șase dinți. Peste zi, anunțase Tata, era vesel și părea să aibă o inteligență normală. Dar se agita în continuare în timpul nopții, scâncind adeseori și având nevoie frecvent de atenție.

— După atâtea și-atâtea ore suplimentare pe care le-am petrecut cu el, sper că n-o să-l pună pe liber, spuse Tata într-o seară, după ce Gabriel fusese îmbăiat și lăsat o vreme să-și strângă placid în brațe hipopotamul de jucărie în pătuțul care luase locul coșului.

— Poate c-ar fi mai bine, sugeră Mama. Știu că nu te deranjează să te trezești noaptea pentru el. Dar îmi vine teribil de greu să mă obișnuiesc cu nesomnul.

— Dacă-l pun pe liber pe Gabriel, putem să primim alt noucopil ca musafir? întrebă Lily.

Îngenunchease lângă pătuț și se strâmba la micuțul care-i răspundea zâmbind.

Mama lui Jonas dădu ochii peste cap, exasperată.

— Nu, spuse Tata cu un zâmbet, ciufulind-o pe Lily. Oricum, se-ntâmplă foarte rar ca un noucopil să aibă un statut atât de nesigur cum are Gabriel. Probabil c-o să treacă foarte mult pân-o să mai avem o asemenea situație. Și în orice caz, adăugă el cu un oftat, o să mai treacă destul timp pân-o să ia o hotărâre. Acum ne pregătim cu toții de o punere pe liber pe care probabil c-o să trebuiască s-o efectuăm foarte curând. Avem o Născătoare care-o să nască gemeni luna viitoare.

— Vai de mine, zise Mama, clătinând din cap. Dac-o să fie identici, sper că n-o să fii tu cel care...

— Ba o să fiu. Urmez pe listă. O să trebuiască să aleg care dintre ei o să fie crescut și care-o să fie pus pe liber. Totuși, de obicei nu e foarte greu. Contează foarte mult greutatea la naștere. Îl punem pe liber pe cel care cântărește mai puțin.

Ascultând, Jonas se gândi dintr-odată la pod și la felul cum, stând acolo, se întrebese ce anume se găsea Altundeva. Oare era cineva acolo care să-l aștepte pe micul geamăn pus pe liber? Cât despre acesta din urmă, avea să crească Altundeva fără să afle vreodată că în comunitatea asta trăia o ființă care arăta exact la fel ca el?

Pentru o clipă, Jonas simți un grăunte de speranță despre care își dădu seama imediat că era prostească. Spera ca persoana însărcinată cu așteptarea noucopilului să fie Larissa. Bătrâna căreia îi făcuse baie. Își aminti ochii ei scânteietori, vocea ei blândă, chicotitul ei moale. Fiona îi spusese recent că Larissa fusese pusă pe liber în cadrul unei ceremonii minunate.

Însă Jonas știa că Bătrânilor nu li se dădeau copii ca să-i crească. Viața de Altundeva a Larissei avea să fie tihnită și senină, așa cum le stătea bine Bătrânilor; femeia nu avea să accepte răspunderea de-a crește un noucopil care trebuia hrănit și îngrijit, și care mai mult ca sigur că avea să plângă noaptea.

— Mamă? Tată? întrebă Gabriel, căruia îi venise pe nepusă masă o idee. Ce-ar fi ca-n noaptea asta să punem pătuțul lui Gabriel la mine-n cameră? Știu cum să-l hrănesc și să am grijă de el, iar tu și Tata ați putea să dormiți.

Tata păru sceptic.

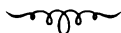
— Ai un somn foarte-adânc, Jonas. Dacă-ncepe să se-agite și nu te trezești?

Cea care răspunse fu Lily.

— Dacă n-are nimeni grijă de Gabriel, plânge foarte tare, arată ea. Și ne trezește pe *toți*, în caz că Jonas doarme și n-aude nimic.

Tata râse.

— Ai dreptate, Lily-billy. În regulă, Jonas, hai să facem o-ncercare în noaptea asta. Îmi iau liber la noapte și-o lăsăm pe Mama să doarmă cum trebuie.

Gabriel dormi liniștit în cea mai mare parte a nopții. În patul lui, Jonas rămase treaz o vreme; din când în când, se ridica într-un cot și se uita la pătuț. Noucopilul stătea culcat pe burtă, cu brațele moi pe lângă cap, cu ochii închiși, cu răsuflarea regulată și calmă. În cele din urmă, adormi și Jonas.

Pe urmă, în timp ce se apropia toiul nopții, zgomotul agitației lui Gabe îl trezi pe Jonas. Noucopilul se răsucea sub pătură, agitându-și brațele și începând să scâncească.

Jonas se ridică și se apropie de el. Îl bătu ușor pe spate pe Gabe. Uneori era de-ajuns ca să-l facă să adoarmă la loc. Însă de data asta continuă să se-agite din cale-afară sub mâinile lui Jonas.

Bătându-l mai departe pe spate cu mișcări ritmice, acesta începu să-și aducă aminte de vela minunată pe care i-o făcuse cadou Dăruitorul nu demult: o zi senină, cu vânticel, pe un lac limpede cu apă turcoaz, iar deasupra lui, pânza albă a ambarcațiunii umflându-se, pe când Jonas mergea cu vântul răcoros din spate.

Nu deveni conștient că dăduse mai departe amintirea, însă pricepu dintr-odată că aceasta se estompa și că i se

strecura printre mâini, insinuându-se în ființa noucopilului. Gabriel se potoli. Uimit, Jonas recupără, cu un efort de voință, resturile amintirii. Își luă mâna de pe spatele micuțului și rămase în picioare tăcut lângă pătuț.

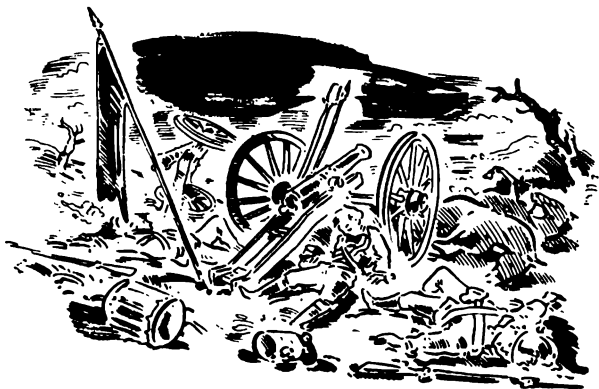
Încercă să mobilizeze încă o dată, doar pentru el, amintirea pânzei. Era tot acolo, însă cerul era mai puțin albastru, mișcarea blândă a pânzei încetinise, iar apa lacului era mai tulbure și mai închisă la culoare. Jonas păstră o vreme amintirea, potolindu-și propria agitație ca urmare a celor întâmplute, după care-i dădu drumul și se întoarse la el în pat.

Înainte să se crape de ziuă, noucopilul se mai trezi o dată și începu să țipe. Jonas se duse iarăși la el. De data asta își așeză, cu bună știință și cu hotărâre, mâinile pe spatele lui Gabriel și-i pasă restul zilei aceleia calme de pe lac. Gabriel adormi din nou.

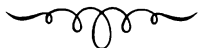
Însă acum Jonas rămase treaz și căzu pe gânduri. Mai avea doar un firicel de amintire și simți o mică lipsă acolo unde o avusese întreagă. Putea să-i ceară o altă pânză Dăruitorului, o știa. Poate că o pânză pe ocean, data viitoare, fiindcă acum Jonas avea amintirea oceanului și știa ce era; știa, de asemenea, că acolo existau bărci cu pânze, în amintiri care urmau să fie dobândite.

Se întrebă totuși dacă era cazul să-i mărturisească Dăruitorului că dăduse mai departe o amintire. Încă nu întrunea condițiile de-a fi Dăruitor; și nici Gabriel nu fusese ales să devină Primitor.

Faptul că avea această putere îl înfricoșa. Se hotărî să nu sufle o vorbă.

CAPITOLUL 15

Jonas intră în Anexă și-și dădu seama imediat că era una dintre zilele când avea să fie trimis acasă. Dăruitorul stătea țeapăn pe scaun, cu fața în mâini.

— O să vin mâine, domnule, zise el repede, după care adăugă șovăind: Dacă nu cumva pot să fac ceva ca să te-ajut.

Dăruitorul își ridică privirea spre el, cu chipul schimonosit de suferință.

— Te rog, ia o parte din durere, gemu el.

Jonas îl ajută să se mute pe scaunul de lângă pat. Pe urmă își scoase repede vestonul și se întinse cu fața-n jos.

— Pune-ți mâinile pe mine, îl călăuzi el, dându-și seama că era posibil ca, din cauza chinurilor mari, Dăruitorului să trebuiască să i se-aducă aminte ce să facă.

Îi simți mâinile pe spate, iar durerea veni cu ele și prin ele. Jonas strânse din dinți și pătrunse în amintirea care-l tortura pe Dăruitor.

Se găsea într-un loc pestriț, zgomotos și urât mirositor. Era dimineața devreme, la lumina zilei, iar în aer se ridica un fum galben și cafeniu, care rămăsese deasupra

pământului. Peste tot în jurul lui Jonas, pe întreaga întindere care părea să fie un câmp, zăceau bărbați care scoteau gemete. Un cal cu privirea rătăcită și cu zăbala atârânădu-i ruptă galopa nebunește printre pâlcurile de bărbați, scuturându-și capul și nechezând speriat. În cele din urmă se poticni, apoi căzu și nu se mai ridică.

Jonas auzi o voce lângă el.

— Apă, șopti răgușit vocea ieșită dintre niște buze arse.

Jonas întoarse capul într-acolo și se uită la ochii pe jumătate închiși ai unui băiat care nu părea mult mai mare decât el. Chipul băiatului și părul lui blond erau murdare de noroi. Băiatul era prăvălit pe jos, iar uniformă i se umezise de sângele roșu și proaspăt.

Culorile măcelului erau grotesc de vii: umezeala stacojie de pe postavul aspru și prăfuit al uniformei, precum și firele de iarbă smulse și uluitor de verzi din părul galben al băiatului.

Băiatul se holba la Jonas.

— Apă, imploră el din nou.

Când vorbi, sângele îi țâșni încă o dată din gură pe postavul grosolan al pieptului și-al mânecii.

Lui Jonas îi înțepeni brațul de durere și văzu prin mâneca ruptă a propriului veston ceva asemănător cărnii ferfenițite și așchiilor de os. Își încercă și celălalt braț și văzu că se mișcă. Încet, duse mâna la piept, simți recipientul metalic de-acolo și-i scoase capacul, oprindu-și apoi mâna din mișcarea ei scurtă și așteptând să i se domolească durerea. Într-un târziu, după ce deschise recipientul, întinse încet brațul pe deasupra pământului muiat de sânge, centimetru cu centimetru, și apropie recipientul de buzele băiatului. Apa se prelinse în gura imploratoare și pe bărbia murdară.

Băiatul suspină. Își lăasă capul pe spate, cu maxilarul de jos căscându-i-se de parcă ar fi fost luat prin surprindere de ceva. Ochii i se goliră încet de expresie. Băiatul tăcu pentru totdeauna.

Însă hărmălaia continua în jur: urletele răniților, ale celor care cereau apă, își chemau mamele sau voiau să moară. Caii întinși pe jos nechezau ascuțit, își ridicau capetele și împungeau la nimereală cerul cu copitele.

Din depărtare, Jonas auzi bubuitul tunurilor. Copleșit de durere, rămase în duhoarea năprasnică ore în șir, ascultând cum mureau bărbații și animalele, și învăța ce era acela război.

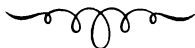
În cele din urmă, când își dădu seama că nu mai putea să suporte și că avea să întâmpine el însuși moartea cu ușurare, deschise ochii și se trezi încă o dată pe pat.

Dăruitorul se uită în altă parte, ca și cum n-ar fi suportat să vadă ce-i făcuse.

— Iartă-mă, spuse el.

CAPITOLUL 16

Jonas nu voia să se întoarcă. Nu voia amintirile, nu voia prețuirea, nu voia înțelepciunea, nu voia durerea. Voia să-și recapete copilăria, genunchii zdreliți și jocurile cu mingea. Rămânea singur în locuință, uitându-se pe geam, privindu-i pe copiii care se jucau și pe cetățenii care se întorceau acasă cu bicicleta după niște zile obișnuite la muncă, ducând niște vieți banale și fără chinuri, fiindcă el, Jonas, fusese ales, ca și alții înaintea lui, să le ducă povara.

Dar nu putea să aleagă. Așa că se întorcea în fiecare zi la Anexă.

Dăruitorul îl trată cu blândețe multe zile după cumplita amintire a războiului pe care i-o împărtășise.

— Există și-o mulțime de amintiri frumoase, îi reaminti el.

Așa era. Jonas avusese deja ocazia să trăiască nenumărate clipe de fericire, să se bucure de lucruri de care nu știuse până atunci.

Văzuse o petrecere cu ocazia unei zile de naștere, cu un singur copil sărbătorit de ziua lui, așa că acum înțelegea bucuria de-a fi un individ – aparte, unic și mândru.

Vizitase muzee și văzuse tablouri pline de toate culorile pe care acum era capabil să le identifice și să le numească.

Într-o amintire de fericire absolută, mersese călare pe un bidiviu lucios de culoarea cafelei, pe un câmp care mirosea a iarbă jilavă, iar apoi descălecaseră lângă un pâraie din care și el, și calul băuseră apă rece și limpede. Acum înțelesese ce era cu animalele; iar în clipa când calul se întorsese de la pâraie și-și împinsese afectuos capul în umărul lui, își dăduse seama de legăturile dintre animal și om.

Se plimbase prin păduri, iar seara se așezase lângă foc. Deși prin intermediul amintirilor aflase despre durerea pierderii și a singurătății, acum învățase despre însingurare și despre posibila ei bucurie.

— Care e preferata ta? îl întreabă Jonas pe Dăruitor. Nu trebuie să renunți la ea chiar acum, adăugă el repede. Vorbește-mi despre ea, atâta tot, ca s-o pot aștepta cu nerăbdare, fiindcă o să fie de datoria mea s-o primesc după ce-o să-ți termini treaba.

Dăruitorul zâmbi.

— Întinde-te, spuse el. Mă bucur să ți-o încredințez.

Jonas încercă bucuria amintirii de îndată ce începu. Uneori avea nevoie de timp ca să se orienteze, să-și găsească locul. Însă de data asta se adaptă imediat și simți fericirea care inunda amintirea.

Se afla într-o încăpere plină de oameni, era cald, iar focul ardea în cămin. Pe fereastră văzu că afară era întuneric și ninge. Observă mai multe becuțe colorate – roșii, galbene și verzi –, sclipind într-un pom care, în mod ciudat, se găsea în cameră. Pe o masă, mai multe lumânări aprinse

stăteau într-un suport auriu lustruit și împrăștiau o lumină blândă, tremurătoare. Miroși câteva lucruri puse la cuptor și auzi un râs moale. Un câine cu blană aurie dormea pe jos.

Pe podea se găseau mai multe pachete ambalate în hârtie colorată și legate cu niște funde lucioase. Cum se uita Jonas, un copil mic începu să ridice pachetele și să le împartă în stânga și-n dreapta prin cameră – altor copii, unor adulți care erau evident părinți și unei perechi mai vârstnice, un bărbat și-o femeie, care stăteau împreună pe o canapea și zâmbeau.

Cât timp Jonas îi privi, oamenii începură unul câte unul să dezlege fundele pachetelor, să desfacă hârtia colorată, să deschidă cutiile și să dea la iveală jucării, haine și cărți. Se auziră exclamații de încântare. Oamenii se îmbrățișară între ei. Copilul mic se duse și se așeză în poala bătrânei care-l legănă și-și lipi obrazul de al lui.

Jonas deschise ochii și rămase mulțumit pe pat, bucurându-se încă puțin de amintirea caldă și mângâietoare. Totul fusese acolo, toate lucrurile pe care învățase să le prețuiască.

— Ce-ai perceput? întrebă Dăruitorul.

— Căldură, răspunse Jonas. Și fericire. Și... stai puțin. *Familie*. Era un fel de ocazie, o sărbătoare. Și încă ceva... nu-mi vine cuvântul.

— O să-ți vină.

— Cine erau bătrânii? Și ce căutau acolo?

Jonas se mirase când îi văzuse în cameră. Bătrânii din comunitate nu-și părăseau niciodată locul special, Casa Bătrânilor, unde erau extrem de bine îngrijiți și respectați.

— Li se spunea Bunici.

— Buni ici?

— Bunici. Adică părinți ai părinților, cândva demult.

— Și tot așa, întorcându-ne mult în timp? zise Jonas și începu să râdă. Asta-nseamnă că pot să existe și părinții părinților părinților părinților?

Râse și Dăruitorul.

— Așa e. Într-un fel, e ca și cum te-ai uita la tine cum te uiți în oglindă cum te uiți la tine cum te uiți în oglindă.

Jonas se încruntă.

— Dar mai mult ca sigur că și părinții mei au avut părinți! Nu m-am mai gândit la asta pân-acum. Cine sunt părinții părinților mei? Și *unde* sunt?

— Poți să te duci să cauți în Sala Registrelor Deschise. Le-ai găsi numele. Dar gândește-te, fiule. Dacă o să faci cerere pentru copii, atunci cine-o să fie părinții părinților lor? Cine-o să le fie bunici?

— Taică-meu și maică-mea, normal.

— Și unde-o să fie?

Jonas se gândi.

— Aha, zise el încet. Când o să termin pregătirea și-o să fiu adult în toată regula, o să primesc locuință. Iar peste câțiva ani, când o să termine Lily pregătirea și-o să primească și ea locuință, eventual și-un consort, ba poate și copii, dacă o să facă cerere, atunci Mama și Tata...

— Exact.

— Atâta timp cât o să lucreze și-o să contribuie pentru comunitate, o să se ducă și-o să trăiască la un loc cu ceilalți Adulți fără Copii. Și n-o să mai facă parte din viața mea. Iar mai târziu, când o să le vină sorocul, o să intre-n Casa Bătrânilor, continuă Jonas, gândind cu voce tare. O să fie îngrijiți cum se cuvine și respectați, iar când o să fie puși pe liber o să aibă loc o sărbătorire.

— La care n-o să iei parte, sublinie Dăruitorul.

— Nu, bineînțeles că nu, fiindcă nici măcar n-o să aflu. O să fiu ocupat până peste cap cu viața mea. La fel și Lily.

Prin urmare, copiii noștri, dac-o să-i avem, n-o să știe nici ei cine sunt părinții părinților lor. Lucrurile par să meargă bine așa, nu? întrebă Jonas. Pur și simplu nu mi-am dat seama că mai exista o cale, până n-am primit amintirea aceea.

— Da, lucrurile merg bine, fu de acord Dăruitorul.

Jonas avu o ezitare.

— Oricum, amintirea aia mi-a mers la inimă. Îmi dau seama de ce e preferata ta. Dar n-am găsit cuvântul pentru tot ce se simțea acolo, pentru sentimentul atât de puternic din încăpere.

— Iubire, îi spuse Dăruitorul.

Jonas repetă cuvântul.

— Iubire.

Și cuvântul, și conceptul erau noi pentru el.

Tăcură amândoi preț de-un minut. Pe urmă Jonas spuse:

— Dăruitorule?

— Da?

— Simt că spun o prostie. O mare prostie.

— Nu e cazul. Nimic din toate astea nu-i o prostie. Ai încredere-n amintiri și-n felul în care te fac să te simți.

— Ei bine, zise Jonas, cu privirile-n pământ, știu că nu mai ai amintirea, fiindcă mi-ai dat-o mie, așa că poate n-o să-nțelegi...

— Ba o să-nțeleg. Mi-a rămas un crâmpei din amintirea aceea. Și am multe altele cu familii, sărbători și fericire. Cu iubire.

Jonas își dădu frâu liber sentimentelor.

— Mă gândeam că... mă rog, îmi dau seama că nu era un stil de viață foarte practic, cu Bătrânii în același loc, unde poate că n-ar fi fost atât de bine tratați cum sunt acum, și că felul în care am aranjat noi lucrurile e mai

bun. Cu toate astea, mă gândeam – de fapt, simțeam – că era frumos pe-atunci. Că aş vrea să fie la fel şi-acum şi c-ai putea să fi bunicul meu. Familia din amintire părea ceva mai...

Şovăi, nevenindu-i în minte cuvântul pe care-l căuta.

— Ceva mai întregă, sugeră Dăruitorul.

Jonas dădu din cap.

— Mi-a plăcut sentimentul de iubire, mărturisi el.

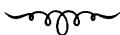
Se uită neliniştit la microfonul din perete, asigurându-se că nu-l asculta nimeni.

— Aş vrea să-l avem în continuare, şopti el. Bineînţeles, adăugă el repede, înţeleg că n-ar merge foarte bine. Şi că e preferabil să fii organizat aşa cum suntem noi acum. Îmi dau seama că era un stil de viaţă *periculos*.

— Ce vrei să spui?

Jonas ezită. Nu ştia nici el ce vruse să spună. Simţea că exista un *risc* în toată povestea, chit că nu prea ştia cum.

— Ei bine, zise el într-un târziu, străduindu-se să găsească o explicaţie, au avut un *foc* în camera aia. Era un foc care ardea în cămin. Plus nişte lumânări pe-o masă. Pricep foarte bine de ce-au fost interzise toate lucrurile alea. Şi totuşi, adăugă el încet, aproape ca pentru sine, chiar mi-a plăcut lumina pe care-o împrăştiau. Şi căldura.

— Tată? Mamă? zise Jonas cu o oarecare reţinere după masa de seară. Vreau să vă-ntreb ceva.

— Ce anume, Jonas? se interesă tatăl lui.

Se forţă să scoată cuvintele pe gură, deşi se simţi roşind de jenă. Le repetase în gând pe tot drumul de la Anexă până acasă.

— Voi mă iubiţi?

Pentru o clipă, se lăsă o tăcere stânjenitoare. Pe urmă Tata scoase un chicotit scurt.

— *Jonas*. La tine chiar nu m-așteptam. Corectitudine în exprimare, *te rog!*

— Cum adică? se miră *Jonas*.

Nu se așteptase cătuși de puțin ca întrebarea lui să provoace amuzament.

— Tatăl tău a vrut să spună c-ai folosit un cuvânt foarte generalizat și atât de lipsit de sens, încât aproape c-a ieșit din uz, îi explică atent mama lui.

Jonas îi privi țintă. Lipsit de sens? În viața lui nu întâlnește ceva mai plin de sens decât amintirea aceea.

— Și, bineînțeles, comunitatea noastră nu poate să funcționeze corespunzător dacă oamenii nu folosesc termenii potriviți. Ai fi putut să-ntrebi „Vă bucurați de mine?”. Și să știi că răspunsul e „da”, zise mama lui.

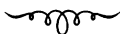
— Sau, interveni tatăl lui, „Sunteți mândri de realizările mele?” Iar răspunsul e un „da” din toată inima.

— Înțelegi de ce nu se cade să folosești un cuvânt de genul „iubire”? întrebă Mama.

Jonas dădu din cap.

— Da, mulțumesc, înțeleg, răspunse el încet.

Tocmai își mințise părinții pentru prima oară.

— Gabriel? îi șopti *Jonas* în aceeași seară noucopilului.

Pătuțul era din nou la el în cameră. După ce Gabe dormise dus patru nopți la rând acolo, părinții lui decisese că experimentul fusese încununat de succes și că *Jonas* era un erou. Gabriel creștea repede, reușind deja să meargă de-a bușilea, hlizindu-se pe când străbătea camera și ținându-se de pat ca să se ridice în picioare. Acum că dormea, putea să fie avansat în cadrul Centrului de Creștere, spuse tata fericit; putea să i se dea oficial un nume și să fie încredințat familiei lui în decembrie, adică peste doar două luni.

Însă când îl duseră de-acolo, nu mai dormi și reîncepu să plângă noaptea.

Prin urmare, fu readus în dormitorul lui Jonas. Aveau să-l lase ceva mai mult, hotărârea părinții acestuia. Cum lui Gabe părea să-i placă în camera lui Jonas, avea să mai doarmă acolo noaptea pentru o vreme, până când deprinderea somnului de noapte avea să i se formeze pe de-a-ntregul. Crescătorii erau foarte optimiști cu privire la viitorul lui.

Șoapta lui Jonas nu primi răspuns. Gabriel dormea buștean.

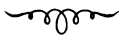
— Lucrurile ar putea să se schimbe, Gabe, continuă Jonas. Ar putea să arate altfel. Nu știu cum, dar trebuie să existe o cale prin care să nu mai fie așa. Ar putea să existe culori. Și buni, adăugă el, fixând cu privirea tavanul dormitorului pe întuneric. Și toată lumea ar avea amintiri. Știi cum e cu amintirile, mai șopti el, întorcându-se spre pătuț.

Răsufarea lui Gabriel era egală și profundă. Lui Jonas îi plăcea că stătea acolo cu el, deși se simțea vinovat din cauza secretului. În fiecare noapte îi dăruia amintiri lui Gabriel – amintiri despre plimbări cu barca și picnicuri la soare; amintiri despre ploi blânde care băteau în ferestre; amintiri despre dansul desculț în iarba jilavă a unui câmp.

— Gabe?

Noucopilul se mișcă ușor în somn. Jonas se uită la el.

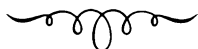
— Ar putea să existe iubire, șopti el.

În dimineața următoare, pentru prima dată, Jonas nu-și luă pastila. Ceva înăuntrul lui, ceva care crescuse acolo prin amintiri, îi spuse s-o arunce.

CAPITOLUL 17

— **Z**IUUA DE ASTĂZI E DECLARATĂ SĂRBĂTOARE NEPREVĂZUTĂ.

Jonas, părinții lui și Lily se întoarseră cu toții mirați și se uitară la microfonul din perete de unde venise anunțul. Era un lucru care se întâmpla foarte rar și tocmai de aceea era un adevărat răsfăț pentru întreaga comunitate. Adulții aveau liber de la serviciu, iar copiii erau scutiți atât de pregătirea școlară, cât și de orele de voluntariat. Muncitorii de rezervă, care aveau să-și ia liber în altă zi, preluau toate îndatoririle de bază: creșterea bebelușilor, livrarea hranei și îngrijirea Bătrânilor. În rest, comunitatea era liberă.

Jonas chiui și lăsă deoparte dosarul cu teme. Tocmai se pregătea să plece la școală. Acum orele deveniseră mai puțin importante pentru el, și nu peste multă vreme educația lui școlară avea să se încheie. Cu toate acestea – și chiar dacă își începuseră pregătirea de adulți –, Doișpearii trebuiau să învețe pe dinafară liste întregi și să se familiarizeze cu ultimele cuceriri ale tehnicii.

Le ură o zi bună părinților, surorii lui și lui Gabe și începu să pedaleze pe banda pentru biciclete, căutându-l pe Asher.

Se împlineau patru săptămâni de când nu mai luase pastilele. Tulburările se întorseseră, iar Jonas se simțise puțin vinovat și stânjenit din cauza viselor plăcute pe care începuse să le aibă. Însă știa că nu mai putea să se-ntoarcă în lumea fără sentimente în care trăise atâta amar de vreme.

Iar sentimentele lui intense și noi pătrundeau într-un tărâm mai mare decât propriul somn. Deși știa că una dintre cauze se lega de faptul că nu mai luase pastilele, își spusese că sentimentele veneau și din amintiri. Acum Jonas vedea toate culorile; în plus, reușea să le păstreze, astfel încât copacii, iarba și tufele rămâneau verzi în ochii lui. Obrajii trandafirii ai lui Gabriel rămâneau roz, chiar și atunci când dormea. Iar merele erau întotdeauna – *absolut* întotdeauna – roșii.

Prin intermediul amintirilor, Jonas văzuse oceane, lacuri de munte și pâraie care șerpuiau cu zgomot prin păduri; iar acum văzu cu totul altfel râul lat și familiar de lângă potecă. Văzu toată lumina, culoarea și istoria pe care le conținea și le ducea pe apele lui leneșe. Și își dădu seama că existau un Altundeva de unde venea și un Altundeva spre care se îndrepta.

În această zi de sărbătoare neașteptată și întâmplătoare se simți fericit, ca de fiecare dată în asemenea ocazii, dar încercând o fericire mai profundă decât până atunci. Gândindu-se, ca întotdeauna, la acuratețea limbajului, Jonas își dădu seama că avea parte de o nouă *profunzime* a sentimentelor. Într-un fel, nu semănau deloc cu sentimentele pe care fiecare cetățean din fiecare locuință le analiza în fiecare seară în discuții nesfârșite.

— M-am simțit mânioasă fiindcă cineva a încălcat regulile de la locul de joacă, spusese cândva Lily, strângându-și pumnul mic ca să-și arate furia.

Familia ei – inclusiv Jonas – vorbise despre motivele posibile ale încălcării regulilor, și despre nevoia de înțelegere și de răbdare, până când Lily își descleștase pumnul, iar mânia i se risipise.

Însă Lily nu simțise mânie, își dădu seama Jonas acum. Exasperare și o nerăbdare de suprafață, astea fuseseră singurele ei sentimente. Jonas o știa precis, fiindcă între timp aflate el însuși ce era mânia. Cu ajutorul amintirilor, avusese parte de nedreptate și cruzime, și reacționase cu o mânie care-i crescuse atât de pătimaș în suflet, încât ideea de-a discuta calm despre ea la masa de seară i se părea de neconceput.

— Azi m-am simțit tristă, își auzi el mama, și se grăbiră cu toții să-i aducă alinare.

Însă între timp Jonas avusese parte de tristețea autentică. Încercase o mâhnire adâncă. Iar acum își dădu seama că nu putea fi adusă o mângâiere rapidă pentru acest tip de emoții.

Erau mai profunde și nu era nevoie să se vorbească despre ele. Pur și simplu se *simțeau*.

Astăzi, Jonas simțea fericire.

— Asher!

Observă bicicleta prietenului său sprijinită de un copac la marginea terenului de joacă. În apropiere, alte biciclete erau lăsate la voia întâmplării pe jos. În zilele de sărbătoare, regulile de disciplină puteau fi nesocotite.

Opri derapând ușor și dădu drumul bicicletei, lăsând-o lângă celelalte.

— Hei, Ash! strigă el, uitându-se-n jur.

Pe terenul de joacă nu părea să fie nimeni.

— Unde ești?

— Viiiii!

Sunetul ieșise din gura unui copil și se auzise din spațele unui tufiș aflat în apropiere.

— Bum! Bum! Bum!

O Unșpeară pe nume Tanya ieși la iveală împletindu-se din locul unde stătuse ascunsă. Se ținu dramatic cu mâinile de burtă și făcu vreo câțiva pași poticnit, în zigzag, gemând de durere.

— M-ai lovit! strigă ea și căzu la pământ cu un rânjet.

— Pac!

Rămas la marginea terenului de joacă, Jonas recunoscuse vocea lui Asher. Își văzu prietenul ținând cu o armă imaginară pe care-o ținea în mână și furișându-se pe după copaci.

— Pac! Ai intrat în ambuscadă. Jonas! Păzea!

Jonas se retrase. Se duse în spatele bicicletei lui Asher și îngenunche, ca să iasă din raza lui vizuală. Era un joc pe care-l jucase de multe ori cu ceilalți copii, un joc de-a băieții buni și băieții răi, o distracție inofensivă, prin care își consumau energia acumulată și care se încheia abia după ce se prăbușeau cu toții la pământ și rămâneau acolo, în poziții ciudate.

Jonas nu-și dăduse seama până acum că era un joc de război.

— Atac!

Strigătul venise din spatele micului depozit unde se ținea echipamentul de joc. Trei copii țâșniră în față, cu armele lor imaginare în poziție de tragere.

Din partea cealaltă a terenului se auzi strigătul inamic:

— Contraatac!

O ceată de copii – Jonas o recunoscuse pe Fiona în grup – ieși din ascunzătoare, alergând ghemuit și trăgând spre partea opusă a terenului. Câțiva dintre ei se opriră și se

prinseră, cu gesturi exagerate, de umeri sau de piept, prefăcându-se loviți. Se prăbușiră la pământ și rămaseră așa, stăpânindu-și chicotelile.

Mai multe sentimente tălăzuiră în sufletul lui Jonas. Se trezi că înaintează spre teren.

— Te-am atins, Jonas! urlă Asher din spatele copacului. Pac! Iar te-am atins!

Jonas rămase singur la centrul terenului. Câteva copii își ridicară capetele și-l priviră stingheriți. Cei din trupele de asalt încetinară, renunțară să mai stea ghemuiți și se grăbiră să vadă ce făcea.

Cu ochii minții, Jonas văzu din nou chipul băiatului muribund care rămăsese pe câmpul de luptă și ceruse apă. Simți brusc că se sufocă și că-i vine greu să respire.

Unul dintre copii ridică o pușcă imaginară și încercă să-l distrugă, scoțând zgomotul unei arme de foc.

— Viii!

Pe urmă tăcură cu toții, rămânând pe loc stânjeniți, iar singurul sunet care se mai auzi fu răsuflarea întretăiată a lui Jonas. Băiatul se străduia să nu plângă.

Treptat, văzând că nu se întâmpla și nu se schimba nimic, copiii se uitară unul la altul neliniștiți și plecară. Jonas îi auzi cum își ridică bicicletele și se aștern drumului pe cărarea care pleca de la marginea terenului.

Rămaseră numai Asher și Fiona.

— Ce s-a-ntâmpnat, Jonas? Era doar un joc, spuse Fiona.

— Și l-ai stricat, zise Asher cu o voce enervată.

— Nu-l mai jucați, îi rugă Jonas.

— Eu sunt cel care se pregătește să devină Director-Adjunct pentru Recreații, sublinie Asher supărat. Jocurile nu intră în zona ta de competiție.

— Competență, îl corectă din reflex Jonas.

— Mă rog. Nu poți să ne spui cum să ne jucăm, chiar dac-o să fii noul Primitor.

Asher îl privi precaut.

— Îmi cer iertare fiindcă nu ți-am arătat respectul cuvenit, mormăi el.

— Asher, spuse Jonas.

Încercă să folosească un ton atent și amabil, ca să spună exact ce avea de gând.

— N-aveai de unde să știi. N-am știut nici eu – până nu demult. Dar e un joc crud. În trecut au existat...

— Am zis că-mi cer *iertare*, Jonas.

Jonas oftă. N-avea rost. Bineînțeles că Asher nu putea să-nțeleagă.

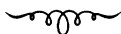
— Îți accept scuzele, Asher, spuse el fără chef.

— Jonas, vrei să ne plimbăm de-a lungul râului? îl întrebă Fiona, mușcându-și neliniștită buzele.

Jonas o privi. Era nespus de frumoasă. Pentru o fracțiune de secundă, își zise că nimic nu i-ar plăcea mai mult decât să se plimbe împreună cu bicicleta pe cărarea de pe malul râului, râzând și sporovăind cu prietena lui cea blândă. Însă știa că momentele acestea îi fuseseră răpite. Clătină din cap. După o clipă, cei doi prieteni ai lui se întoarseră și se îndreptară spre biciclete. Jonas îi privi îndepărtându-se.

Își târî picioarele până la Magazie și se așează, copleșit de sentimentul pierderii. Copilăria, prietenii, siguranța fără griji – toate lucrurile astea păreau să i se scurgă printre degete. Cu toate sentimentele acestea noi și intense, fu copleșit de tristețe din cauza felului cum râseseră și urlaseră ceilalți, jucându-se de-a războiul. Dar știa că n-aveau cum să înțeleagă în lipsa amintirilor. Simțea o iubire uriașă pentru Asher și Fiona. Însă ei nu-i puteau răspunde

fără amintiri. Iar Jonas n-avea cum să li se dăruiască. Și din cauza asta știa precis că nu putea să schimbe nimic.

În aceeași seară, înapoi în locuință, Lily trăncăni veselă despre felul minunat în care își petrecuse ziua de sărbătoare, jucându-se cu prietenele, mâncând de prânz în aer liber și, conform propriei mărturisiri, dând pe furis o tură de încercare cu bicicleta tatălui ei.

— Abia aștept să am bicicleta mea luna viitoare. A tatei e prea mare pentru mine. Am căzut, explică ea fără să dea importanță faptului. Bine măcar că nu era Gabe în scăunelul pentru copii!

— Asta așa e, încuviință Mama, încruntându-se în fața unei asemenea idei.

Gabriel își mișcă brațele când își auzi numele. Începuse să meargă chiar cu o săptămână în urmă. Primii pași ai unui noucopil erau întotdeauna un prilej pentru sărbătorire la Centrul de Creștere, spunea Tata, dar și pentru introducerea unei vergele a disciplinei. Acum Tata aducea acasă instrumentul subțire în fiecare seară, în caz că Gabriel nu se purta cuviincios.

Însă copilul era fericit și în largul lui. Acum începu să se deplaseze șovăielnic prin cameră, râzând. „Gay“! ciripi el. „Gay“! Așa își pronunța numele.

Jonas se însenină. Pentru el ziua fusese deprimantă, în ciuda începutului atât de frumos. Însă lăsă deoparte gândurile negre. Se gândi, în schimb, să înceapă s-o învețe pe Lily să meargă cu bicicleta, pentru ca fata să poată goni cu mândrie după Ceremonia Nouarilor, care avea să se țină peste puțin timp. Era greu de crezut că luna decembrie bătea din nou la ușă, că trecuse aproape un an de când Jonas devenise Doișpear.

Zâmbi văzându-l pe noucopil cum pune atent un picior înaintea celui alt, râzând vesel de pașii pe care izbutea să-i facă.

— În seara asta vreau să mă culc devreme, spuse Tata. Măine am o zi plină. Se nasc gemenii, iar rezultatele testelor arată că sunt identici.

— Unu-aici, unu-Altundeva, cântă Lily. Unu-aici, unu-Altu...

— Chiar îl *duci* Altundeva, Tată? întrebă Jonas.

— Nu, trebuie doar să aleg. Îi cântăresc pe amândoi, i-l dau pe cel mai greu unui Crescător care-așteaptă în apropiere, iar pe urmă îl iau pe celălalt, îl curăț și-l fac să se simtă-n largul lui. Pe urmă officiez o scurtă Ceremonie de Punere pe Liber și...

Își coborî privirile spre Gabriel, zâmbindu-i.

— Și-i fac un semn de rămas-bun, zise el cu vocea aceea specială și blândă pe care-o folosea ori de câte ori îi vorbea noucopilului.

Făcu gestul atât de cunoscut.

Gabriel gânguri și-i răspunse la fel.

— Și vine altcineva să-l ia? Cineva de Altundeva?

— Întocmai, Jonas-bonus.

Jonas își dădu ochii peste cap, jenat din cauză că tatăl lui i se adresase folosind prostia aia de alint.

Lily era adâncită în gânduri.

— Și dacă-i pun geamănului mai mic un nume Altundeva – un nume ca – știu eu? – Jonathan? Iar aici, în comunitatea noastră, la ceremonia de numire, geamănul pe care l-am păstrat o să fie numit tot Jonathan, și-n felul ăsta o să existe doi copii cu același nume, care-o să arate *exact* la fel, iar într-o bună zi, poate când o s-ajungă Șesari, o grupă de Șesari o să plece în vizită la o altă comunitate cu autobuzul, iar acolo, în cealaltă comunitate, în *cealaltă* grupă de

Şesari, o să existe un Jonathan bucăţică ruptă din *celălalt* Jonathan, şi pe urmă poate că lumea o să-i încurce, iar în autobuz n-o să se urce acel Jonathan care trebuie, şi poate că părinţii n-o să observe, dar după aceea...

Se opri să-şi tragă sufletul.

— Lily, zise Mama, am o idee grozavă. Poate când o s-ajungi Doişpeară o să-ţi se dea Însărcinarea de Povestitor! Cred c-a trecut foarte mult de când n-am mai avut un Povestitor în comunitate. Drept să-ţi spun, dac-aş face parte din Comisie, pe tine te-aş alege, nu pe altcineva!

Lily surâse.

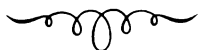
— Eu am o idee *şi* mai bună pentru altă poveste, anunţă ea. Ce-ar fi dacă de fapt am fi cu toţii gemeni şi n-am şti, iar Altundeva ar exista o altă Lily, un alt Jonas, un alt Tată, un alt Asher, o altă Vârstnică-Şefă, o altă...

Tata oftă.

— Lily, spuse el, trebuie să te duci la culcare.

CAPITOLUL 18

— **D**ăruitorule, întrebă Jonas în după-amiaza următoare, tu te gândești vreodată la punerea pe liber?

— Te referi la punerea *mea* pe liber sau la subiect în general?

— Cred că la amândouă. Îmi cer ier... vreau să spun c-ar fi trebuit să mă exprim mai precis. Dar nu știu exact la ce m-am referit.

— Ridică-te la loc în capul oaselor. Nu-i nevoie să rămâi întins cât timp stăm de vorbă.

Jonas, care era deja întins pe pat când îi trecuse prin cap întrebarea, se ridică din nou.

— La drept vorbind, mă gândesc, din când în când, spuse Dăruitorul. Mă gândesc la propria punere pe liber când am dureri cumplite. Uneori chiar aş vrea să pot să depun o cerere. Dar n-am voie s-o fac până nu e pregătit noul Primitor.

— Adică eu, rosti Jonas cu un glas deznădăjduit.

Nu se grăbea să ajungă la sfârșitul pregătirii, când avea să devină noul Primitor. Îi era limpede ce viață extrem de

grea și de singuratică trebuia să ducă, în ciuda prețuirii de care urma să se bucure.

— Nici eu nu pot să cer punerea pe liber, sublinie el. Scrie în regulament.

Dăruitorul râse răgușit.

— Da, știu. Au redactat regulamentul după eșecul de-acum zece ani.

Jonas auzise deja destule trimiteri la eșecul de dinainte. Însă tot nu aflase ce se petrecuse de fapt cu zece ani în urmă.

— Dăruitorule, spune-mi ce s-a-ntâmplat, zise el. Te rog. Dăruitorul ridică din umeri.

— La prima vedere, a fost foarte simplu. A fost ales un Primitor-în-devenire, cum ai fost și tu. Selecția a decurs în general fără probleme. S-a organizat o Ceremonie și s-a făcut alegerea. Publicul a ovaționat, la fel ca-n cazul tău. Noul Primitor a fost buimăcit și un pic înfricoșat, la fel ca tine.

— Părinții mi-au spus c-a fost o persoană de sex femeiesc.

Dăruitorul dădu din cap.

Jonas se gândi la persoana lui de sex femeiesc preferată, Fiona, și se înfioră. Nu voia ca blânda lui prietenă să sufere cum o făcuse el, preluând amintirile.

— Și cum era? îl întreabă el pe Dăruitor.

Dăruitorul păru trist când se gândi la ea.

— Era o tânără remarcabilă. Foarte sigură pe ea și senină. Inteligentă, dornică să-nvețe.

Clătină din cap și trase adânc aer în piept.

— Știi, Jonas, când a intrat aici în cameră, când s-a prezentat să-și înceapă pregătirea...

Jonas îl întrerupse cu o întrebare.

— Poți să-mi spui cum o chema? Părinții mi-au zis că nimeni nu mai are voie să-i rostească numele în comunitate. Dar n-ai putea să mi-l spui doar mie?

Dăruitorul șovăi îndelung, ca și cum rostirea cu voce tare a numelui i-ar fi provocat dureri feroase.

— O chema Rosemary, îi zise el în cele din urmă lui Jonas.

— Rosemary. Îmi place numele ăsta.

Dăruitorul continuă.

— Când a venit pentru prima dată la mine, s-a așezat pe scaunul unde-ai stat și tu în prima zi. Era nerăbdătoare, plină de emoție și nițeluș speriată. Am stat de vorbă. Am încercat să-i explic lucrurile cum m-am priceput mai bine.

— Cum ai făcut și cu mine.

Dăruitorul pufni amar.

— Explicațiile sunt grele. Toată povestea depășește cu mult simpla experiență umană. Dar am încercat. Iar ea m-a ascultat cu atenție. Și țin minte că avea niște ochi foarte luminoși.

Își ridică privirile dintr-odată.

— Jonas, ți-am dăruit o amintire despre care ți-am spus că e preferata mea. Mai am un crâmpei din ea. Camera, familia, bunicii?

Jonas dădu din cap. Bineînțeles că ținea minte.

— Da, spuse el. Avea în ea sentimentul acela minunat. Mi-ai zis că era iubire.

— Atunci poți să-nțelegi că exact asta am simțit eu pentru Rosemary, explică Dăruitorul. Am iubit-o. Același lucru l-am simțit și pentru tine, adăugă el.

— Ce s-a-ntâmplat cu ea? se interesă Jonas.

— Și-a început pregătirea. Primea bine amintirile, la fel ca tine. Era din cale-afară de entuziastă. Și încântată că putea să aibă parte de experiențe noi. Îi țin minte râsul...

Vocea îi șovăi și-l făcu să se întrerupă.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Jonas din nou, după o clipă. Te rog, spune-mi.

Dăruitorul închise ochii.

— Îmi frângea inima, Jonas, când îi transferam durerea. Dar asta mi-era meseria. Asta trebuia să fac, așa cum am făcut și cu tine.

În cameră se lăsă tăcerea. Jonas așteptă. Într-un târziu, Dăruitorul vorbi mai departe.

— Cinci săptămâni. Asta a fost tot. I-am dăruit amintiri fericite: o plimbare în călușei, un piseu cu care să se joace, un picnic. Uneori alegeam câte ceva doar fiindcă știam că avea s-o facă să râdă, și țineam nespuse de mult să aud râsul acela în camera asta în care-a fost dintotdeauna atât de multă liniște. Dar era la fel ca tine, Jonas. Voia să treacă prin toate experiențele. Știa că era răspunderea ei. Așa că mi-a cerut amintiri mai greu de dus.

Jonas își ținu răsuflarea pentru o clipă.

— Doar nu i-ai dat *războiul*, nu? Nu după doar cinci săptămâni.

Dăruitorul clătină din cap și oftă.

— Nu. Și nu i-am dat nici durere fizică. Însă i-am dat singurătate. Și pierdere. I-am transferat amintirea unui copil luat de lângă părinți. Acea a fost prima. Iar la final arăta complet șocată.

Jonas înghiți în sec. Rosemary și râsul ei începuseră să i se pară adevărate, iar acum și-o închipui ridicându-și privirea din patul amintirilor, bulversată.

Dăruitorul continuă.

— Am dat înapoi și i-am dăruit alte mici plăceri. Dar totul s-a schimbat din clipa când a aflat despre durere. Am văzut-o în ochii ei.

— N-a fost destul de curajoasă? sugeră Jonas.

Dăruitorul nu răspunse la întrebare.

— A insistat să continui, să n-o menajez. A spus că era de datoria ei. Și mi-am dat seama, bineînțeles, că avea dreptate. N-am avut inima să-i provoc durere fizică. Dar am chinuit-o în multe feluri. Sărăcie, foamete și teroare. A *trebuit* s-o fac, Jonas. Asta mi-era meseria. Iar ea fusese aleasă.

Dăruitorul îl privi implorator. Jonas îl mângâie pe mână.

— În fine, într-o după-amiază am terminat pregătirea. Fusese o zi grea. Am încercat să închei – cum fac și cu tine – transferându-i ceva frumos și vesel. Însă între timp vremea râsului trecuse. S-a ridicat într-o tăcere deplină, încruntându-se, de parcă s-ar fi pregătit să ia o hotărâre. Pe urmă s-a apropiat de mine, m-a luat în brațe și m-a sărutat pe obraz.

Pe când Jonas îl privea, Dăruitorul își mângâie obrazul, amintindu-și de atingerea buzelor lui Rosemary, cu zece ani în urmă.

— A plecat de-aici în aceeași zi și nu s-a mai întors la locuința ei. Am fost anunțat de Vorbitor că se dusesese direct la Vârstnica-Șefă și ceruse să fie pusă pe liber.

— Dar a-ncălcăt regulamentul! Primitorul-în-pregătire n-are voie să ceară pu...

— Asta doar în regulamentul tău, Jonas. Nu și în al ei. A cerut punerea pe liber și-au fost obligați să i-o acorde. N-am mai văzut-o de-atunci.

Prin urmare, asta fusese eșecul, își zise Jonas. Era limpede că întâmplarea îl întristase peste toate pe Dăruitor. Însă, la urma urmelor, nu părea un lucru atât de rău. Cât despre el, Jonas, n-ar fi făcut-o niciodată – n-ar fi cerut să fie pus pe liber, oricât de grea ar fi fost pregătirea. Dăruitorul avea nevoie de-un urmaș, iar el era alesul.

Un gând îi trecu prin minte chiar atunci. Rosemary fusese pusă pe liber la începutul perioadei de pregătire. Dacă el, Jonas, pătea ceva? Avea deja un an întreg de amintiri.

— Dăruitorule, spuse el, eu nu pot că cer să fiu pus pe liber, știu asta. Dar dacă mi se-ntâmplă ceva – un accident? Dacă o să cad în râu cum a făcut Pătrarul ăla mic, Caleb? Mă rog, asta nu se pune, fiindcă înot foarte bine. Dar dacă n-aș ști să înot, aș cădea în apă și-aș dispărea? În cazul ăsta, n-ar mai exista un nou Primitor, dar tu îmi vei fi dăruit deja o sumedenie de amintiri importante, așa că și dacă oamenii ar alege-un nou Primitor, amintirile tot ar fi pierdute, în afara crâmpeiilor care ți-au rămas? Iar pe urmă, ce-ar fi dacă...

Dintr-odată, începu să râdă.

— Parc-aș fi soră-mea, Lily, zise el, înveselit de propria reacție.

Dăruitorul îl privi grav.

— Ai grijă și ține-te departe de râu, prietene, zise el. Comunitatea a pierdut-o pe Rosemary după cinci săptămâni și-a fost o nenorocire pentru toți. Habar n-am ce-ar putea să facă dacă te-ar pierde și pe tine.

— De ce-a fost o nenorocire?

— Cred că ți-am spus odată, îi reaminti Dăruitorul, că după ce ea a dispărut, amintirile s-au întors la oameni. Dacă ar fi să cazi în râu, Jonas, amintirile nu s-ar pierde odată cu tine. Amintirile sunt pentru totdeauna. Rosemary a avut doar cinci săptămâni de amintiri, și cele mai multe dintre ele au fost frumoase. Dar au existat și câteva amintiri cumplite, care-au copleșit-o. Iar pentru un timp, au copleșit întreaga comunitate. Toate *sentimentele* acelea! Oamenii nu mai avuseseră parte niciodată de așa ceva. Am fost atât de răvășit de supărare fiindcă o pierdusem, încât nici măcar n-am încercat să-i ajut. Pe lângă asta, am fost furios.

Dăruitorul tăcu pentru o clipă. Era limpede că se gândea la ceva.

— Să știi, spuse el în cele din urmă, că dacă te-ar pierde și pe tine, cu toată pregătirea prin care-ai trecut, amintirile s-ar întoarce iarăși la ei.

Jonas se strâmbă.

— Nu le-ar plăcea.

— Fără-ndoială că nu. N-ar ști ce reacție să aibă și cum să se comporte.

— Singura *mea* reacție e să apelez la tine pentru ajutor, sublinie Jonas cu un oftat.

Dăruitorul încuviință din cap.

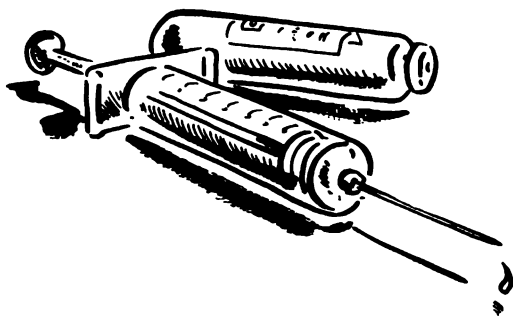
— Presupun, spuse el încet, c-aș putea...

— Ai putea să ce?

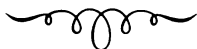
Dăruitorul rămase adâncit în gânduri.

— Dac-ai cădea în râu și te-ar lua apa, zise el după o clipă, presupun c-aș putea să ajut comunitatea la fel cum te-am ajutat pe tine. Mda, e un concept interesant. Trebuie să mă gândesc mai bine. Poate c-o să mai vorbim cândva despre asta. Dar nu acum. Mă bucur că știi să-noți, Jonas. Totuși, ține-te departe de râu.

Dăruitorul râse scurt, dar n-o făcu din toată inima. Părea să se gândească la cu totul altceva și avea o privire foarte tulburată.

CAPITOLUL 19

Jonas se uită la ceas. Era întotdeauna atât de mult de lucru, încât rareori se întâmpla ca el și Dăruitorul să stea pur și simplu de vorbă, așa cum tocmai făcuseră.

— Îmi pare rău c-ai pierdut atâta timp din cauza întrebărilor mele, spuse Jonas. Te-am întrebat de punerea pe liber doar fiindcă tata pune pe liber un copil astăzi. Un geamăn. Trebuie să oprească unul și să renunțe la celălalt. Asta în funcție de greutate.

Se mai uită o dată la ceas.

— De fapt, probabil c-a terminat deja. Cred c-a fost de dimineață.

Pe chipul Dăruitorului apăru o expresie solemnă.

— Tare-aș vrea să nu facă asta, zise el încet, vorbind aproape ca pentru sine.

— Păi, n-au cum să existe două ființe identice! Gân-dește-te cât ar fi de derutant! chicoti Jonas. Dar mi-ar plăcea să asist, adăugă el după ce se mai gândi.

Îi plăcea ideea de a-și vedea tatăl cum oficia ceremonia, făcându-l pe copilaș să fie curat și în largul lui. Tatăl său era un om extrem de blând.

— Păi, poți să asiești, zise Dăruitorul.

— Nu, îi spuse Jonas. Nu-i lasă niciodată pe copii. E într-un cadru foarte restrâns.

— Jonas, îi zise Dăruitorul, știu că ți-ai citit foarte atent instrucțiunile de pregătire. Nu ții minte că ai voie să-ntrebi orice pe oricine?

Jonas aprobă din cap.

— Da, dar...

— Jonas, după ce tu și cu mine o să petrecem timpul cuvenit împreună, o să fii noul Primitor. Poți să citești cărțile; o să deții toate amintirile. Ai acces la absolut *tot*. Face parte din pregătire. Dacă vrei să asiești la o punere pe liber, trebuie doar s-o ceri.

Jonas ridică din umeri.

— Ei bine, atunci poate că am s-o fac. Dar e prea târziu pentru asta. Sunt sigur c-a fost de dimineață.

Atunci Dăruitorul îi spuse un lucru pe care Jonas nu-l știa.

— Toate ceremoniile în cadru restrâns sunt înregistrate. Se găsesc în Sala Registrelor Închise. *Vrei să vezi punerea pe liber de azi-dimineață?*

Jonas ezită. Se temea că tatălui său nu avea să-i placă dacă fiul lui se uita la ceva atât de intim.

— Cred c-ar fi bine s-o faci, îi spuse Dăruitorul pe un ton ferm.

— În regulă, se învoi Jonas. Învață-mă cum.

Dăruitorul se ridică de pe scaun, se apropie de microfonul din perete și mută comutatorul de pe ÎNCHIS pe DESCHIS. Vocea vorbi imediat.

— Da, Primitorule. Cum pot să te-ajut?

— Aș vrea să văd punerea pe liber a geamănului de azi-dimineață.

— O clipă, Primitorul. Îți mulțumesc pentru îndrumări. Jonas se uită la monitorul de deasupra șirului de comutatoare. Pe ecranul lui alb începură să tremure mai multe linii în zigzag; după aceea apărură câteva numere, urmate de dată și de oră. Jonas era uluit că avea la dispoziție așa ceva și mirat că nu știuse până atunci.

Deodată, văzu o cameră mică, fără ferestre, în care nu se afla nimic, cu excepția unui pat, a unei mese cu niște instrumente pe ea – Jonas recunoscă un cântar; văzuse și altele pe vremea când își făcuse o parte din orele de voluntariat la Centrul de Creștere – și un bufet. Observă mochețele de culoare deschisă de pe covor.

— E-o cameră obișnuită, comentă el. Credeam că se ține-n Auditoriu, ca să poată veni toată lumea. La Ceremoniile de Punere pe Liber asistă toți Bătrânii. Dar presupun că-n cazul unui noucopil, nu se...

— Ssst, îl întrerupse Dăruitorul, cu ochii pe ecran.

Tatăl lui Jonas, îmbrăcat cu uniforma de Crescător, intră în cameră, ducând în brațe un noucopil învelit într-o pătură moale. O femeie în uniformă îl urmă pe ușă, ducând un al doilea noucopil înfășurat într-o pătură identică.

— Uite-l pe tata, se trezi Jonas șoptind, ca și cum i-ar fi putut trezi pe micuți dac-ar fi vorbit cu voce tare. Iar cealaltă Crescătoare e asistenta lui. Încă e-n perioada de pregătire, dar o să termine curând.

Cei doi Crescători desfăcură păturile și-i așezară pe noucopiii identici pe pat. Erau goi. Jonas observă că erau amândoi de sex bărbătesc.

Se uită fascinat, în timp ce tatăl lui îl puse cu blândețe pe unul, apoi pe celălalt pe cântar, ca să le vadă greutatea. Pe urmă îl auzi râzând.

— Bun, îi spuse el femeii. O clipă am crezut că sunt amândoi exact la fel. Abia *atunci* am fi avut o problemă. Numai că dumnealui – i-l dădu asistentei pe unul dintre gemeni, după ce-l înveli la loc în pătură – are două kile și șapte sute de grame. Poți să-l cureți, să-l îmbraci și să-l duci la centru.

Femeia îl luă pe noucopil și ieși pe aceeași ușă pe care intrase.

Jonas își privi tatăl cum se apleacă asupra noucopilului care începuse să se agite pe pat.

— Iar tu, micuțule, ai doar două kile trei sute. Cât un *crevete*!

— Asta-i vocea specială pe care-o folosește cu Gabriel, observă Jonas zâmbind.

— Uită-te, spuse Dăruitorul.

— Acum îl curăță și-l face să se simtă-n largul lui, îi zise Jonas. Chiar el mi-a spus.

— Taci, Jonas, îi ordonă Dăruitorul pe un ton ciudat. *Uită-te.*

Ascultător, Jonas se concentrează asupra ecranului, așteptând ce avea să se întâmple. Era curios îndeosebi în privința ceremoniei.

Tatăl lui se întoarce și deschise bufetul. Scoase de-acolo o seringă și-un flacon. Cu mare grijă, introduse acul în flacon și începu să umple seringă cu un lichid limpede.

Jonas tresări în semn de compasiune. Uitase că noucopiilor trebuiau să li se facă injecții. În ce-l privea, nu putea să le sufere, dar știa că erau necesare.

Spre mirarea lui, Tata îndreptă cu băgare de seamă acul spre partea de sus a frunții noucopilului, străpungând locul unde pielea fragilă pulsa. Noucopilul se zbătu și scânci încet.

— De ce i-a...

— Ssst, făcu scurt Dăruitorul.

Tatăl lui vorbea, iar Jonas își dădu seama că auzea răspunsul la întrebarea pe care începuse s-o pună. Vorbind tot cu vocea lui specială, Tata spuse:

— Știu, știu. Doare, micuțule. Dar trebuie să folosesc o venă, iar venele brațelor tale sunt încă prea mici-pitici.

Apăsă foarte încet pe piston, injectând lichidul în vena scalpului până când seringă se goli.

— Gata. Hai că n-a fost așa rău, nu? își auzi Jonas tatăl vorbind pe un ton vesel.

Tata se întoarse și aruncă seringă într-un coș de gunoi.

Abia acum îl curăță și-l face să se simtă în largul lui, își zise Jonas, dându-și seama că Dăruitorul nu voia să vorbească pe durata micii ceremonii.

În timp ce Jonas continua să se uite, noucopilul, care între timp se oprise din plâns, zvâcni din mâini și din picioare. Pe urmă se blegi dintr-odată. Capul îi căzu într-o parte, cu ochii întredeschiși. Apoi rămase nemișcat.

Șocat și având un sentiment straniu, Jonas recunoscuse gesturile, poziția și expresia. Erau familiare. Le mai văzuse și în alte rânduri. Dar nu-și amintea unde.

Se uită țintă la ecran, așteptând să se întâmple ceva. Însă nu se întâmplă nimic. Micul geamăn rămase nemișcat. Tatăl lui Jonas pune instrumentele la loc. Împăturind cuvertura. Închizând bufetul.

Încă o dată, așa cum pășise pe terenul de joc, Jonas simți că se sufocă. Încă o dată văzu chipul soldatului blond și însângerat, pe când viața i se scurgea din corp. Amintirea i se întoarse.

L-a ucis! Tatăl meu l-a ucis! își spuse Jonas, uluit de descoperirea pe care-o făcuse. Continuă să se uite la ecran fără reacție.

Tatăl lui făcu ordine în cameră. Pe urmă luă o cutie de carton de pe podea, o puse pe pat și așeză cadavrul micuțului înăuntru. Apoi fixă bine capacul.

Luă cutia și o duse în cealaltă parte a camerei. Deschise o ușiță din perete; Jonas zări întunericul de dincolo de ușiță. Părea să fie același tip de burlan menajer pe care se arunca gunoiul la școală.

Tatăl lui așeză cutia în care se afla cadavrul pe burlan și-o împinse.

— Adio, micuțule, își auzi Jonas tatăl înainte să iasă din cameră.

Pe urmă imaginea dispăru de pe ecran.

Dăruitorul se întoarse spre Jonas. Cu un aer calm, îi spuse:

— Când Vorbitorul m-a anunțat că Rosemary făcuse cerere să fie pusă pe liber, au pornit înregistrarea ca să-mi arate procesul. Și am văzut-o – ultima dată când am dat cu ochii de copila aceea frumoasă – așteptând. Pe urmă au adus seringă și i-au cerut să-și suflece mâneca. Ai sugerat, Jonas, că n-a fost destul de curajoasă? Nu mă pricep la curaj – nu știu ce e și ce înseamnă. Știu însă c-am stat aici încremenit de oroare. Amărât de neputință. Iar pe urmă am auzit-o pe Rosemary cum le-a spus că prefera să-și facă singură injecția. Și chiar și-a făcut-o. N-am putut să mă uit. Mi-am ferit privirea.

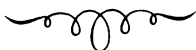
Dăruitorul se întoarse spre el.

— Cam asta e, Jonas. M-ai întrebat cum e cu punerea pe liber, îi zise el cu amărăciune în glas.

Jonas se simți sfâșiat pe dinăuntru și avu impresia că o durere cumplită își croia drum și dădea să se reverse afară într-un urlet.

CAPITOLUL 20

— **N**u vreau! Nu mă duc acasă! N-ai cum să mă obligi! Jonas plânga cu suspine, striga și lovea cu pumnii în pat.

— Ridică-te-n capul oaselor, Jonas, îi spuse răspicat Dăruitorul.

Jonas se supuse. Zguduindu-se de plâns, se așeză pe marginea patului. Nu voia să se uite la Dăruitor.

— Poți să rămâi aici peste noapte. Vreau să stau de vorbă cu tine. Dar acum trebuie să te potolești, cât timp îți anunț unitatea familială. N-are voie nimeni s-audă că plângi.

Jonas își ridică privirile, scos din minți.

— Nici pe micuțul ăla nu l-a auzit nimeni că plânge! Nimeni, în afară de tata!

Se prăbuși la loc pe pat și izbucni din nou în lacrimi.

Dăruitorul așteptă în tăcere. În cele din urmă, Jonas reuși să se calmeze și se ghemui pe pat, cu umerii tremurându-i.

Dăruitorul se apropie de microfonul din perete și mută comutatorul în poziția DESCHIS.

— Da, Primitorele. Cum pot să te-ajut?

— Anunță unitatea familială a noului Primitor că o să rămână cu mine peste noapte, pentru pregătire suplimentară.

— O să am grijă, domnule. Îți mulțumesc pentru îndrumări, spuse vocea.

— O să am grijă, domnule. O să am grijă, domnule, o maimuțări Jonas pe un ton crud și sarcastic. O să fac tot ce vrei, domnule. O să omor oameni, domnule. Bătrâni? Nou-născuți? O să-i ucid cu plăcere, domnule. Îți mulțumesc pentru îndrumări, domnule. Cum pot să te-aj...

Nu părea să se poată opri.

Dăruitorul îl prinse zdravăn de umeri. Jonas tăcu și se uită la el.

— Ascultă-mă, Jonas. N-au încotro. *Nu știu nimic.*

— Mi-ai mai spus asta o dată.

— Am spus-o fiindcă așa e. Asta e felul în care trăiesc. Asta e viața care le-a fost creată. E aceeași viață pe care-ai fi dus-o și tu dacă nu mi-ai fi fost ales urmaș.

— Însă m-a *mințit*! se văicări Jonas.

— Asta i s-a spus să facă și nu știe nimic altceva.

— Dar tu? Și tu mă minți? zise Jonas, aproape scui-pându-i întrebarea Dăruitorului.

— Eu sunt împuternicit să mint. Dar pe tine nu te-am mințit niciodată.

Jonas îl privi țintă.

— Așa e mereu punerea pe liber? Și pentru oamenii care încalcă regulamentul de trei ori? Și pentru *Bătrâni*? Îi ucid și pe ei?

— Da, așa e.

— Și cum rămâne cu Fiona? Doar îi plac Bătrânii! Are grijă de ei în cadrul pregătirii. Ea știe? Și ce-o să facă după ce-o să afle? Cum o să se simtă?

Jonas își șterse lacrimile de pe față cu dosul palmei.

— Fiona se pregătește deja pentru frumoasa artă a punerii pe liber, îi zise Dăruitorul. E foarte eficientă în muncă, prietena ta roșcată. Sentimentele nu fac parte din viața pe care a deprins-o.

Jonas se prinse în brațe și se legănă înainte și înapoi.

— Și ce să fac? Nu pot să mă-ntorc! Nu pot!

Dăruitorul se ridică în picioare.

— Mai întâi, o să comand masa de seară. Pe urmă o să mâncăm.

Jonas se trezi folosind din nou tonul insolent și sarcastic.

— Și dup-aia o să ne-mpărtășim sentimentele?

Dăruitorul râse trist, chinuit și gol.

— Jonas, tu și mine suntem singurii care *au* sentimente. Acuși se face anul de când le-mpărtășim.

— Îmi pare rău, Dăruitorule, spuse Jonas amărât. N-am vrut să fiu atât de urâcios. Nu cu tine.

Dăruitorul masă umerii căzuți ai lui Jonas.

— Iar după ce mâncăm, o să facem un plan, zise el.

Jonas îl privi nedumerit.

— Un plan pentru ce? Nu există nimic. Nu-i nimic de făcut pentru noi. Așa a fost dintotdeauna. Înaintea mea, înaintea ta, înaintea celor de dinaintea ta. Și tot așa, întorcându-ne mult în timp.

Vocea lui rosti formula familiară fără convingere.

— Jonas, zise Dăruitorul după o clipă, e-adevărat că a fost așa o vreme atât de-ndelungată, încât pare-o veșnicie. Însă amintirile ne spun că n-a fost *întotdeauna* așa. A existat o vreme când oamenii au simțit lucruri. Tu și cu mine am făcut parte din lumea aceea, așa că știm. Știm că

la un moment dat oamenii au simțit lucruri cum ar fi mândria, supărarea și...

— Și iubirea, adăugă Jonas, amintindu-și scena de familie care-l afectase atât de mult. Și durerea.

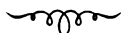
Se gândi din nou la soldat.

— Când ai amintiri, partea cea mai grea nu e durerea. E singurătatea. Amintirile trebuie împărtășite.

— Ai început să mi le-mpărtășești mie, spuse Jonas, încercând să-l înveselească.

— Așa este. Și faptul c-ai stat aici cu mine anul ăsta m-a făcut să-mi dau seama că lucrurile trebuie să se schimbe. O simt de ani buni, dar mi s-a părut cu totul fără speranță. Acum, pentru prima dată, cred c-ar putea să existe o cale, spuse încet Dăruitorul. Și chiar tu mi-ai atras atenția asupra ei cu mai puțin de – se uită la ceas – două ore în urmă.

Jonas se uită la el și ascultă.

Era noapte târziu. Stătuseră mult de vorbă. Jonas își pusese un halat care-i aparținea Dăruitorului, halatul lung pe care-l purtau doar Vârstnicii.

Era cu puțință, lucrul pe care-l pusese la cale. Dar la limită. Dacă planul dădea greș, mai mult ca sigur că Jonas avea să fie ucis.

Însă ce importanță avea? Dacă rămânea acolo, viața lui nu mai merita trăită.

— Da, îi spuse el Dăruitorului. O s-o fac. Cred că sunt în stare. O să-ncerc, oricum. Dar vreau să vii cu mine.

Dăruitorul clătină din cap.

— Jonas, zise el, comunitatea s-a bizuit, în toate aceste generații, întorcându-ne mult în timp, pe un Primitor permanent, care le-a găzduit amintirile. În ultimul an ți-am transferat multe dintre amintirile astea ție. Și nu pot să ți

le iau înapoi. N-am cum să le recuperez dac-am apucat să le dau. Prin urmare, dacă evadezi, odată ce-ai plecat – și, Jonas, știi că nu mai poți să te-ntorci niciodată...

Jonas dădu din cap solemn. Asta era partea cumplită.

— Da, știu, zise el. Dar dacă vii cu mine...

Dăruitorul clătină din cap și făcu un gest ca să-i închidă gura. Apoi continuă.

— Dacă pleci, dacă te duci dincolo, dacă ajungi Altundeva, înseamnă că membrii comunității o să trebuiască să poarte ei înșiși povara amintirilor pe care le-ai găzduit în numele lor. Cred că pot s-o facă și c-o să dobândească o anume înțelepciune. Însă o să le fie nemaipomenit de greu. Când am pierdut-o pe Rosemary acum zece ani, iar amintirile ei s-au întors la oameni, aceștia au intrat în panică. Și au fost extrem de puține amintiri, prin comparație cu ale tale. Când amintirile tale o să se-ntoarcă, oamenii o să aibă nevoie de-ajutor. Ții minte cum te-am ajutat la-nceput, când primirea amintirilor era un lucru nou pentru tine?

Jonas dădu din cap.

— La început a fost înfricoșător. Și m-a durut rău.

— Atunci ai avut tu nevoie de mine. Acum o să aibă ei.

— N-are rost. O să găsească pe cineva care să-mi ia locul. O să aleagă un nou Primitor.

— Nu e nimeni gata să intre-n pregătire în clipa asta. A, sigur, o să grăbească selecția, normal. Dar nu-mi vine-n minte niciun alt copil care să aibă calitățile de care e nevoie...

— Există o mică persoană de sex femeiesc cu ochi deschiși la culoare. Dar e abia Șesară.

— Da, așa e. Știu la cine te gândești. O cheamă Katherine. Dar e prea tânără. Așa c-o să fie *siliți* să ducă povara amintirilor.

— Vreau să vii și tu, Dăruitorule, îl rugă Jonas.

— Nu, trebuie să rămân aici, spuse ferm Dăruitorul. Și vreau s-o fac, Jonas. Dacă vin cu tine și împreună le luăm *întreaga* protecție de amintiri, Jonas, în comunitate n-o să mai existe nimeni care să-i ajute. O să se prăbușească-n haos. O să se distrugă singuri. Nu, nu pot să vin.

— Dăruitorule, ție și mie nu trebuie să ne *pese* de ceilalți, îi sugeră Jonas.

Dăruitorul se uită la el cu un zâmbet întrebător. Jonas își plecă încet capul. Bineînțeles că trebuia să le pese. Acesta și nu altul le era rostul.

— Și-n orice caz, Jonas, oftă Dăruitorul, să știi că n-aș rezista, sunt foarte slăbit. Ți-am spus că nu mai văd culorile?

Lui Jonas i se frânse inima. Întinse o mână după mâna Dăruitorului.

— Ai culorile, îi zise acesta. Ai totodată curaj. Eu o să te-ajut să ai și tărie.

— Acum un an, îi reaminti Jonas, când de-abia devenisem Doișpear și tocmai văzusem prima culoare, mi-ai spus că pentru tine începutul fusese altfel. Dar că nu aveam cum să-nțeleg.

Dăruitorul se luminează.

— E-adevărat. Și știi ceva, Jonas? Cu toate cunoștințele pe care le ai acum, cu toate amintirile, cu atâtea și-atâtea lucruri pe care le-ai învățat, *tot* n-o să-nțelegi. Și asta din cauză că am fost un pic egoist. N-am vrut să-ți dau și ție. Am vrut să păstrez totul pentru mine până la sfârșit.

— Ce să păstrezi?

— Când eram un băiețandru mai mic decât tine, am început să-mi dau seama. Ei bine, în cazul meu n-a fost vorba de văzut dincolo. A fost altceva. Am *auzit* dincolo.

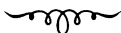
Jonas se încruntă, încercând să pătrundă taina.

— Și ce-ai auzit? întrebă el.

— Muzică, spuse Dăruitorul zâmbind. Am început să aud ceva cu totul remarcabil, care se numește muzică. O să-ți dăruiesc o parte înainte să plec.

Jonas clătină categoric din cap.

— Nu, Dăruitorule, zise el. Vreau s-o păstrezi, să rămână la tine și s-o ai după ce-o să plec eu.

A doua zi dimineată Jonas se duse acasă, își salută vesel părinții și minți fără efort despre noaptea plină și plăcută de care avusese parte.

Tatăl lui zâmbi și minți, tot fără efort, despre ziua plină și plăcută pe care-o petrecuse.

Cât timp stătu la școală și-și făcu lecțiile, Jonas se tot gândi la plan. Părea uimitor de simplu. Jonas și Dăruitorul îl cercetaseră îndelung, stând până-n creierii nopții.

În următoarele două săptămâni, dat fiind că se apropia Ceremonia din decembrie, Dăruitorul avea să-i transfere lui Jonas toate amintirile legate de curaj și de tărie pe care le avea. Jonas urma să aibă nevoie de ele ca să găsească acel Altundeva despre care amândoi erau siguri că exista. Cei doi știau că avea să fie o călătorie foarte anevoioasă.

Pe urmă, în toiul nopții de dinaintea Ceremoniei, Jonas avea să plece pe furiș din locuință. Probabil că asta avea să fie partea cea mai primejdioasă, fiindcă părăsirea domiciliului pe timp de noapte era o încălcare gravă a regulamentului pentru toți cetățenii, dacă nu era vorba de o îndatorire oficială.

— O să plec la miezul nopții, spuse Jonas. Până atunci, Debarasorii vor fi terminat de strâns resturile mesei de seară, iar cei de la Întreținerea Drumurilor nu-și încep lucrul atât de devreme. Așa că n-o să mă vadă nimeni, asta dacă n-o să iasă cineva din casă pentru vreo urgență.

— Nu știu ce-ar trebui să faci dac-o să fii văzut, Jonas, zise Dăruitorul. Bineînțeles, am amintiri despre tot felul de evadări. Cu oameni fugind din calea grozăviilor de-a lungul istoriei. Însă fiecare situație e individuală. Și n-am nicio amintire pentru genul ăsta de situație.

— O să fiu atent, promise Jonas. N-o să mă vadă nimeni.

— Ca Primitor-în-pregătire, ești deja privit cu un mare respect. Așa că nu cred că te-ar lua foarte tare la-ntrebări.

— O să spun că îndeplineam un comision important pentru Dăruitor. O să spun că din cauza ta am ajuns afară noaptea, îl tachină Jonas.

Râseră amândoi într-o câțva neliniștiți. Însă Jonas era convins că putea să se furișeze nevăzut de-acasă, având la el niște haine de schimb. În liniște, avea să-și ducă bicicleta pe malul râului și s-o lase acolo, ascunsă în tufișuri, cu hainele împăturite alături.

Pe urmă avea s-o ia la picior pe întuneric, în tăcere, îndreptându-se spre Anexă.

— Nu există lucrători în schimbul de noapte, îi explică Dăruitorul. O să las ușa descuiată. Trebuie doar să te stre-cori în cameră. O să te-aștept.

La trezire, părinții lui Jonas aveau să descopere că băia-tul plecase. Aveau, de asemenea, să găsească pe pat un bilet vesel de la el, în care le spunea că se dusesese la o plim-bare de dimineață de-a lungul râului și că avea să se-n-toarcă la Ceremonie.

Părinții lui aveau să fie iritați, însă nu alarmați. Aveau să-l creadă nechibzuit și să-și propună să-l dojenească mai târziu.

Aveau să-l aștepte, cu o supărare crescândă; în cele din urmă, aveau să fie siliți să plece la Ceremonie cu Lily și fără el.

— Oricum, n-o să sufle-o vorbă nimănui, spuse Jonas, sigur pe el. N-o să atragă atenția asupra proastei mele creșteri, fiindcă asta i-ar pune într-o lumină proastă ca părinți. Și oricum, sunt cu toții atât de prinși cu Ceremonia, încât probabil că nici n-o să observe că nu sunt acolo. Acum, c-am ajuns Doișpear și sunt în timpul pregătirii, nu mai trebuie să stau cu cei din grupa mea de vârstă. Așa că Asher o să creadă că sunt cu părinții sau cu tine...

— Iar părinții o să creadă că ești cu Asher sau cu mine...

Jonas ridică din umeri.

— O să treacă ceva timp pân-o să-și dea seama că de fapt nu sunt acolo.

— Iar între timp noi doi o să fim pe drum de mult.

Dis-de-dimineată, Dăruitorul avea să-i comande un vehicul cu șofer Vorbitorului. Vizita frecvent celelalte comunități și se întâlnea cu Vârșnicii; răspunderile lui acopereau toate regiunile înconjurătoare. Așa că nu avea să fie un demers neobișnuit.

De obicei, Dăruitorul nu lua parte la Ceremonia din decembrie. Anul trecut fusese prezent cu ocazia alegerii lui Jonas, în care jucase un rol important. Însă în mod normal viața lui era separată de cea a comunității. Nimeni nu avea să-i comenteze absența sau decizia de-a pleca tot-mai în acea zi.

La sosirea vehiculului cu șofer, Dăruitorul avea să-l trimită pe acesta din urmă să-i facă un serviciu oarecare. Pe durata absenței lui, avea să-l ajute pe Jonas să se ascundă în portbagajul vehiculului. Băiatul urma să aibă la el un sac cu de-ale gurii pe care Dăruitorul avea să le păstreze de la propriile mese în următoarele două săptămâni.

Ceremonia avea să înceapă, cu întreaga comunitate de față, moment în care Jonas și Dăruitorul aveau să-și vadă de drum.

Pe la prânz, avea să se constate absența lui Jonas, ceea ce avea să provoace griji serioase. Ceremonia nu avea să fie întreruptă – o asemenea măsură ar fi fost de negândit. Însă aveau să fie trimiși căutători în comunitate.

Când bicicleta și hainele lui Jonas vor fi fost găsite, Dăruitorul avea să se-ntoarcă. Între timp, Jonas avea să-și continue singur călătoria spre Altundeva.

La înapoiere, Dăruitorul avea să-i găsească pe membrii comunității pradă derutei și panicii. Puși în fața unei situații cu care nu mai avuseseră de-a face niciodată și neavând amintiri în care să caute alinare sau înțelepciune, aceștia nu aveau să știe ce să facă și aveau să-i ceară sfatul.

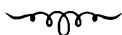
Dăruitorul avea să intre în Auditoriu, pe care oamenii nu-l vor fi părăsit încă. A avea să urce pe scenă și să le solicite atenția.

Apoi avea să anunțe solemn că Jonas dispăruse în apele râului. Și avea să dea imediat semnalul de începere pentru Ceremonia Pierderii.

— Jonas, Jonas, aveau să spună cu toții cu voce tare, la fel cum rostiseră cândva numele lui Caleb.

Dăruitorul avea să conducă intonarea. Împreună, oamenii aveau să facă în așa fel încât prezența lui Jonas să se șteargă treptat din viața lor, pe măsură ce-i pronunțau numele la unison mai încet, cu tot mai multă blândețe, până când băiatul avea să dispară, până când în locul lui avea să rămână doar câte-un murmur, pentru ca în cele din urmă, la sfârșitul acelei zile lungi, să fie plecat pentru totdeauna, fără să mai fie pomenit vreodată.

Atenția oamenilor avea să se întoarcă spre misiunea coplășitoare de-a purta singuri povara amintirilor. Iar Dăruitorul avea să-i ajute.

— Da, înțeleg c-o să aibă nevoie de tine, spusese Jonas la sfârșitul discuției lor îndelungate, când puseseră la cale planul. Dar o să am și eu. Te rog, vino cu mine.

Știu răspunsul chiar din momentul în care își rosti rugămintea pentru ultima dată.

— Îți sunt recunoscător, Jonas, fiindcă fără tine n-aș fi putut descoperi calea prin care să fac lucrurile să se schimbe. Însă acum rolul tău e să scapi. Iar rolul meu e să rămân.

— Dar nu *vrei* să fii cu mine, Dăruitorule? îl întrebă Jonas întristat.

Dăruitorul îl strânsese în brațe.

— Te iubesc, Jonas, spuse el. Dar am un alt loc unde trebuie să ajung. După ce termin ce am de făcut aici, vreau să fiu cu fiica mea.

Jonas privise în podea cu niște ochi triști. În clipa aceea, își ridică privirile uluit.

— N-am știut că ai o fiică, Dăruitorule! Mi-ai spus c-ai avut o consoartă. Însă n-am știut nimic de fiica ta.

Dăruitorul zâmbi și încuviință din cap. Pentru prima dată în atâtea și-atâtea luni petrecute împreună, Jonas îl văzu arătând cu adevărat fericit.

— O chema Rosemary, spusese Dăruitorul.

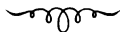

CAPITOLUL 21

O să meargă. O s-o facă să meargă, își tot spuse Jonas pe întreaga durată a zilei.

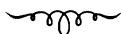
Însă în seara aceea lucrurile se schimbă. Totul – sumedenia de lucruri pe care le puseseră la cale atât de minuțios – se duse de răpă.

În seara aceea, Jonas se văzu nevoit s-o șteargă. Își părăsi locuința imediat după lăsarea întunericului, când comunitatea se liniști. Era nespus de periculos, fiindcă o parte din echipele de muncitori erau încă la lucru, dar se mișcă pe furiș și în liniște, ținându-se în întuneric și croindu-și drum spre râu, pe lângă locuințele întunecate și Piața Centrală pustie. Dincolo de Piață zări Casa Bătrânilor, cu Anexa în spate, profilându-se pe cerul nopții. Dar nu se putu opri acolo. Nu avea timp. Acum fiecare minut conta, și fiecare minut trebuia să-l ducă mai departe de comunitate.

Ajunse pe pod, aplecat asupra ghidonului, pedalând cu nădejde. Jos, la mare distanță, văzu apa neagră și involburată a râului.

Lucru de mirare, nu simți nici frică, nici părere de rău pentru că lăsase-n urmă comunitatea. Simți, în schimb, o tristețe foarte adâncă fiindcă își abandonase cel mai bun prieten. Știa că trebuia să tacă mîlc dat fiind că evadarea era extrem de periculoasă; dar se întoarse cu inima și cu mintea și speră că, înzestrat cu darul de a auzi dincolo, Dăruitorul avea să știe că Jonas își luase rămas-bun.

Totul începu în timpul mesei de seară. Membrii unității familiale mâncau împreună, ca de obicei: Lily îndrugi-vrute și nevrute, Mama și Tata rostind obișnuitele comentarii (și minciuni, Jonas știa) despre cum fusese ziua. În apropiere, Gabriel se juca fericit pe podea, flencănind pe limba lui de copil mic, uitându-se bucuros din când în când spre Jonas, evident încântat să vadă că se întorsese după noaptea pe care-o petrecuse pe neașteptate altundeva decât în locuință.

Tata își coborî privirile spre copil.

— Simte-te bine, puiuț, spuse el. E ultima ta noapte ca musafir aici.

— Cum adică? îl întrebă Jonas.

Tata suspină dezamăgit.

— Mă rog, știi că nu era aici când te-ai întors de dimineață, fiindcă l-am dus să stea la Centrul de Creștere peste noapte. Cum tu erai plecat, mi s-a părut o ocazie bună să fac o-ncercare. Mai ales că dormise buștean.

— Și n-a mers bine? întrebă Mama cu compasiune.

Tata râse amar.

— Eufemistic spus. A fost un dezastru. Se pare c-a plâns toată noaptea. Cei din schimbul de noapte n-au știut ce să-i mai facă. Când am ajuns eu la lucru, chiar erau la capătul puterilor.

— Gabe, neastâmpărat mic ce ești, îl muștrului în joacă Lily pe copilașul zâmbitor, care se juca pe jos.

— Prin urmare, continuă Tata, bineînțeles c-a trebuit să luăm o hotărâre. Chiar și *eu* am votat pentru punerea pe liber a lui Gabriel la întâlnirea de după-amiază.

Jonas își puse jos furculița și-și privi țintă tatăl.

— Punerea pe liber? întrebă el.

Tata dădu din cap.

— Chiar am încercat tot ce se putea, nu?

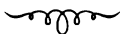
— Într-adevăr, încuviință categoric Mama.

Lily își exprimă și ea acordul printr-un semn din cap.

Jonas se strădui să-și păstreze un glas cât mai calm cu putință.

— Când? se interesă el. Când o să fie pus pe liber?

— Mâine dimineată la prima oră. Trebuie să-ncepem pregătirile pentru Ceremonia de Numire, așa că ne-am zis c-ar fi bine să ne luăm de-o grijă din capul locului. Așa că mâine dimineată, adio, Gabe, spuse săltăreț Tata cu vocea lui blândă.

Jonas ajunsese pe malul celălalt al râului, se opri câteva clipe și se uită în urmă. Comunitatea în care își dusesese întreaga viață era undeva în urmă și dormea. Odată cu zorii, viața ordonată și disciplinată de care avusese parte dintotdeauna avea să-și reia cursul, dar fără el. Era o viață unde nu exista nimic neașteptat. Sau neconvenabil. Sau neobișnuit. O viață fără culoare, durere sau trecut.

Jonas reîncepu să pedaleze cu putere și-și continua drumul. Nu era prudent să petreacă mult timp privind în urmă. Se gândi la regulile pe care le încălcase deja – suficiente ca să fie condamnat, dacă-l prindeau.

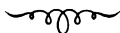
În primul rând, părăsise locuința pe timp de noapte. O abatere majoră.

În al doilea rând, își însușise din mâncarea comunității – un delict foarte grav, chiar dacă luase doar resturi lăsate pe treptele locuințelor ca să fie ridicate de Debarasori.

În al treilea rând, furase bicicleta tatălui său. Ezitase pentru o clipă, stând lângă suport pe întuneric, nedorind nimic care era al Tatei și în același timp neștiind dacă putea merge comod cu bicicleta mai mare, după ce se obișnuise atât de bine cu a lui.

Dar trebuia s-o facă, fiindcă avea scăunelul pentru copil fixat în partea din spate.

Iar Jonas îl luase și pe Gabriel.

Simți căpșorul lovindu-i spatele și ciocnindu-se încet de el, în timp ce pedala mai departe. Gabriel dormea dus, fixat bine în scăunelul pentru copil. Înainte să părăsească locuința, Jonas își apăsase mâinile pe spatele lui Gabe și-i transmisese cea mai liniștitoare amintire pe care putuse s-o scoată la iveală: un hamac care se legăna ușor sub niște palmieri, undeva pe-o insulă, pe înserat, cu sunetul ritmic al apei leneșe ale cărei valuri lingeau hipnotic o plajă din apropiere. În timp ce amintirea se scurgea din el în noucopil, simțise cum somnul lui Gabe devenea mai destins și mai profund. Copilul nici nu se clintise când Jonas îl ridicase din pătuț și-l așezase cu grijă în scaunul fixat de bicicletă.

Jonas ştia că mai avea doar câteva ore din noapte înainte ca oamenii să-şi dea seama că fugise. Aşa că pedală voiniceşte, în acelaşi ritm, trăgând de el să nu obosească pe măsură ce treceau minutele şi kilometrii. Nu avusese timp să primească amintirile despre tărie şi despre curaj, pe care se bazau el şi Dăruitorul. Aşa că se bizui pe ce avea şi speră să-i fie de-ajuns.

Ocoli comunităţile mărginaşe şi locuinţele lor întunecate. Treptat, distanţele dintre comunităţi crescură, cu porţiuni tot mai lungi de drum pustiu. Începură să-l doară picioarele; pe urmă, odată cu trecerea timpului, aproape că nu şi le mai simţi.

În zori, Gabriel începu să se agite. Se aflau într-un loc izolat; câmpiile de fiecare parte a drumului erau presărate, ici şi colo, cu pâlcuri de copaci. Jonas văzu un curs de apă şi se îndreptă spre el, tăind o pajişte brăzdată de fâgaşe şi plină de denivelări. Gabriel, care între timp se trezise de tot, chicoti din cauză că bicicleta îl hâţâna încoace şi-ncolo.

Jonas îl dezlegă pe Gabe, îl dădu jos de pe bicicletă şi-l privi cum cercetează cu încântare iarba şi crenguţele. Ascunse cu grijă bicicleta în tufişurile dese.

— Masa de dimineaţă, Gabe!

Despachetă o parte din hrană şi mănă împreună cu micuţul. Pe urmă umplu ceaşca pe care-o luase de-acasă cu apă din pârau şi i-o întinse lui Gabriel să bea. Bău şi el însetat, apoi se așeză lângă apă şi se uită la bebeluş cum se juca.

Era vlăguit. Ştia că trebuia să doarmă, odihnindu-şi muşchii şi pregătindu-se să petreacă şi mai multe ore pe bicicletă. Nu era prudent să călătorească în timpul zilei.

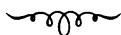
Aveau să înceapă să-l caute nu peste multă vreme.

Găsi un loc bine ascuns printre copaci, îl luă pe noucopil cu el și se întinse pe jos, cu Gabriel în brațe. Gabe se zbatu din răputeri, de parcă s-ar fi luptat în joacă, așa cum o făcuse cu Jonas în locuință, printre gădilături și râsete.

— Îmi pare rău, Gabe, îi zise Jonas. Știu că e dimineață și că de-abia te-ai trezit. Dar acum trebuie să dormim.

Lipi trupul micuțului de-al lui și-i masă un pic spatele. Îi vorbi murmurat și liniștitor lui Gabriel. Pe urmă își apăsă mâinile pe el și-i transmise amintirea unei osteneli profunde și mulțumite. După o clipă, Gabriel își lăsă capul moale, iar apoi și-l odihni pe pieptul lui Jonas.

Fugarii dormiră împreună în acea primă zi încărcată de pericole.

Cel mai mult îl înspăimântau avioanele. Trecuseră între timp mai multe zile – Jonas le pierduse socoteala. Călătoria devenise mecanică: somn ziua, la adăpostul tufișurilor și al copacilor; găsirea apei; împărțirea atentă a resturilor de mâncare, la care se adăuga ce mai găsea Jonas pe câmp. Și kilometrii fără număr, înghițiți noaptea cu bicicleta.

Mușchii picioarelor i se încordaseră. Când dădea să se culce, îl dureau. Dar erau mai puternici, iar Jonas se oprea mult mai rar să se odihnească. Uneori făcea o pauză și-l ridica pe Gabriel pentru o scurtă dezmoțire, alergând împreună cu el în întuneric, pe drum sau pe câmp. Dar de fiecare dată când se întorcea, îl fixa în scaun pe copilul care nu se plângea și se suia la loc pe bicicletă, iar picioarele îi erau gata de drum.

Prin urmare, avea destulă tărie și nu-i mai trebuia ceea ce-ar fi putut să-i ofere Dăruitorul dac-ar fi avut timp.

Însă când veneau avioanele, își dorea să fi putut primi curajul.

Jonas știa că erau avioane de căutare. Zburau atât de jos, încât îl trezeau cu zgomotul motoarelor, iar uneori, când își ridica privirile înfricoșate din locul unde stătea ascuns, aproape că vedea chipurile celor care-l căutau.

Știa că aceștia nu distingeau culorile, iar carnea lor, la fel ca buclele de păr auriu ale lui Gabriel, era o serie de pete cenușii profilate pe frunzișul incolor. Însă își aminti de la orele de știință și tehnologie de la școală că avioanele de căutare foloseau dispozitive de depistare termică de natură să identifice căldura corpului omenesc și să le găsească pe cele două ființe pitite între tufe.

Așa stând lucrurile, ori de câte ori auzea zgomotul avioanelor, Jonas se întindea spre Gabriel și-i transmitea amintiri despre zăpadă, păstrând unele și pentru el. Se răceau împreună, iar după ce plecau avioanele, tremurau zdravăn și se țineau în brațe unul pe altul, până-i apuca iarăși somnul.

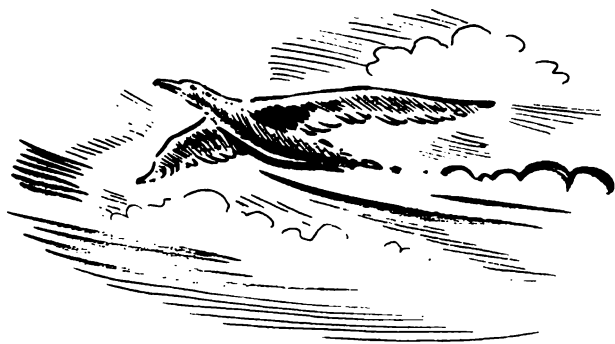
Uneori, pe când grăbea transferul de amintiri spre Gabriel, Jonas simțea că amintirile erau mai superficiale, un pic mai slabe decât fuseseră înainte. Era exact ceea ce spera, lucrul pe care-l pusese la cale cu Dăruitorul: ca pe măsură ce se îndepărta de comunitate, să se debaraseze de amintiri și să le lase în urmă, în folosul oamenilor. Acum însă, când avea nevoie de ele – când veneau avioanele –, încerca din răspuțeri să se agațe de ceea ce încă mai avea – de frig – și să-l folosească pentru supraviețuirea lor.

De obicei, avioanele veneau ziua, când cei doi se ascundeau. Însă Jonas era cu ochii-n patru și noaptea, pe drum, ciulind mereu urechea ca să deslușească eventualul zgomot al motoarelor. Asculta chiar și Gabriel, care striga uneori „Avion! Avion!” înainte ca zgomotul înfricoșător

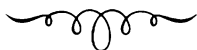
să ajungă la urechile lui Jonas. În cazul în care căutătorii de la bordul avioanelor apăreau noaptea, cum se întâmpla uneori, când cei doi erau pe bicicletă, Jonas se grăbea până la cel mai apropiat copac sau tufiș, se azvârlea pe jos și se răcea și pe sine, și pe Gabriel. Însă câteodată lipsea foarte puțin să fie descoperiți.

Pe când pedala noapte de noapte, prin locurile pustii, având comunitățile mult în spate și fără semne de prezență omenească în jur sau în față, Jonas era în permanență vigilent, căutând cea mai apropiată ascunzătoare în eventualitatea că zgomotul motoarelor s-ar fi auzit din nou.

Dar frecvența avioanelor se rări. Aparatele se iviră mai rar, iar când totuși o făcură, zburară mai repede, ca și cum căutarea ar fi devenit doar formală și lipsită de speranță. În cele din urmă, trecură o zi și o noapte întreagă în care nu-și mai făcură apariția deloc.

CAPITOLUL 22

Acum peisajul se schimba. Schimbarea era subtilă și greu de observat la început. Drumul era mai îngust și denivelat, ceea ce însemna, probabil, că lucrătorii rutieri nu aveau grijă de el. Dintr-odată, era mai greu să-ți păstrezi echilibrul pe bicicletă, din cauză că roata din față trecea peste pietre și crăpături.

Într-o noapte Jonas căzu, fiindcă bicicleta i se oprise brusc, ciocnindu-se de un bolovan. Îl prinse din instinct pe Gabriel, iar noucopilul, legat strâns de scăunel, scăpă teafăr și se alese doar cu o sperietură când bicicleta se prăbuși într-o parte. Însă Jonas își suci glezna, își zdreli genunchii, iar sângele i se prelinse prin pantalonii rupți. Se îndreptă săgetat de durere, ridică bicicleta și-l liniști pe Gabe.

Temător, începu să pedaleze și pe timp de zi. Dăduse uitării frica de căutători, care părea să se fi micșorat odată rămasă în trecut. Însă acum apăreau temeri noi; peisajul nefamiliar adăpostea pericole ascunse, necunoscute.

Copacii deveniră mai numeroși, iar pădurile din apropierea drumului erau întunecate și pline de mistere.

Acum cei doi vedeau mai multe cursuri de apă și se opreau adeseori ca să bea. Jonas își spăla cu grijă genunchii răniți, chircindu-se de durere când atingea carnea vie. Durerea constantă a gleznei umflate se domolea când o cufunda în apa rece care țâșnea prin albiile înguste de la marginea drumului.

Era conștient, de puțină vreme, că siguranța lui Gabriel depindea în întregime de tăria lui neîntreruptă.

Văzură amândoi prima lor cascadă și, tot pentru prima dată, animale sălbatice.

— Avion! Avion! strigă Gabriel, iar Jonas se întoarse repede printre copaci, deși nu mai văzuse avioane de câteva zile, iar acum nu auzise vreun zgomot de motor.

După ce se opri cu bicicleta în tufișuri și se întoarse să-l înșface pe Gabe, văzu că brațul dolofan al micuțului arăta spre cer.

Îngrozit, își ridică privirile, dar nu dădu de niciun avion. Deși nu mai văzuse așa ceva niciodată, o identifică din amintirile lui tot mai estompate, căci Dăruitorul i le transmisese de multe ori. Era o pasăre.

După puțin timp, se iviră multe păsări pe drum, ridicându-se în aer și chemându-se una pe alta. Cei doi văzură și căprioare, iar o dată, la marginea drumului, uitându-se la ei curioasă și netemătoare, o vietate mică, roșiatic-cafenie, cu o coadă groasă, căreia Jonas nu-i știa numele. Pedală mai încet și se uită la vietatea care-i întoarse privirea până când, la un moment dat, se întoarse și dispăru în pădure.

Toate acestea erau lucruri noi pentru Jonas. După o viață de Monotonie și previzibil, era înfiorat de surprizele care-l așteptau după fiecare cotitură a drumului. Încetini de mai multe ori ca să se uite fascinat la florile de câmp sau de pădure, ca să se bucure de sunetele guturale ale unei păsări necunoscute din apropiere sau pur și simplu ca să

vadă cum răsucea vântul frunzele din copaci. În timpul celor doisprezece ani din comunitate, nu avusese parte niciodată de asemenea momente simple de fericire deplină.

Însă tot acum înăuntrul lui creșteau spaime și deznădejdi. Cea mai insistentă dintre noile lui temeri era să nu moară de foame și el, și Gabriel. Acum că se îndepărtaseră de terenurile cultivate, era aproape cu neputință să găsească de mâncare. Terminaseră puținii cartofi și morcovi pe care-i strânseseră de pe ultimul lot agricol, iar acum le era foame întruna.

Jonas îngenunche lângă un curs de apă și încercă fără succes să prindă un pește cu mâna. Frustrat, azvârli câteva pietre în apă, știind chiar în timp ce făcea asta că era inutil. În cele din urmă, pradă disperării, meșteri un năvod improvizat, înfășurând marginile păturii lui Gabriel în jurul unui băț curbat.

După nenumărate încercări, Jonas prinse în năvod doi pești argintii care se zbăteau. Îi despică folosind o piatră ascuțită și înfulecă împreună cu Gabriel zdrențele de carne crudă. Pe urmă mâncară amândoi niște fructe de pădure și încercară, fără sorti de izbândă, să prindă o pasăre.

Noaptea, pe când Gabriel dormea lângă el, Jonas rămase treaz, chinuit de foame, și-și aminti de viața în comunitate, unde mesele erau aduse la fiecare locuință, în fiecare zi.

Încercă să folosească puterea diminuată a memoriei ca să recreeze mesele și izbuti să obțină câteva crâmpeie mici, care-l stârniră: banchete cu bucăți uriașe de carne friptă, petreceri aniversare cu torturi cu glazură groasă, precum și fructe zemoase, luate din copaci, încălzite de soare și pârguite.

Însă când crâmpeiele de amintire se șterseră, Jonas rămase cu un gol dureros, care-i rodea stomacul. Își aminti, brusc și violent, de acel episod din copilărie când fusese

dojenit fiindcă folosise incorect o expresie. Expresia fusese „a muri de foame“. N-ai fost niciodată în pericol să mori de foame, i se spusese. Și nici n-o să fii vreodată.

Acum însă era. Dacă ar fi rămas în comunitate, n-ar fi fost. Era simplu ca bună ziua. Cândva tânjise după posibilitatea de-a alege. Apoi, când posibilitatea i se ivise, alesese greșit: preferase să plece. Iar acum era în pericol să moară de foame.

Dar dacă ar fi rămas...

Gândurile i se înlănțuiau mai departe în minte. Dacă ar fi rămas, ar fi cunoscut foamea sub alte forme. Ar fi dus o viață în care i-ar fi fost mereu foame de sentimente, de culori, de iubire.

Iar Gabriel? Pentru Gabriel n-ar fi existat niciun fel de viață. Așa că, la urma urmelor, nici nu prea avusese de ales.

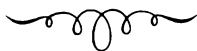
Îi era tot mai greu să meargă pe bicicletă, fiindcă puterile îi slăbiră din cauza lipsei de mâncare, iar băiatul își dădu seama că se apropia ceva ce dorea să vadă de mult timp: dealuri. Glezna sucită îi zvâcnea pe când apăsa pe pedală într-un efort aproape supraomnesc.

Iar vremea continua să se schimbe. Plouă timp de două zile. Jonas nu văzuse niciodată ploaia, deși avusese adeseori parte de ea prin intermediul amintirilor. Îi plăcuseră ploile acelea și savurase senzația de nou, dar acum era altceva. Lui și lui Gabriel li se făcuse frig, le intrase umezeala în oase și le era greu să se usuce, chiar și atunci când ieșea soarele.

Gabriel nu plânsese în timpul călătoriei lungi și înfricoșătoare. Acum însă o făcu. Plânse din cauză că-i era foame și frig, și fiindcă se simțea teribil de slăbit. Jonas plânse și el – din aceleași motive, plus unul. Plânse fiindcă se temea că nu avea să-l poată salva pe Gabriel. De el însuși încetase să-i pese.

CAPITOLUL 23

Jonas era din ce în ce mai sigur că destinația se afla undeva în față, la mică distanță, în noaptea care se apropia. Însă niciunul dintre simțuri nu-i dădea vreo confirmare. Nu vedea nimic înainte, în afara panglicii nesfârșite a drumului care cotea și se unduia în unghiuri mici. Și nu auzea niciun sunet în față.

Cu toate acestea, o simțea – simțea că nu mai era mult până Altundeva. Dar nu prea mai spera să ajungă acolo. Speranțele i se micșorară și mai mult când o ceață albă și groasă începu să se răsucescă în aerul tare și rece.

Învelit în pătura care nu-l păzea de frig, Gabriel stătea cu umerii căzuți, tremurând în tăcere în scaunul de copil. Jonas opri bicicleta ostenit, îl ridică și-și dădu seama cu inima frântă cât de frig îi era lui Gabe și cât de mult slăbise.

În picioare în mormanul rece sloi care-i creștea în jurul picioarelor amorțite, Jonas își deschise vestonul, îl ținu pe Gabriel la pieptul lui gol și se înveliră amândoi cu pătura zdrențuită și murdară. Gabriel se mișcă încet, se lipi de Jonas și scânci ușor în liniștea din jur.

Ca prin ceață, dintr-o amintire aproape uitată și la fel de nedeslușită ca substanța care-i învăluia, Jonas își aduse aminte ce era albeața aceea.

— Îi spune zăpadă, Gabe, șopti el. *Fulgi de zăpadă*. Cad de sus din cer și sunt foarte frumoși.

Nu primi răspuns din partea copilului care fusese cândva atât de curios și de vioi. Jonas se uită pe întuneric la căpșorul care i se sprijinea de piept. Părul creț al lui Gabriel era spălăcit și murdar, iar lacrimile lăsaseră urme pe praful de pe obrajii lui palizi. Avea ochii închiși. Pe când Jonas se uita la el, un fulg coborî din cer și fu prins preț de o clipă în fluturarea delicată a genelor.

Frânt de oboseală, Jonas se urcă la loc pe bicicletă. În fața lui se ridica un deal abrupt. Ar fi fost greu de urcat pe el și în condiții de vreme bună. Însă acum zăpada tot mai mare acoperea drumul îngust și făcea imposibilă deplasarea. Roata din față înaintă imperceptibil, în timp ce Jonas apăsa pe pedale cu picioarele lui amorțite și fără vlagă. Însă bicicleta se opri. Și nu mai vru să se miște.

Jonas coborî și o lăsă să cadă în zăpadă. Pentru o clipă, se gândi ce ușor i-ar fi să se lase să cadă lângă ea și să se abandoneze împreună cu Gabriel moliciunii zăpezii, întunericului nopții, liniștii calde a somnului.

Dar bătuse atâta drum. Trebuia să încerce să meargă mai departe.

Își lăsase amintirile în urmă, renunțând la ocrotire ca să se întoarcă la oamenii din comunitatea lui. Oare îi rămăsese vreo fărâmbă de amintire? Mai putea să se agațe de un ultim strop de căldură? Mai avea tăria să Dăruiască? Mai era Gabriel în stare să Primească?

Își apăsă mâinile pe spatele lui Gabriel și încercă să-și amintească strălucirea soarelui. Preț de o clipă, păru să nu primească nimic, ceea ce însemna că nu mai avea niciun

dram de putere. Pe urmă văzu un licăr brusc și simți că limbile mici ale căldurii încep să prindă formă și să-i lingă picioarele și gleznele. Își simți fața cum începe să lucească, în timp ce pielea rece și încordată a brațelor și a mâinilor i se destindea. O fracțiune de secundă, vru să păstreze totul pentru el și să se scalde în lumina soarelui, neîmpovărat de nimic și de nimeni.

Însă momentul trecu și fu urmat de un îndemn, de o nevoie, de dorința pătimașă de-a împărți căldura cu singura persoană rămasă și pe care-o iubea. Pradă durerii provocate de efort, transferă cu forța amintirea căldurii în corpul firav și tremurător pe care-l ținea în brațe.

Gabriel se mișcă. Pentru o clipă, căldura și tăria recăpătată îi învioră pe amândoi, în timp ce stăteau îmbrățișați în zăpada orbitoare.

Jonas începu să urce dealul.

Amintirea fu chinuitor de scurtă. Abia dacă-și târâse picioarele câțiva metri prin noapte când dispăru, iar lui și lui Gabriel li se făcu frig din nou.

Însă acum mintea lui Jonas începuse să lucreze. Faptul că se încălzise, fie și pentru câteva clipe, risipise letargia și resemnarea, redându-i dorința de-a supraviețui. Prinse să meargă mai repede deși nu-și mai simțea picioarele. Însă dealul era afurisit de abrupt; Jonas fu împiedicat de zăpadă și de propria vlăguială. Mai merse puțin, după care se poticni și căzu în față.

În genunchi, incapabil să se ridice, Jonas încercă pentru a doua oară. Conștiința lui se agăță de un crâmpei dintr-o altă amintire caldă și se strădui din răputeri s-o țină în loc, s-o mărească și să i-o transmită lui Gabriel. Starea de spirit i se îmbunătăți și tăria îi crescua datorită căldurii de moment, așa că se ridică în picioare. Gabriel

se mișcă din nou, cum stătea lipit de el, când simți că începe să urce.

Însă amintirea se risipi, făcând să-i fie și mai frig decât înainte.

Măcar dac-ar fi avut timp să primească mai multă căldură de la Dăruitor înainte să evadeze! Poate că acum i-ar fi rămas mai mult. Însă n-avea rost să se gândească la cum ar fi putut să fie. Acum trebuia să se concentreze doar asupra felului în care își mișca picioarele, asupra încălzirii lui Gabriel și a sa, și asupra înaintării.

Urcă, se opri și produse iarăși o scurtă încălzire a amândurora, cu un mic crâmpeli de amintire care părea mai mult ca sigur ultimul care-i rămăsese.

Vârful dealului părea teribil de departe, iar Jonas nu știa ce se întindea dincolo de el. Însă tot ce-i rămânea de făcut era să continue. Își târî picioarele mai departe.

Pe când se apropia în sfârșit de vârful dealului, începu să se întâmple ceva. Nu-i era mai cald – la drept vorbind, parcă se simțea mai amorțit și-i era mai frig. Nici osteneala nu dispăru; dimpotrivă, avea plumb în picioarele înghețate și obosite, pe care de-abia mai putea să și le miște.

Însă începu, dintr-odată, să se simtă fericit. Începu să-și aducă aminte de vremurile fericite. Își aminti de părinții și de sora lui. Își aminti de prietenii lui, Asher și Fiona. Își aminti de Dăruitor.

Amintirile bucuriei îl năpădiră pe nepusă masă.

Ajunse în locul unde dealul lua forma unei creste și simți că pământul de sub picioarele lui acoperite de zăpadă devine din nou orizontal. Nu mai avea de urcat.

— Aproape c-am ajuns, Gabriel, șopti Jonas, simțindu-se foarte sigur pe el, fără să știe de ce. Țin minte locul ăsta, Gabe.

Și chiar așa era. Însă nu era capturarea unei aduceri aminte străvezii și împovărătoare, ci altceva. Ceva pe care Jonas putea să-l păstreze. O amintire a lui și doar a lui.

Îl îmbrățișă pe Gabriel și-l frecă energic, încălzindu-l, ca să-l țină în viață. Vântul era fioros de rece. Zăpada i se învârteja în jur, încețoșându-i vederea. Însă undeva în față, dincolo de furtuna orbitoare, Jonas știa că-i așteptau căldura și lumina.

Folosindu-și ultimele puteri, precum și cunoașterea specială pe care-o avea undeva în străfunduri, găsi sania care-i aștepta în vârful dealului. Mâinile lui amorțite căutară frânghia.

Se instalează pe sanie și-l strânse pe Gabe mai aproape. Dealul era abrupt, însă zăpada era moale și fină ca pudra, iar Jonas știa că de data asta nu aveau să existe nici gheață, nici căzături, nici dureri. În trupul lui înghețat, inima bătea în ritmul speranței.

Începură coborârea.

Jonas simți cum își pierde cunoștința și se căzni cu toată ființa să rămână drept pe sanie, strângându-l pe Gabriel și având grijă să nu pătească nimic. Tălpicile despica zăpada, iar vântul îi biciuia fața, pe când goneau amândoi în linie dreaptă printr-o crăpătură care părea să ducă spre destinația finală, spre locul despre care Jonas simțise dintotdeauna că-l aștepta, spre Altundeva-ul care le adăpostea viitorul și trecutul.

Se sili să deschidă ochii în timp ce mergeau la vale, tot mai la vale, alunecând cu sania, și dintr-odată văzu luminile și le recunoscă. Știa că străluceau în ferestrele camerelor, că erau luminile roșii, albastre și galbene care sclipeau în copaci, în acele locuri unde familiile creau și păstrau amintiri, unde sărbătoreau iubirea.

La vale, tot mai la vale, din ce în ce mai repede. Deodată, Jonas înțelese cu siguranță și cu bucurie că undeva mai jos, în fața lor, îl așteptau; și că-l așteptau și pe copil. Pentru prima dată, auzi ceva despre care știu că era muzică. Auzi oameni cântând.

În spatele lui, pe distanțe uriașe în timp și spațiu, din locul pe care-l părăsise, i se păru că aude iarăși muzică. Dar poate că era doar un ecou.

DISCURSUL DE ACCEPTARE DE LA NEWBERY

„Cum știți de unde să-ncepeți?“ m-a întrebat cândva o fată într-o sală de clasă, după ce le vorbisem elevilor despre scrierea cărților. Am ridicat din umeri, am zâmbit și i-am spus că pur și simplu încep oriunde simt că e bine.

În seara aceasta, simt că e bine să încep citând un fragment din *Darul lui Jonas*, o scenă din perioada în care băiețelul Jonas începe să se aplece cu mai mare atenție asupra unei vieți care până atunci fusese foarte superficială, constatând că propriul trecut se întinde în urmă mai mult decât știuse vreodată și că are consecințe mai importante decât bănuise.

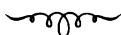
„...iar acum văzu cu totul altfel râul lat și familiar de lângă potecă. Văzu toată lumina, culoarea și istoria pe care le conținea și le ducea pe apele lui leneșe. Și își dădu seama că existau un Altundeva de unde venea și un Altundeva spre care se îndrepta.“

Fiecărui autor i se pune în repetate rânduri o întrebare de care probabil că am ajuns să ne temem cel mai mult: CUM ȚI-A VENIT IDEEA?

Dăm răspunsuri ușurele și rapide, fiindcă sunt și alte mâini ridicate, și alți copii din public care așteaptă.

În seara asta aş vrea să renunţ la obișnuita lejeritate și superficialitate și să încerc să vă vorbesc despre originea acestei cărți. Asta seamănă un pic cu momentul în care micul Jonas se uită în apele râului și-și dă seama că apele acelea duc cu ele tot ce-a venit dintr-un Altundeva. Poate un izvor la început, ieșind zgomotos din măruntaiele pământului; pe urmă un firicel dintr-un ghețar; un pârau de munte care se adaugă pe parcurs; și fiecare afluent care aduce cu el crâmpoie și bucăți de trecut, din îndepărtate și nenumăratele Altundeva-uri – toate împletinându-se și întâlnindu-se în cursul principal.

Pentru mine, afluenții sunt amintiri dintre care am ales câteva. O să vă vorbesc despre ele în ordine cronologică. Trebuie să mă întorc mult în timp. Și să încep cu patruzeci și șase de ani în urmă.

În 1948, am unsprezece ani. Am plecat cu mama, cu sora și cu fratele meu ca să fim cu tata, care se află la Tokio de doi ani și-o să mai rămână câțiva.

Trăim acolo, în centrul aceluia uriaș oraș japonez, într-o mică enclavă americană cu nume american: Washington Heights. Locuim într-o casă în stil american, cu vecini americani, iar mica noastră comunitate are un cinematograf propriu, unde rulează filme americane; i se adaugă o bisericuță, o mică bibliotecă și o școală elementară, astfel încât cartierul este, în multe privințe, o copie a unui sat din Statele Unite.

(Mai târziu, adultă fiind, aveam să-mi întreb mama de ce locuiserăm acolo, în loc să profităm de ocazia de-a trăi în rândurile comunității japoneze, de-a face cunoștință cu un stil diferit de viață și de-a avea parte de el. Mama a fost

surprinsă de întrebarea mea. A spus că locuiserăm acolo fiindcă era confortabil. Era familiar. Și eram în siguranță.)

La unsprezece ani, nu sunt un copil din cale-afară de aventuros, și nici rebel. Însă curioasă am fost dintotdeauna.

Am o bicicletă. În repetate rânduri – și de nenumărate ori fără ca părinții să știe –, ies cu bicicleta pe poarta din spate a gardului care împrejmuiește comunitatea noastră americană confortabilă, familiară, sigură. Cobor un deal cu bicicleta fiindcă sunt curioasă și intru în acest fel într-o zonă din Tokio care e nefamiliară, vag inconfortabilă și poate chiar lipsită de siguranță, dar cu o viață trepidantă.

E un cartier pe nume Shibuya. E plin de magazine, oameni, cinematografe, vânzători ambulanți și se bucură de agitația de zi cu zi a vieții japoneze.

Țin minte și-acum, după atâția ani, mirosurile: pește, îngrășămintă și mangal; sunetele: muzică și păcănitul saboților de lemn, al bastoanelor de lemn și al roților de lemn; și culorile: îmi amintesc de bebelușii și copiii mici îmbrăcați în roșu, portocaliu și roz aprins (cei mai mulți), dar țin minte și uniforme bleumarin ale elevilor: străinii care sunt de vârsta mea.

Cutreier prin Shibuya zi de zi în perioada aceea când am unsprezece, doisprezece și treisprezece ani. Îmi place contactul cu zona, îmi plac vigoarea, stridența și gălăgia; totul e într-un contrast deplin cu viața mea.

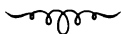
Dar nu vorbesc cu nimeni. Nu sunt înspăimântată de oamenii aceștia care sunt atât de diferiți de mine, sunt pur și simplu timidă. Mă uit la copiii care strigă și se joacă la școală, copii de vârsta mea, care se uită și ei la mine; dar nu vorbim niciodată.

Într-o după-amiază stau la un colț de stradă, când o femeie întinde mâna, îmi atinge părul și spune ceva. Dau înapoi uimită, fiindcă nu știu bine limba și-o înțeleg greșit. Mi se

pare c-a zis *Kirai-des*, ceea ce înseamnă că nu-i place de mine; sunt stingherită și derutată, și mă întreb unde am greșit; în ce fel m-am făcut de râs.

Pe urmă, după o clipă, îmi dau seama de greșeală. De fapt, femeia a spus *Kirei-des*. A zis că sunt drăguță. Și mă uit după ea în mulțime, măcar ca să-i zâmbesc și poate chiar să-i spun „mulțumesc“, dacă reușesc să-mi înfrâng timiditatea și să-i vorbesc. Dar s-a făcut nevăzută.

Țin minte clipa asta, secunda în care nu reușesc să comunic, iar ea mi se întoarce în minte de-a lungul anilor. Poate că acesta e locul de unde izvorăște râul.

În 1954 și 1955, sunt în anul întâi la facultate și trăiesc într-un cămin foarte mic, de fapt, o casă transformată în cămin, cu alte paisprezece fete. Semănăm foarte mult între noi: purtăm aceleași haine, pulovere de cașmir și fuste de lână cadrilată, ciorapi până la genunchi și mocasini. Fumăm toate țigări Marlboro, împletim – de obicei, ciorapi cu modele romboidale pentru iubiții noștri – și jucăm bridge. Uneori învățăm; și luăm note mari fiindcă suntem crema cremei, șefele de promoție și șefele de clasă provenite din liceele de pe întreg cuprinsul Statelor Unite.

Una dintre fetele din cămin nu e ca noi, celelalte. Nu poartă aceeași „uniformă“. Poartă blugi în loc de fuste, nu-și ondulează părul, nu împletește ciorapi și nu joacă bridge. Nu se întâlnește cu băieți, nu merge la petreceri și la ceaiuri.

Este o fată isteată, o studentă bună și o persoană destul de plăcută, dar e diferită, de parc-ar veni de pe altă lume, iar asta ne face să nu ne simțim în largul nostru. Reacționăm cu un soi de cruzime stupidă. N-o tachinăm

și n-o chinuim, facem ceva și mai rău: o ignorăm. Ne prefacem că nu există. Într-un cămin mic locuit de paisprezece tinere, o facem pe una dintre ele invizibilă.

Într-un fel, făcând abstracție de ea, ne simțim confortabil, familiar, în siguranță.

Mă mai gândesc uneori la ea, odată cu trecerea anilor. Gândurile acelea – trecătoare, dar pline de o căință profundă – pătrund în torentul râului.

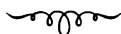
În vara lui 1979, sunt trimisă de o revistă pentru care lucrez pe o insulă din Atlantic, undeva în dreptul statului Maine, ca să scriu un articol despre un pictor care trăiește acolo de unul singur. Petrec mult timp cu acest bărbat și vorbim îndelung despre culori. Mi-e clar că deși sunt o persoană foarte vizuală – o persoană care vede și știe să aprecieze forma, compoziția și culoarea –, capacitatea acestui bărbat de-a vedea culori o depășește cu mult pe-a mea.

Îl fotografiez cât timp stau acolo și păstrez o copie a unei fotografii pentru mine, fiindcă există pe fața lui – în ochii lui – ceva care nu-mi dă pace.

Mai târziu, aflu că a orbit.

Mă gândesc la el – îl cheamă Carl Nelson – din când în când. Fotografia lui stă deasupra biroului meu. Mă întreb cum s-o fi simțit când a pierdut culorile pentru care simțea o asemenea pasiune. Uneori încep să fantalez și-mi doresc ca el să fi făcut o vrajă și să-mi fi dăruit mie capacitatea de-a vedea în felul acela.

Se formează un bulbuc, un firicel de apă care se va prelinge în râu.

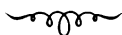

În 1989, mă duc într-un mic sat din Germania ca să iau parte la nunta unuia dintre fiii mei. Într-o biserică veche,

băiatul se însoară cu Margret a lui în cadrul unei ceremonii ținute într-o limbă pe care n-o vorbesc și n-o înțeleg.

Însă una dintre părțile ceremoniei e în engleză. O femeie stă în balconul vechii biserici din piatră și cântă cuvintele din Biblie: *Încotro vei merge tu, voi merge și eu. Poporul tău va fi și poporul meu.* Ce mică a ajuns lumea, îmi spun, uitându-mă în biserică la mulțimea de oameni adunați acolo, care le urează fericire fiului meu și proaspetei lui soții – le urează în limba lor, cum o fac și eu în a mea. Fiecare dintre noi face parte din poporul celuilalt, mă trezesc spunându-mi.

Nu simțiți că și amintirea aceasta e un curs de apă care se unește acum cu râul?

Încă un fragment. Tatăl meu, care se-apropie de nouăzeci de ani, se află într-un azil de bătrâni. Fratele meu și cu mine i-am atârnat fotografii de familie pe pereții camerei. În timpul unei vizite, el și cu mine discutăm despre oamenii din fotografii. Unul dintre acești oameni e sora mea, primul copil al părinților, care a murit de tânără din cauza unui cancer. Tatăl meu se uită la fotografie și zâmbește.

— Ea e sora ta, spune el. Ea e Helen.

Pe urmă adaugă puțin nedumerit, dar deloc trist:

— Nu prea mai țin minte ce i s-a-ntâmpat.

Putem uita durerea, îmi spun. Și e *confortabil* că suntem în stare s-o facem.

Dar în același timp mă întreb pentru o clipă: Oare e sigur să faci asta, să uiți?

Incertitudinea aceasta se varsă la rândul-i în râul de gânduri care se va transforma în carte.

1991. Sunt undeva într-o sală. Am vorbit mult despre cartea mea, *Number the Stars*, care a primit Medalia Newbery în 1990. O femeie ridică mâna. Când îi vine rândul să pună întrebarea, scoate un oftat foarte puternic și spune:

— De ce trebuie să povestim despre Holocaustul ăsta la nesfârșit? Chiar e nevoie?

Îi răspund cum mă pricep mai bine – citând-o, de fapt, pe nora mea germană, care mi-a zis cândva: „Nimeni nu știe mai bine decât noi, germanii, că lucrul ăsta trebuie spus întruna.“

Dar mă gândesc la întrebarea ei – și la răspunsul meu – vreme îndelungată. Nu cumva, mă întreb, jucându-mă de-a avocatul diavolului, lumea ar fi mai confortabilă dac-am uita de Holocaust? Și-mi mai aduc o dată aminte cât de mult încercaseră părinții mei să-mi asigure o copilărie confortabilă, familiară și sigură, ocrotindu-mă de Altundeva. Însă țin minte și că reacția mea fusese să deschid ușa o dată și încă o dată și încă o dată. Instinctul meu fusese încercarea unui copil de-a vedea cu ochii lui ce se afla dincolo de zid.

Gânditul în sine devine un alt afluent al râului de gânduri care va crea *Darul lui Jonas*.

Iată o altă amintire. Stau într-un separeu cu fiica mea într-un mic local din Beacon Hill unde luăm prânzul adeseori. Un televizor merge pe fundal, în spatele barului, ca de obicei. Ea și cu mine vorbim. Deodată, o opresc cu un gest, „Ssst“, fiindcă am auzit un fragment dintr-o știre și țin morțiș să aud și restul. Cineva a intrat într-un fast-food cu o armă automată și a ucis la întâmplare mai mulți oameni. Fiica mea se oprește din vorbit și așteaptă, cât timp eu ascult restul.

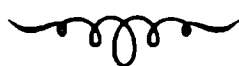
Pe urmă mă destind. Și-i spun pe un ton ușurat:

— E-n regulă. Era în Oklahoma. (Sau poate c-o fi fost Alabama. Ori Indiana.)

Fiica mea mă privește siderată de oroarea căreia i-am dat glas.

Cât de confortabil m-am simțit pentru o clipă, preferând să-mi pese doar de zona care mi-e familiară. Și cum m-am amăgit crezând că sunt în siguranță.

Mă gândesc la asta, iar gândul se transformă într-un șuvoi care intră în cursul unui râu deja involburat și dolda de amintiri, gânduri și idei care prind să se îmbine și să se întrepătrundă. Iar râul începe să caute un loc unde să se reverse.

Când Jonas se întâlnește cu Dăruitorul pentru prima dată și încearcă să priceapă ce se află în fața lui, îi spune derutat:

— Credeam că suntem numai noi. Credeam că există doar acum.

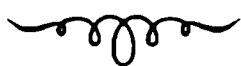
Când m-am apucat să scriu *Darul lui Jonas*, am creat – așa cum fac în fiecare carte – o lume care exista doar în închipuirea mea, lumea lui „numai noi și doar acum“. Am încercat să fac lumea lui Jonas să pară confortabilă, familiară și sigură, și m-am străduit să-l seduc pe cititor. M-am sedus în același timp și pe mine. Lumea aceea chiar era bună. Am lăsat deoparte toate lucrurile de care mă tem și care-mi displac – violența, prejudecățile, sărăcia și nedreptatea –, și chiar am presărat un strop de bună-cuviință, fiindcă mi-a surâs ideea.

Un copil a subliniat, într-o scrisoare, că oamenii din lumea lui Jonas nu trebuiau nici măcar să spele vasele.

Era foarte, foarte tentant să las lucrurile așa.

Numai că n-am fost niciodată o scriitoare de povești. Iar dacă am învățat ceva de la râul acela de amintiri, este că nu putem trăi într-o lume împrejmuată de ziduri, într-o lume de tip „numai noi și doar acum“, în care să fim la fel și să ne simțim în siguranță. Ar trebui să facem prea multe sacrificii. Bogăția culorilor și diversitatea ar dispărea. N-ar mai fi nevoie de sentimente pentru semenii. Opțiunile ar deveni ceva învechit.

Pe lângă asta, în copilărie mersesem cu bicicleta Altundeva și-mi plăcuse, dar nu avusesem curajul să-i spun nimănui. Așa că era momentul.

O scrisoare pe care am păstrat-o foarte mult timp e de la un copil care mi-a citit cartea *Anastasia Krupnik*. Copilul – o fetiță pe nume Paula din Louisville, Kentucky – mi-a scris după cum urmează:

„Mi-a plăcut mult cartea pe care-ai scris-o despre Anastasia și familia ei, fiindcă m-a făcut să râd de fiecare dată când am citit-o. Mi-a plăcut mai ales unde scrii că Anastasia nu vrea un frățior fiindcă trebuie să curețe mereu după el și să-i schimbe scutecele când mama și tata nu sunt acasă, și că nu-i place să-i facă baie, să fie atentă la el mereu și să-l culce în fiecare seară când mama se duce la lucru...”

Și-acum iată ce e fascinant: *Nimic din ceea ce povestește fetița nu se întâmplă în carte*. Așa cum facem toți, ea și-a adus propria viață în paginile cărții. A găsit un loc, un loc în paginile unei cărți, care e ecoul propriei frustrări și al propriilor sentimente.

Exact același lucru se petrece – așa cum speram – cu *Darul lui Jonas*.

Aceia dintre voi care se așteptau să vin aici în seara asta și să dezvălui „adevăratul“ final și interpretarea „corectă“ a finalului o să fie dezamăgiți. Nu există așa ceva. Există un final corect pentru fiecare dintre noi, iar el depinde de propriile noastre convingeri și speranțe.

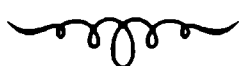
Dați-mi voie să vă spun cum arată finalurile „corecte“ ale câtorva dintre numeroșii copii care mi-au scris.

De la un elev de clasa a șasea: „Cred că în perioada când au călătorit au făcut-o în cerc. Când au ajuns Altundeva, era, de fapt, chiar comunitatea lor, însă între timp acceptaseră amintirile și toate sentimentele care le însoțesc...”

De la un altul: „Jonas a fost un fel de Iisus, fiindcă a preluat durerea tuturor celor din comunitate, în așa fel încât să nu trebuiască să sufere nimeni. Și chiar la sfârșitul cărții, când Jonas și Gabe au ajuns în locul pe care-l știau drept Altundeva, ai descris acel Altundeva de parc-ar fi fost raiul.”

Iată încă unul: „Pe mulți oameni pe care-i cunosc sfârșitul acesta i-ar enerva, dar nu și pe mine. Mie mi-a plăcut foarte mult. În primul rând fiindcă mi-am impus să văd în *Darul lui Jonas* o lectură fericită. Am decis că eroii reușiseră. Reușiseră să ajungă în trecut. Am decis că trecutul era lumea noastră, iar viitorul era lumea lor. Erau lumi paralele.”

În fine, de la un elev de clasa a șaptea: „M-a surprins foarte mult că la sfârșit au murit pur și simplu. A fost nasol. Ai fi putut să-i ții în viață, zic eu.”

Foarte puțini cred că a fost nasol. Majoritatea cititorilor tineri care mi-au scris au sesizat magia călătoriei în cerc. Adevărul care înseamnă că plecăm și ne întoarcem, și că locul unde ne întoarcem e altfel, cum suntem de fapt

și noi. Poate că și eu călătoresc tot în cerc. Lucrurile se adună și se întregesc.

Și iată cum arată locul unde m-am întors:

Fiica aceea care era cu mine și m-a privit îngrozită în ziua când am căzut victimă concepției de tip „numai noi și doar acum“ (și când n-am dat doi bani pe ce se întâmpla în Oklahoma, Alabama sau Indiana) a fost prima persoană care a citit manuscrisul cărții *Darul lui Jonas*.

Colega de cămin și de facultate care era „diferită“ trăiește, din câte-am aflat, foarte fericită în New Jersey, împreună cu o altă femeie. Pot doar să sper că ne-a iertat pe acelea dintre noi care am fost necoapte într-o vreme cu mai multe spaima și mai puține lumini.

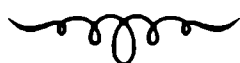
Fiul meu și Margret, soția lui din Germania – cea care mi-a amintit ce important e să ne spunem mereu poveștile, indiferent cât e de dureros –, au acum o fetiță care va fi primitoarea tuturor amintirilor lor. Fiica lor a zburat peste Atlantic de trei ori înainte să împlinească șase luni. E de așteptat ca nepoatei mele să nu-i fie niciodată frică de Altundeva.

Carl Nelson, bărbatul care a pierdut culorile, dar nu și amintirea lor, este figura de pe coperta primei ediții cartonate a cărții. El a murit în 1989, dar a lăsat o vibrantă moștenire de tablouri. Unul dintre ele se află acum la mine acasă.

Și-mi face mare plăcere să mă aflu în seara asta aici, pe acest podium, alături de Allen Say, fiindcă în felul acesta cercul călătoriei mele se închide cu adevărat. Allen avea doisprezece ani când aveam și eu. Trăia în Shibuya, acel Altundeva străin unde m-am dus cu bicicleta în copilărie. Era unul dintre Ceilalți, unul dintre Diferiți, unul dintre copiii cu ochi negri în uniforme bleumarin, iar eu eram pe atunci prea timidă ca să fac altceva decât să mă opresc

lângă școala lor, la marginea curții, să zâmbesc sfios și să mă întreb ce fel de viață duceau.

Acum pot să-i spun lui Allen ceea ce-aș fi vrut să-i pot spune atunci: *Watashi-no tomodachi des'*. Te salut, prietene.

Am fost întrebată dacă Medalia Newbery e, de fapt, o povară ciudată, având în vedere că presupune o mare răspundere. Dacă nu cumva te paralizează, dacă nu te temi că n-o să fii în stare să te ridici la nivelul standardelor pe care le reprezintă.

În cazul meu, e exact invers. Cred că Medalia Newbery din 1990 m-a eliberat și m-a făcut să-mi asum riscul eșecului.

Au existat oameni care și-au asumat ei înșiși acest risc cu mine, bineînțeles. Unul dintre ei a fost editorul meu, Walter Lorraine, care, din câte știu, nu s-a temut nicio dată să riște. Walter ține mai mult la ce are de spus o carte decât la posibilitatea de-a o transforma în animal de jucărie, calendar sau film.

Și Comitetul Newbery a avut curaj. Existau pe listă cărți care i-ar fi făcut pe membrii lui să se simtă mai în siguranță. Cărți mai confortabile. Cărți mai familiare. Au plecat într-o călătorie dincolo de tărâmul Uniform cu această carte și cred că se cuvine să fie foarte mândri c-au făcut-o.

La fel ca voi toți. Dați-mi voie să spun două cuvinte pentru cei de-aici care desfășoară o muncă atât de periculoasă.

Bărbatul căruia i-am spus Dăruitorul i-a transferat băiatului cunoaștere, istorie, amintiri, culori, durere, răs, iubire și adevăr. Ori de câte ori puneți o carte în mâna unui copil, faceți același lucru.

E foarte riscant.

Dar ori de câte ori un copil deschide o carte, el împinge în lături poarta care-l desparte de Altundeva. Iar asta îi dă de ales. Îi dă libertate.

Sunt lucruri magnifice și minunat de nesigure.

Mi-ați făcut o mare onoare, și încă în două rânduri. E imposibil să-mi exprim recunoștința pentru asta. Poate că singura cale e, de fapt, să mă întorc la Boston, la biroul meu, la masa mea de lucru, și să mă reapuc de muncă, în speranța că orice voi face pe viitor va justifica investiția de încredere pe care-o reprezintă această medalie.

Mai curg și alte râuri.

Lois Lowry
iunie 1994

Lumea în care trăiește Jonas pare a fi una perfectă. Totul e sub control. Frica, suferința și războiul au dispărut. Nimeni nu are de făcut vreo alegere. Fiecărei persoane i s-a desemnat un rol în cadrul comunității, iar conducătorii ei iau toate deciziile, fără a face vreo greșală. Dar destinul și misiunea lui Jonas vor fi diferite de ale celorlalți.

„Roman puternic și provocator, *Darul lui Jonas* va stimula cu siguranță generații de tineri să citească și să gândească.“

New York Times

www.editura-arthur.ro

ISBN 978-606-8044-46-0

